

ห้ามยืมออก

ชาอู๋ติอาระเบีย ตลาดที่ไทยไม่ควรมองข้าม

โดย

นายวสันต์ พิบูลธนพัฒนา

สำนักการตลาดต่างประเทศ
กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		1
บทที่ 1	บทนำ	
	-หลักการและเหตุผล	2
	-วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์	2
	-ขอบเขตของการวิเคราะห์	2
	-ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์	3
	-ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
	-ความยุ่งยากในการดำเนินการ	3
	-ประโยชน์ในการนำไปใช้	4
	-การเผยแพร่ผลงาน	4
บทที่ 2	การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานประเทศซาอุดีอาระเบีย	
	-สภาพภูมิศาสตร์	5
	-การปกครองและการบริหารงาน	8
	-ทรัพยากรธรรมชาติ	14
บทที่ 3	ภาวะเศรษฐกิจ	
	-โครงสร้างทางเศรษฐกิจ	19
	-ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป	22
	-นโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคม	25
บทที่ 4	การค้าและกฎระเบียบทางการค้าของประเทศ	
	-การค้าระหว่างประเทศ	30
	-การค้ากับประเทศไทย	34
	-กฎระเบียบทางการค้า	35
	-มาตรการด้านภาษี อัตราภาษี	42
	-กฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าและหน่วยงานที่ต้องติดต่อสำหรับสินค้าแต่ละประเภท	46
	-ทรัพย์สินค้าทางปัญญา	49

บทที่ 5	การวิเคราะห์ศักยภาพของสินค้าไทยในตลาดชาฮูตืออาระเบีย	
	-ความต้องการของตลาดและสู่ทางการค้า	51
	-ช่องทางการจัดจำหน่าย เทคนิคการกระจายสินค้า	53
บทที่ 6	ข้อเสนอแนะ และกลยุทธ์ในการเข้าสู่ตลาด	
	-ธรรมเนียมปฏิบัติทางสังคมและธุรกิจ	57
	-ข้อแนะนำอื่นๆ ในการประกอบธุรกิจ	58
	-วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของชาฮูตืออาระเบีย ที่ควรทราบและพึงปฏิบัติ	59
ภาคผนวก		61
บรรณานุกรม		75

คำนำ

อาหารหรือตะวันออกกลางเป็นตลาดที่นับเป็นตลาดที่นับวันจะทวีความสำคัญต่อการส่งออกของไทย หนึ่งในประเทศตะวันออกกลางที่จัดได้ว่าเป็นตลาดขนาดใหญ่ มีอัตราการขยายตัวสูงได้แก่ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งมีศักยภาพในการนำเข้าสินค้าจากไทย อาทิ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป และข้าว ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปี

อย่างไรก็ตาม ตลาดซาอุดีอาระเบียมีการแข่งขันค่อนข้างสูง มีข้อจำกัดในเรื่องศาสนา และมีกฎระเบียบการนำเข้า ตลอดจนการตรวจสอบที่เข้มงวด ดังนั้น นักธุรกิจที่จะเจาะตลาดนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวของลูกค้า พยายามเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการส่งออกในตลาดนี้ รวมทั้งใช้กลยุทธ์ด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้สินค้าไทยมีส่วนแบ่งในตลาดนี้เพิ่มขึ้น

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

เป็นที่ทราบกันดีว่าเศรษฐกิจของไไทยนั้น พึ่งพาทางการค้าระหว่างประเทศค่อนข้างมาก ดังจะเห็นได้จากในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา การส่งออกและนำเข้าของไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domesitc Product: GDP) มีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการส่งออก เนื่องจากเป็นแหล่งสำคัญที่นำเข้าเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ กลยุทธ์การส่งออกนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ประเทศต่าง ๆ นำมาใช้ เพื่อการแข่งขันทางการค้า จะเห็นได้จากคู่แข่งของไทย เช่น จีน เวียดนาม มาเลเซีย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ตลาดโลกยังเป็นตลาดที่กว้างขวางมากสำหรับการส่งออกสินค้าไทย โดยมีประเทศต่าง ๆ ในโลกเป็นจำนวนมากที่นักธุรกิจไทยยังเดินทางไปทำการค้าด้วยไม่มากนัก ทั้งที่ประเทศดังกล่าวมีความต้องการและศักยภาพในการนำเข้าสินค้าจากไทย สาเหตุหลักมาจากประเทศเหล่านั้นยังเป็นประเทศใหม่ ไม่เป็นที่รู้จักแก่นักธุรกิจไทย หรือส่วนหนึ่งยังขาดข้อมูลที่เอื้ออำนวยต่อผู้ประกอบการและการตัดสินใจทำธุรกิจด้วย เช่น ประเทศในแอฟริกา ลาตินอเมริกา ตะวันออกกลาง เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์

1. เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดเป้าหมาย และกลยุทธ์ขยายตลาดส่งออกสินค้าไทยไปซาอุดีอาระเบีย
2. เพื่อให้เข้าใจถึงสถานการณ์ด้านการตลาด การบริโภคและศักยภาพในการนำเข้าของซาอุดีอาระเบีย อันจะเกิดประโยชน์ต่อการกำหนดวิสัยทัศน์และการส่งเสริมการส่งออกของไทย
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดแนวทางและมาตรการขยายตลาดสำหรับภาคเอกชนทั้งในระยะสั้น และระยะยาว
4. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้สนใจโดยทั่วไป

ขอบเขตของการวิเคราะห์

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 หน่วยงานราชการไทย ได้แก่
 - รายงานของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเจดดาห์
 - สถิติการค้า กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยใช้ข้อมูลจากกรมศุลกากร

-วารสารทางวิชาการของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

-ข้อมูลทางวิชาการจากอินเทอร์เน็ต

1.2 หน่วยงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นการใช้ข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่

-รายงานทางเศรษฐกิจของหน่วยงานทางการค้าในต่างประเทศ เช่น

สำนักงานสถิติแห่งชาติซาอุดีอาระเบีย สมาคมการค้าของซาอุดีอาระเบีย

สำนักงานมาตรฐานสินค้าซาอุดีอาระเบีย (SASO) (Saudi Arabian Standards Organization)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ข้อมูลทางสถิติและข้อมูลเชิงพรรณนาประกอบการวิเคราะห์

ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของประเทศซาอุดีอาระเบีย ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ช่องทางธุรกิจ กฎระเบียบทางการค้า กลยุทธ์ทางการตลาด ฯลฯ
2. ศึกษาภาวะตลาดสินค้าบางชนิดของไทยที่คาดว่าจะมีศักยภาพในซาอุดีอาระเบีย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่อการขยายส่วนแบ่งตลาดของสินค้าชนิดนั้น ๆ
3. สรุปภาพรวมของตลาด ตลอดจนเสนอแนะมาตรการและกลยุทธ์เพื่อเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับเผยแพร่ให้กับผู้สนใจทั้งภาคราชการและเอกชน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษา วิเคราะห์เพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อใช้ประกอบการศึกษาวิเคราะห์ตลาด และโอกาสทางการค้าของสินค้าไทยในอินโดนีเซีย
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับภาคราชการและเอกชน ในการวางแผนการตลาด และกลยุทธ์เพื่อเจาะตลาดซาอุดีอาระเบีย รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการส่งออก ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าใจสภาพตลาดได้ดียิ่งขึ้น

ความยุ่งยากในการดำเนินการ

1. เป็นงานที่ต้องอาศัยความชำนาญ และเชี่ยวชาญในการศึกษาวิเคราะห์
2. เป็นงานที่ต้องมีการติดต่อประสานงานกับบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ และสมาคมต่าง ๆ

3. ข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ อาจจะเป็นข้อมูลที่ไม่ใช่ช่วงเวลาเดียวกัน และการวิเคราะห์อาจจะได้ผลไม่ถึง 100%

ประโยชน์ในการนำไปใช้

1. เพื่อให้เข้าใจถึงสถานการณ์ด้านการตลาด การบริโภค และศักยภาพในการนำเข้าของชาอูดีอาระเบีย อันจะเกิดประโยชน์ต่อการกำหนดวิสัยทัศน์และการส่งเสริมการส่งออกของไทย
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทาง และมาตรการขยายตลาดสำหรับภาคเอกชนทั้งในระยะสั้น และระยะยาว
3. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับเผยแพร่ให้กับผู้สนใจทั้งภาครัฐ และเอกชนซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อใช้ประกอบการศึกษาวิเคราะห์ตลาด และโอกาสทางการค้าของสินค้าไทยในชาอูดีอาระเบีย

การเผยแพร่ผลงาน

รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์ฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานประเทศชาอูดีอาระเบีย และสถานะแวดล้อมในประเทศ เช่น ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ มาตรการและกฎระเบียบทางการค้า ภาวะตลาดชาอูดีอาระเบีย ตลอดจนช่องทางการจำหน่าย และปัญหาอุปสรรคเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการหาช่องทางของสินค้าไทยที่จะเข้าไปสู่ตลาดชาอูดีอาระเบีย และเผยแพร่ข้อมูลฉบับนี้ให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจตลาดชาอูดีอาระเบียในห้องสมุดของกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ต่อไป

บทที่ 1

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ประเทศซาอุดิอาระเบีย

1. สภาพภูมิศาสตร์

ซาอุดิอาระเบียเป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดในคาบสมุทรอาหรับหรือตะวันออกกลาง ประมาณร้อยละ 80 ของคาบสมุทรอาหรับ ตั้งอยู่ระหว่างทะเลแดงและอ่าวเปอร์เซีย มีพื้นที่ 2.25 ล้านตารางกิโลเมตร (868,730 ตารางไมล์) มีขนาดใหญ่กว่าประเทศไทยประมาณ 4 เท่า พรมแดนด้านเหนือติดต่อกับประเทศจอร์แดน อิรัก และคูเวต ด้านตะวันออกติดต่อกับอ่าวเปอร์เซีย ประเทศบาห์เรน กาตาร์ และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ด้านใต้ติดต่อกับประเทศโอมาน และเยเมน และด้านตะวันตกจรดทะเลแดง

ลักษณะภูมิประเทศเป็นคาบสมุทร เป็นที่ราบเอียงลาดจากด้านตะวันตกไปยังตะวันออก พื้นที่ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเป็นทะเลทราย บางแห่งมีความแห้งแล้งจัดไม่มีคนอาศัย พื้นที่ดังกล่าวมีถึง 150,000-250,000 ตารางไมล์

สภาพภูมิอากาศทั่วไปร้อนแห้งแล้ง โดยเฉพาะตอนกลางประเทศเป็นลักษณะภูมิอากาศห่างจากอิทธิพลของทะเล (Continental Climate) ในช่วงฤดูร้อน (พฤษภาคม-ตุลาคม) อุณหภูมิสูงสุด

ประมาณ 47-50 องศาเซลเซียส และฤดูหนาวอุณหภูมิลดลงต่ำใกล้จุดน้ำแข็ง ภูมิอากาศบริเวณฝั่งทะเลด้านตะวันออก (อ่าวเปอร์เซีย) และตะวันตก (ทะเลแดง) ประมาณ 18-38 องศา และมีความชื้นสูง

เมืองหลวง

กรุงริยาด เป็นส่วนหนึ่งของเขต Central Province ตั้งอยู่ในบริเวณที่เรียกว่า Najd (Highland) ซึ่งเป็นใจกลางประเทศ เป็นเมืองที่อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและศาสนาเคร่งครัดที่สุดเมืองหนึ่ง กรุงริยาดถึงแม้จะเป็นเมืองหลวงมาแต่ดั้งเดิมก็ตาม แต่หน่วยงานราชการทบวงกรมที่สำคัญ รวมทั้งสถานทูตต่าง ๆ เดิมตั้งอยู่ที่เมืองเจดดาห์ ต่อมาในช่วงทศวรรษ 1980 หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งสถานทูตได้ย้ายไปตั้งที่กรุงริยาดตามนโยบายของรัฐบาล

เมืองสำคัญ

เจดดาห์

เป็นเมืองท่าตั้งอยู่ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกของประเทศซาอุดีอาระเบีย ริมฝั่งทะเลแดง มีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 2000 ปี จากหมู่บ้านเล็ก ๆ ของชาวประมงพัฒนามาเป็นเมืองท่าและศูนย์การค้า มีประชากรประมาณ 2 ล้านคน มีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้าบริหารขึ้นอยู่กับสำนักงานเจ้าเมืองเมกกะ มีประชากรประมาณ 1.5 ล้านคน อยู่ห่างจากกรุงริยาด 1,100 กิโลเมตร เมืองเมกกะ 75 กิโลเมตร เมืองมาดินะห์ 400 กิโลเมตร และเมืองตาอีฟ 175 กิโลเมตร ในฤดูร้อนระหว่างเดือนมิถุนายน-สิงหาคม มีอุณหภูมิระหว่าง 33-40 องศาเซลเซียส ความสำคัญของเมืองเจดดาห์โดยสังเขป ดังนี้

- ◆ มีท่าเรือเดินสมุทรระหว่างประเทศที่ทันสมัยและใหญ่ที่สุดในซาอุดีอาระเบีย เป็นท่าเรือใหญ่แห่งหนึ่งของโลก อยู่ริมทะเลแดง บริการขนถ่ายสินค้า น้ำมัน และผู้แสวงบุญ มีชื่อเป็นทางการว่า JEDDAH ISLAMIC PORT มูลค่าสินค้านำเข้าขนถ่ายลงท่าเรือแห่งนี้แต่ละปีประมาณร้อยละ 60 ของมูลค่าสินค้านำเข้าขนถ่ายลงท่าเรือพาณิชย์ทั้งหมด (6 ท่าเรือ)
- ◆ เป็นจุดรวมการเดินทางเรือและทางอากาศของผู้แสวงบุญทั่วโลก แต่ละปีมีประมาณ 2 ล้านคน เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ เนื่องจากเมืองเจดดาห์เป็นที่ตั้งสนามบินฮัจญ์และท่าเรือ เพื่อเดินทางต่อไปเมืองเมกกะ ซึ่งเป็นสถานที่ประกอบพิธีฮัจญ์
- ◆ เป็นที่ตั้งสนามบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ สนามบินของเมืองเจดดาห์มีชื่อเป็นทางการว่า KING ABDUL AZIZ INTERNATIONAL AIRPORT สนามบินแห่งนี้จัดเป็นสนามบินที่ใหญ่แห่งหนึ่งของซาอุดีอาระเบีย
- ◆ เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ขององค์กรอิสลามระหว่างประเทศที่สำคัญคือ องค์การการประชุมอิสลาม (ORGANNIZATION FOR FOR ISAMIC CONFERENCE) และธนาคารการพัฒนาอิสลาม (ISAMIC DEVELOPMENT BANK) ซึ่งมีสมาชิก 42 ประเทศ

- ◆ มีมหาวิทยาลัยของรัฐตั้งอยู่ คือ KING ABDUL AZIZ UNIVERSITY ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ใหญ่ที่สุดทางภาคตะวันตกของซาอุดีอาระเบีย
- ◆ เป็นที่ตั้งสำนักงานสาขาองค์การสันนิบาตมุสลิมโลก (MUSLIM WORLD LEAGUE) องค์การนี้มีเป้าหมายเผยแพร่ศาสนาอิสลามช่วยเหลือกิจการศาสนาอิสลาม ทั้งในรูปวัตถุ เอกสารและการเงินให้แก่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก
- ◆ เป็นที่ตั้งของสถานกงสุลของนานาประเทศกว่า 60 ประเทศ รวมทั้งสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเจดดาห์ ของไทย ซึ่งตั้งเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2528 นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งกระทรวงการต่างประเทศซาอุดีอาระเบียภาคตะวันตกอีกด้วย
- ◆ เป็นเมืองท่าและพาณิชย์ มีความสำคัญทางการค้า ในอดีตเคยเป็นตลาดแรงงานที่สำคัญแห่งหนึ่งของไทย และเป็นเมืองที่คนไทยพำนักอาศัยอยู่จำนวนมาก

เมกกะ (Makkah)

- ◆ เป็นเมืองสำคัญทางศาสนาที่สำคัญของศาสนาอิสลาม ภูมิประเทศของเมืองเมกกะ ล้อมรอบด้วยภูเขาทะเลทราย ตั้งอยู่ในภูมิอากาศที่ร้อนจัดแห่งหนึ่งของซาอุดีอาระเบีย อยู่ห่างจากเมืองเจดดาห์ไปทางตะวันออก 75 กิโลเมตร เป็นสถานที่ประสูติของศาสดามูฮัมหมัด และพระผู้เป็นเจ้าอัลเลาะห์ได้ประทานโองการครั้งแรก ผู้เป็นมุสลิมเท่านั้นจะเข้าเมืองนี้ได้
- ◆ เป็นศูนย์รวมของคนมุสลิมทั่วโลก การทำละหมาดทุกครั้งจะต้องหันหน้าไปยังเมืองนี้ นอกจากนี้เมืองเมกกะยังเป็นสถานที่ประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งคนมุสลิมจะต้องไปทำพิธีนี้อย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต หากมีความสามารถที่จะไปได้ ทุกปีจะมีคนมุสลิมจากทั่วโลกไปประกอบพิธีฮัจญ์ประมาณปีละ 2 ล้านคน
- ◆ เป็นที่ตั้งมัสยิดฮารอม ซึ่งเป็นมัสยิดที่ใหญ่ที่สุดในโลก ภายในมัสยิดแห่งนี้เป็นที่ตั้งกะบะห์ และบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ซัมซัม

มาดินะห์ (Medinah)

มาดินะห์เป็นเมืองศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาแห่งที่สอง ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเมืองเมกกะ และห่างจากเมืองเมกกะ 447 กิโลเมตร โดยทางประวัติศาสตร์ เมืองมาดินะห์ เป็นสถานที่รวบรวม คัมภีร์อัลกุรอาน และถือว่าเป็นศูนย์กลางรัฐมุสลิมแห่งแรก คำสอนของศาสดามูฮัมหมัด ได้เริ่มต้นเผยแพร่จากเมืองนี้ไปยัง อียิปต์ เปอร์เซีย และซีเรีย เป็นที่ตั้งของมัสยิดศาสดา มูฮัมหมัด และศพของศาสดามูฮัมหมัดได้ถูกฝังไว้ ณ ภายในมัสยิดแห่งนี้ มุสลิมจากทั่วโลกที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์และอุมเราะห์จะถือโอกาสไปเยี่ยมเยือนมัสยิดแห่งนี้ด้วย มาดินะห์มีมหาวิทยาลัยของรัฐชื่อ ISLAMIC UNIVERSITY ผู้เป็นมุสลิมเท่านั้นจะเข้าเมืองนี้ได้

ตาอีฟ (Taif)

เป็นเมืองสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนของภาคตะวันตก ขึ้นต่อเมืองเมกกะ ห่างจากเมืองเจดดาห์ 175 กิโลเมตร และห่างจากเมืองเมกกะ 100 กิโลเมตร โดยที่เมือง ตาอีฟตั้งอยู่ในที่สูง มีอากาศเย็นตลอดปี ในช่วงฤดูร้อนนักชื้อชาอุดีอาระเบีย คณะรัฐมนตรี หน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ จะไปพักผ่อนหรือจัดการประชุมปรึกษาหารือที่เมืองนี้ รวมทั้งเป็นสถานที่ประชุมขององค์การระหว่างประเทศด้วย นอกจากนี้เมือง ตาอีฟมีภูมิอากาศที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชผักและไม้ผลนานาชนิด

ดัมมาม (Dammam)

เป็นเมืองหลวงของภาคตะวันออก ตั้งอยู่ชายฝั่งริมอ่าวเปอร์เซีย เป็นเมืองธุรกิจและเป็นที่ตั้งท่าเรือ King Abdul Aziz Port ใหญ่เป็นอันดับสองรองจากท่าเรือเจดดาห์ มูลค่าสินค้านำเข้าขนถ่ายลงท่าเรือแห่งนี้แต่ละปีประมาณเป็นร้อยละ 30 ของมูลค่าสินค้าที่ขนถ่ายลงท่าเรือพาณิชย์ทั้งหมด (6 ท่าเรือ)

นอกจากนี้เขตเทศบาลเมืองดัมมามยังได้ขยายตัวรวมถึงถึงเมืองอัลโคบาร์ (Al-Khobar) และเมืองดาห์ราน (Dhahran) ซึ่งแต่เดิมเป็นเมืองที่แยกจากกัน สำหรับเมืองดาห์รานเป็นที่ตั้งบริษัทขุดเจาะน้ำมันของชาอุดีอาระเบีย (Saudi Aramco) และมหาวิทยาลัย King Fahd

จูเบล (Jubail) และ ยันบู Yanbu

เมืองจูเบลตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกริมอ่าวเปอร์เซีย เหนือเมืองดัมมาม ส่วนเมืองยันบูอยู่ทางด้านตะวันตกริมฝั่งทะเลแดง เหนือเมืองเจดดาห์ ทั้งสองเมืองเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่รัฐบาลส่งเสริมภายใต้แผนการพัฒนาเป็นประเทศอุตสาหกรรม (Industrialization) เพื่อลดการพึ่งพิงรายได้จากน้ำมัน โดยเน้นอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และอุตสาหกรรมที่ใช้พลังงาน เนื่องจากชาอุดีอาระเบียมีวัตถุดิบดังกล่าวเป็นจำนวนมาก

2. การปกครอง และการบริหารงาน

กษัตริย์อับดุลอาซิซ (Abdul Aziz bin Abdul Rahman Al-Saud) ทรงเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ซอูด ขึ้นครองราชย์เมื่อ พ.ศ. 2445 ทรงรวบรวมดินแดนส่วนใหญ่ในคาบสมุทรอาหรับเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ประกาศตั้งราชอาณาจักรชาอุดีอาระเบียขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2475 และทรงเสด็จสวรรคตเมื่อ พ.ศ. 2495 ทรงมีพระราชบุตร 43 พระองค์ และพระราชธิดาหลายพระองค์ กษัตริย์สืบราชสมบัติต่อมาได้แก่

- ◆ กษัตริย์ซอูด (King Saud) ปี 2495-2507
- ◆ กษัตริย์ไฟซาล (King Faisal) ปี 2507-2518

- ◆ กษัตริย์กาหลิด (King Khalid) ปี 2518-2525
- ◆ กษัตริย์ฟาฮัด (King Fahd) 13 มิถุนายน 2525-ปัจจุบัน (ทรงมีพระนามเป็นทางการว่า The Custodian of Two Holy Mosques King Fahd Bin Abdul Aziz Al-Saud)

ชาอุดีอาระเบียปกครองโดยระบบสมบูรณาญาสิทธิราช ตามกฎหมายพื้นฐาน (Basic Law) ซึ่งได้ประกาศใช้เมื่อปี 2543 ได้กำหนดว่าราชอาณัติกรชาอุดีอาระเบียปกครองโดยพระราชโอรสและหลานของปฐมกษัตริย์อับดุลอาซิสเท่านั้น โดยมีคัมภีร์อัลกุรอาน เป็นธรรมนูญของประเทศ บริหารและปกครองประเทศโดยใช้กฎหมายอิสลาม (Shari' a) มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หัวหน้าคณะรัฐบาล (นายกรัฐมนตรี) และผู้บัญชาการทหารสูงสุด ไม่มีพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายอิสลาม ธรรมเนียมประเพณี และฉันทานุมัติต่างๆ จากสมาชิกราชวงศ์ ผู้นำศาสนา (Ulama) และกลุ่มพลังต่างๆ ในสังคม และตามกฎหมายพื้นฐาน (Basic Law) พระมหากษัตริย์ทรงพระราชอำนาจในการคัดเลือกผู้สืบสันตติวงศ์หรือมกุฎราชกุมาร แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากราชวงศ์สภา มกุฎราชกุมารองค์ปัจจุบันคือเจ้าชาย Abdullah Bin Abdul Aziz

พระมหากษัตริย์ทรงบริหารราชการแผ่นดินโดยสภาคณะรัฐมนตรี (Majlis As Shoura) ซึ่งประกอบด้วยพระมหากษัตริย์ทรงเป็นนายกรัฐมนตรี มีรองนายกรัฐมนตรี 2 คน มกุฎราชกุมารทรงเป็นรองนายกรัฐมนตรีคนที่ 1 โดยตำแหน่ง สำหรับรองนายกรัฐมนตรีคนที่ 2 จะเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมด้วย นอกจากนี้จะมีรัฐมนตรีว่าการและช่วยว่าการกระทรวง 22 ตำแหน่ง รัฐมนตรี (Minister of State) 3 ตำแหน่ง นอกจากนี้ยังมีคณะที่ปรึกษา มาจากหน่วยงานอิสระที่สำคัญอีกจำนวนหนึ่ง เช่น สภาสูงเศรษฐกิจ สภาปิโตรเลียมและแหล่งแร่ สภาการท่องเที่ยว ฯลฯ

การออกพระราชบัญญัติจะต้องได้รับการเห็นชอบจากสภาคณะรัฐมนตรี และจะต้องสอดคล้องกับหลักกฎหมายอิสลาม การร้องทุกข์หรือถวายฎีกาโดยตรงไปยังผู้บริหารระดับสูงหรือสภาคณะรัฐมนตรี จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ

การบริหารงานภูมิภาค

ชาอุดีอาระเบียแบ่งพื้นที่การบริหารออกเป็น 13 ภาค (Region) บริหารโดยผู้ว่าราชการภาค ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่ารัฐมนตรี ภายใต้การกำกับดูแลกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการภาคแต่งตั้งโดยกษัตริย์ แต่ละภาคจะมีจังหวัดต่างๆ บริหารโดยผู้ว่าราชการจังหวัด

เมื่อเดือนมีนาคม 2535 ได้มีการจัดตั้งสภาที่ปรึกษาแห่งชาติ (National Consultative Council/Majlis Ash-Shura) ประกอบด้วยสมาชิก 120 คน มีวาระ 4 ปี แต่งตั้งโดยกษัตริย์ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งการกำหนดกรอบและแผนงานให้แก่ภูมิภาค (Region) แต่ไม่มีอำนาจในการออกกฎหมายแต่อย่างใด

ระบบกฎหมาย

กฎหมายชาอุติอาระเบียอยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย 2 ประเภท คือ หลักกฎหมายอิสลาม (Islamic Law) หรือที่เรียกว่า Shari'ah law และกฎหมายที่ตราออกมาบังคับใช้ (Decree Law) Shari'ah law มีพื้นฐานจากคัมภีร์อัลกุรอาน และแนวปฏิบัติของท่านศาสดานบีมุฮัมมัด หรือที่เรียกว่า Sunna

ระบบศาลบริหารโดยระบบศาลศาสนา ผู้พิพากษาแต่งตั้งโดยกษัตริย์ โดยคำแนะนำของสภาศาลสูง ซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาอาวุโส 12 คน มีกฎหมายคุ้มครองความเป็นอิสระของศาล กษัตริย์ทรงทำหน้าที่ศาลสูงโดยตำแหน่ง และทรงพระราชอำนาจในการอภัยโทษ

ศาลดำเนินกระบวนการยุติธรรมในคดีอาญาทั่วไป และคดีแพ่งว่าด้วย การสมรส การหย่า การคุ้มครองผู้เยาว์ และมรดก คดีลหุโทษที่มีโทษเล็กน้อยจะพิจารณาโดยศาลชั้นต้น (Summary Court) สำหรับคดีที่มีโทษอุจฉกรรจ์จะพิจารณาโดยศาลสูง (General Court) คดีแพ่งอื่นๆ รวมทั้งการเห็นแย้งคำสั่งจากรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นๆ จะพิจารณาโดยศาลพิเศษ (Tribunal) เป็นผู้ชำระความ เช่น คณะกรรมการการแก้ไขปัญหาค้าขายขัดแย้งแรงงาน เป็นต้น

การพิจารณาคำอุทธรณ์คำตัดสินของศาลชั้นต้น จะพิจารณาทบทวนคำตัดสินโดยกระทรวงยุติธรรมร่วมกับสภาศาลสูง สำหรับคดีโทษประหารชีวิต พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจอภัยโทษ

ประชากร

จากการสำรวจเมื่อปี 2543 ชาอุติอาระเบียมีประชากรทั้งสิ้น 20.8 ล้านคน มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.5 อาศัยอยู่ในเขตเมืองร้อยละ 85 และมีจำนวนบ้าน 3,427,670 หลังคาเรือน ทั้งนี้มีชาวต่างชาติ 5.3 ล้านคน หรือเท่ากับร้อยละ 25.2 ของประชากรทั้งหมด

ตาราง

จำนวนประชากรแยกตามเพศ

	ชาย	หญิง	รวม
ชาวชาอุติอาระเบีย	7,800,051	7,788,754	15,588,805
ชาวต่างชาติ	3,514,915	1,743,164	5,258,079
รวม	11,314,966	9,531,918	20,846,884

ตาราง
จำนวนประชากรแยกตามเขต

	เขต (Region)	เมืองหลวงเขต	ประชากร
1	RIYADH	Riyadh	4,730,330
2	MAKKAH MOKARAMAH	Makkah	5,448,773
3	JAZAN	Madinah	1,083,022
4	EASTERN PROV.	Buraidah	3,008,913
5	ASIR	Dammam	1,637,464
6	AL- QASEEM	Abha	979,858
7	HAIL	Tabouk	519,984
8	MADINAH MONAWRAH	Hail	1,378,870
9	AL-BAHA	Arar	476,382
10	NORTHERN BORD	Jizan	249,544
11	TABUK	Najran	593,706
12	NAJLAN	Al-Baha	385,588
13	AL-JOWF	Sikaka	354,450
TOTAL			20,846,884

ที่มา สำนักงานสถิติกลาง กระทรวงแผนงาน

โครงสร้างอายุของประชากร

ชาอุดีอาระเบียมีประชากรอายุน้อยค่อนข้างสูง ซึ่งจะเป็นภาระของรัฐบาลในการสร้างงานให้แก่เยาวชนที่จะเติบโตในอนาคต จากสถิติประชากรกรชาอุดีอาระเบียสำรวจโดยกรมสถิติกลาง (Central Department of Statistics) พบว่า

- ◆ ร้อยละ 38 ของประชากรคนสัญชาติชาอุดีอาระเบีย 15.6 ล้านคน เป็นเด็กที่เกิดหลังสงครามอ่าวเปอร์เซีย เมื่อปี 2533
- ◆ ร้อยละ 45.6 ของประชากรมีอายุต่ำกว่า 14 ปี
- ◆ ร้อยละ 73.6 ของประชากรมีอายุต่ำกว่า 29 ปี
- ◆ อัตราการเจริญพันธุ์ของสตรีชาอุดีอาระเบียในปี 2543 เท่ากับร้อยละ 5.5 เทียบกับอัตราเฉลี่ยของโลก และตะวันออกกลาง เท่ากับร้อยละ 2.7 และ 3.5 ตามลำดับ
- ◆ ประชากรสัญชาติชาอุดีอาระเบียจะเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว เป็น 29.7 ล้าน ในปี 2563 (2020) และจะทำให้จำนวนแรงงานเพิ่มขึ้นจาก 3.3 ล้านคน เป็น 8.3 ล้านคน ในปีดังกล่าว

ศาสนา

ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ ส่วนใหญ่นับถือนิกายสุหนี่ มีผู้นับถือนิกาย ชีอะห์ ส่วนน้อยอยู่ทางด้านตะวันออกของประเทศ การแบ่งแยกออกเป็น 2 นิกายดังกล่าวมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันเนื่องมาจากความเห็นที่แตกต่างกันว่าใครควรจะเป็นผู้สืบทอดผู้นำต่อจากท่านศาสดานบีมุฮัมมัด

ภาษา

ภาษาอาหรับเป็นภาษาราชการ ภาษาอังกฤษเป็นที่นิยมใช้กันทั่วไปในแวดวงธุรกิจ และการศึกษา เนื่องจากมีความสัมพันธ์ทางการเมืองและการค้าระหว่างประเทศมายาวนานกับอังกฤษและสหรัฐอเมริกา

แรงงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงแรงงานและกิจการสังคม และกระทรวงมหาดไทยจะร่วมกันกำหนดระเบียบการจัดหาแรงงานจากต่างประเทศ โดยทั่วไปรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการนำเข้าแรงงานคนมุสลิม หรือจากประเทศที่มีคนมุสลิมในสัดส่วนที่สูง แรงงานต่างชาติส่วนใหญ่จะเป็นคนอินเดีย อียิปต์ ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ และบังคลาเทศ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2537 เป็นต้นมา การนำเข้าแรงงานต่างชาติจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงแรงงานและกิจการสังคมก่อน ว่าตำแหน่งงานที่ว่างไม่สามารถหาจ้างจากคนชาอุดีอาระเบียได้ ซึ่งได้แก่งานกรรมกรที่ใช้แรงงาน หรืองานที่ต้องใช้ทักษะสูง หรือช่างฝีมือ จากนั้นกระทรวงมหาดไทยจึงจะออกวีซ่าคณะ (Bloc Visa) ให้

กฎหมายแรงงานชาอุดีอาระเบียห้ามมิให้มีการข่มขู่ข่มขืนงานประท้วงเพื่อต่อรอง รัฐบาลมีนโยบายที่จะอนุญาตให้บริษัทที่มีแรงงานตั้งแต่ 100 คน ขึ้นไป สามารถตั้งกรรมการแรงงานขึ้นมาได้ แต่จะต้องเป็นคนชาอุดีอาระเบียเท่านั้น การจ่ายค่าล่วงเวลาคิดเป็นอัตรา 1.5 เท่าของค่าแรงปกติ อายุแรงงานขั้นต่ำจะต้องไม่ต่ำกว่า 14 ปี ไม่มีการกำหนดค่าแรงขั้นต่ำ อัตราค่าจ้างแรงงานไร้ฝีมือตามภาวะตลาดประมาณเดือนละ 400-500 Riyal หรือ 106-133 เหรียญสหรัฐ ชาอุดีอาระเบียไม่ได้เป็นสมาชิก ILO

นอกจากนี้ชาอุดีอาระเบียยังมีนโยบายที่จะให้สิทธิแก่แรงงานหรือชาวต่างชาติถือกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ กล่าวคือจะต้องพำนักอยู่อย่างถูกต้อง หรือมีใบถิ่นที่อยู่ (IQAMA) สามารถซื้อที่ดินและบ้านได้ทั่วราชอาณาจักร ทั้งนี้เนื่องจากธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ซบเซามาเป็นระยะเวลา 10 กว่าปี นับแต่เกิดสงครามอ่าวเปอร์เซีย และนโยบายที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ จะให้แรงงานต่างชาติมีการประกันสังคมในด้านอุบัติเหตุจากการทำงานและด้านสุขภาพ

จากการที่ชาอุดีอาระเบียมีปัญหาว่างงานในระดับสูงถึงร้อยละ 15 และประชากรที่เกิดในช่วงขยายตัว (Baby Boom) หลังสงครามอ่าวเปอร์เซีย เมื่อปี 2533 ประมาณร้อยละ 38 ของประชากรคนสัญชาติชาอุดีอาระเบีย 16.75 ล้านคน จะทยอยเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคตอันใกล้ โดยที่ภาคเอกชน

เป็นแหล่งจ้างงานถึงร้อยละ 65 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด ในปี 2539 รัฐบาลได้ออกนโยบาย SAUDIZATION มีวัตถุประสงค์เพื่อลดการจ้างแรงงานต่างชาติลง โดยออกระเบียบกำหนดให้บริษัทที่มี คนงานตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป จะต้องจ้างคนสัญชาติซาอุดีอาระเบียเข้าทำงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของ คนงานทั้งหมด และให้เพิ่มขึ้นทุกปีในอัตราเดียวกัน หากบริษัทใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ทางราชการจะไม่ ออกวีซ่าคนงานต่างชาติรายใหม่ให้ อย่างไรก็ตามนโยบายนี้ยังไม่ประสบผลเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจาก สาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ คนซาอุดีอาระเบียยังไม่พร้อมในการทำงานในบางสาขา และต้องการค่าจ้าง แรงงานสูงกว่าแรงงานต่างชาติ

ประเภทกิจการที่มีการจ้างแรงงานต่างชาติ

หน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจเป็นนายจ้างของแรงงานต่างชาติโดยตรง ได้แก่ งานซ่อม บำรุงอาคารสำนักงานและบ้านพัก งานบริการของการไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ การขนส่งและคมนาคม งานสายการบิน แพทย์และพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ

กิจการเอกชนรับเหมาจากรัฐบาล ได้แก่ งานทำความสะอาดในสำนักงาน งานติดตั้ง และวางสายโทรศัพท์ งานก่อสร้างโรงเรียน มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล และสาธารณูปโภค

บริษัทเอกชน ได้แก่ งานแม่บ้าน ข้าราชการ บริหารโรงแรม พนักงานห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร และโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ

แรงงานต่างชาติในซาอุดีอาระเบีย

ซาอุดีอาระเบียเป็นตลาดแรงงานที่ใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลาง และเคยเป็นตลาดแรงงาน - ไทยที่สำคัญแห่งหนึ่ง แรงงานต่างชาติดำรงส่วนเป็นร้อยละ 65 ของแรงงานทั้งหมดในภาคเอกชน ปัจจุบันนี้ มีแรงงานต่างชาตินักกว่า 6 ล้านคน ประกอบด้วยชนชาติต่าง ๆ ดังนี้

แรงงานต่างชาติ	จำนวน (คน)
อินเดีย	1,500,000
อียิปต์	900,000 - 1,200,000
ปากีสถาน	800,000 - 850,000
ฟิลิปปินส์	500,000
บังคลาเทศ	700,000-750,000
เยเมน	500,000
อินโดนีเซีย	500,000
ศรีลังกา	350,000
จอร์แดน	134,000

ปาเลสไตน์	116,000
ซีเรีย	113,000
ไนจีเรีย	65,000
ตุรกี	53,000
อิรัก	33,700
เลบานอน	33,400
ไทย*	36,500

ที่มา: สำนักงานแรงงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย (สาขาเมืองเจดดาห์)

เมื่อปี 2533 ได้เกิดคดีฆาตกรรมนักการทูตและนักธุรกิจซาอุดีอาระเบีย 4 ราย ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบียไม่ราบรื่นนับแต่นั้นมา รัฐบาลซาอุดีอาระเบียได้งดออกวีซ่าให้แก่คนงานไทย ประกอบกับเกิดสงครามอ่าวเปอร์เซีย อิรักบุกเข้ายึดคูเวต เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2534 ทำให้คนงานไทยในซาอุดีอาระเบียไม่มั่นใจในความปลอดภัยของชีวิต จึงมีการเดินทางกลับเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันมีแรงงานไทยเหลืออยู่ประมาณ 36,500 คน จากเดิมที่มีอยู่ประมาณ 200,000 คน ส่วนใหญ่จะอยู่ภาคตะวันตก ซึ่งได้แก่เมือง เจดดาห์ เมกกะ มาดีนะห์ ยันบู รอบอค อัลบาฮา บิซา และปัญจาเรชี่ ประมาณ 20,000 คน

3. ทรัพยากรธรรมชาติ

น้ำมันดิบ

ซาอุดีอาระเบียเป็นแหล่งสำรองน้ำมันดิบมากที่สุดในโลก กว่า 1/4 ของปริมาณน้ำมันสำรองทั้งหมดที่สำรวจพบทั้งหมดในโลก หรือประมาณ 264.2 พันล้านบาร์เรล และอาจมากถึง 1 ล้านล้านบาร์เรล ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศส่งออกน้ำมันอันดับหนึ่งของโลก น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเป็นสินค้าส่งออกหลักมีสัดส่วนกว่าร้อยละ 90 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และประมาณร้อยละ 40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ แหล่งน้ำมันจะอยู่ทางด้านภาคตะวันออกของประเทศ หรือเขต Eastern Province และในอ่าวเปอร์เซีย แหล่งน้ำมันที่สำคัญคือ Ghawa (เป็นแหล่งน้ำมันบนฝั่งที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีปริมาณน้ำมันสำรองประมาณ 70 พันล้านบาร์เรล) Safaniya (เป็นแหล่งน้ำมันที่ใหญ่ที่สุดในทะเลของโลก มีปริมาณน้ำมันสำรองประมาณ 19 พันล้านบาร์เรล) Abqaiq และ Berri แหล่งน้ำมัน 4 แห่งดังกล่าว มีปริมาณน้ำมันสำรองประมาณร้อยละ 45 ของปริมาณสำรองทั้งหมด และมีปริมาณการผลิตประมาณร้อยละ 85 ของการผลิตทั้งหมด สำหรับการผลิตน้ำมันจากแหล่ง Ghawa คิดเป็นร้อยละ 50 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด

ก๊าซธรรมชาติ

ได้มีการสำรวจและพบว่าซาอุดีอาระเบียมีแหล่งสำรองก๊าซธรรมชาติประมาณ 204.5 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต (5.79ล้านล้านลูกบาศก์เมตร) ประมาณร้อยละ 4 ของปริมาณสำรองของโลก มากเป็นอันดับ 4 รองจาก รัสเซีย อิหร่าน และกาตาร์ แหล่งสำรอง (field) ก๊าซที่สำคัญคือแหล่ง Ghawar ซึ่งมี 1/3 ของปริมาณสำรองทั้งหมดและอยู่บนฝั่ง สำหรับแหล่ง Safaniya และ Zuluf เป็นแหล่งสำรองนอกฝั่ง รัฐบาลได้เปิดให้บริษัทต่างชาติเข้าไปลงทุนพัฒนาแหล่งก๊าซเพื่อนำออกมาใช้เป็นพลังงานของโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศ โดยเฉพาะที่เมือง Jubail ในเขตภาคตะวันออก และเมือง Yanbu ในเขตภาคตะวันตก ขณะนี้อยู่ในระหว่างการเจรจาต่อรองในด้านผลตอบแทน คาดว่าจะเริ่มโครงการได้ในปี 2546

แร่

นอกจากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติแล้ว ซาอุดีอาระเบียยังมีแหล่งแร่ต่างๆ อีกจำนวนมาก ในอดีตเมื่อสามพันกว่าปี ซาอุดีอาระเบียมี เหมืองทองคำ ชื่อว่า Mohad Al-Dhahab อยู่ทางตอนเหนือ เมืองเจดดาห์ 180 ไมล์ นอกจากทองคำแล้วยังมี เงิน และทองแดง ได้มีการสำรวจพบแหล่งทองคำแล้วประมาณ 600 แห่ง ทั่วประเทศ ได้มีการขุดเจาะแล้ว 29 แห่ง เหมืองทองคำ Mohad Al-Dhahab ได้ทำการเปิดขึ้นใหม่โดยบริษัท Petromin รัฐวิสาหกิจของรัฐบาล สามารถขุดแร่ทองคำ (Ore) ได้ประมาณวันละ 400 ตัน จึงเป็นแรงจูงใจให้มีการขุดเจาะสำรวจแหล่งอื่นๆ ในประเทศ

เงินและแร่โลหะพื้นฐานสำคัญอื่นๆ ได้แก่ บ็อกไซต์ ทองแดง เหล็กดีบุก และสังกะสี นอกจากนี้ยังมีแหล่งแร่โลหะอื่นๆ เช่น เบนโทไนท์ ไดอาโทไมท์ ฟลูออไรท์ โพแทชและทรายซิลิกา ได้มีการสำรวจและค้นพบ แต่ยังไม่ได้นำขึ้นมาใช้

เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และธุรกิจอื่นๆ

เกษตรกรรม

ซาอุดีอาระเบียได้เริ่มพัฒนาการเกษตรมาตั้งแต่ปี 2523 มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในช่วงปี 2529-2538 ตามนโยบายรัฐบาลเพื่อให้มีผลผลิตการเกษตรภายในประเทศเพียงพอกับความ ต้องการภายในประเทศ รัฐบาลได้มีการอุดหนุนการผลิตเพื่อจูงใจในการผลิต แต่ในช่วงปี 2536-2538 รัฐบาลได้เริ่มลดการอุดหนุนลง ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรทรงตัว มีมูลค่าในระดับ 8-9 พันล้าน เหรียญสหรัฐ ซึ่งในปี 2543 เท่ากับร้อยละ 5.3 ของ GDP กระทรวงเกษตรและแหล่งน้ำได้กล่าวว่าปัจจุบัน ซาอุดีอาระเบียสามารถผลิต ข้าวสาลี อินทผาลัม และไข่ ได้เพียงพอกับการบริโภคภายในประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถผลิต ธัญพืชอื่นๆ ผัก นม ผลิตภัณฑ์นม ผลไม้ และไก่สดสนองความต้องการ ภายในประเทศในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตามในปี 2543 ซาอุดีอาระเบียยังคงเป็นผู้นำเข้าสินค้า หมวดยาหารรายใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลาง มีมูลค่าถึง 5.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ

เปโตรเคมี

อุตสาหกรรมเปโตรเคมีเป็นอุตสาหกรรมหลักของซาอุดีอาระเบีย เนื่องจากมีก๊าซธรรมชาติเป็นแหล่งวัตถุดิบ รัฐบาลได้จัดตั้งบริษัท The Saudi Arabian Corporation (SABIC) เมื่อปี 2519 เป็นรัฐวิสาหกิจที่ใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลาง และอยู่ในกลุ่ม 25 บริษัทแรกของโลกที่ผลิตสินค้าขั้นปฐมและกลางทางด้านเปโตรเคมี ได้แก่ เม็ดพลาสติก (Polymer resins) โพลีเอสเตอร์ ปุ๋ยเคมี และก๊าซ

การก่อสร้าง

รัฐบาลได้ลดบทบาทลงในภาคเศรษฐกิจการก่อสร้าง บริษัทเอกชนและกึ่งรัฐบาลเริ่มเข้ามาจับบทบาทแทนในโครงการใหม่ๆ ในปี 2543 สัดส่วนเศรษฐกิจของการก่อสร้างประมาณร้อยละ 7.9 ของเศรษฐกิจโดยรวม โครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการด้าน เปโตรเคมี พลังงาน แหล่งน้ำ และการคมนาคม นอกจากนี้การก่อสร้างที่พักอาศัย และสำนักงาน ก็มีการเติบโตเป็นไปตามสัดส่วนการขยายตัวของประชากร อุตสาหกรรมซีเมนต์มีการขยายตัวตั้งเช่นในยุคที่ราคาน้ำมันมีราคา มีการผลิตเต็มกำลังผลิต ปี 2544 นับเป็นปีที่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ประสบความสำเร็จ

วันและชั่วโมงทำงาน

วันหยุดประจำปีสำคัญ

ราชการ

พฤษภาคม-ตุลาคม

เอกชน

พฤษภาคมครึ่งวัน และวันศุกร์เต็มวัน

ชั่วโมงทำงาน

ราชการ

07.30-14.30 (ช่วงเดือนรอมฎอน 09.30-14.30)

ธุรกิจ

◆ วิทยา

08.30-12.00, 16.30-19.30

◆ เจดดาห์

09.00-13.30, 16.30-20.00

◆ เมืองภาคตะวันออก 07.30-12.00, 14.30-17.30

ธนาคาร

08.00/08.30-12.00,
16.00/16.30-19.00/19.30

ร้านค้า

10.00-12.30, 17.00-23.00

หน่วยงานราชการ บริษัท และร้านค้าจะปิดทำการชั่วคราว วันละ 4 ครั้งๆ ละประมาณ

1/2 ชั่วโมง เพื่อทำพิธีละหมาด ได้แก่ช่วงเวลาโดยประมาณ 12.30, 15.30, 16.30 และ 20.00 น.

วันหยุดราชการ และบริษัทประจำปี

มีเพียง 2 ครั้ง ๆ ละ 5-10 วัน สำหรับเอกชน หน่วยงานราชการ 10 วัน ครั้งแรกหลังจากเสร็จสิ้นเทศกาลถือศีลอดเรียกว่า Eid Al-Fitr ซึ่งอยู่ในช่วงต้นเดือนที่ 10 ของปีปฏิทินอิสลาม (Hajira Calendar) และครั้งที่ 2 เรียกว่า Eid Al-Adha เป็นการเฉลิมฉลองในช่วงที่ชาวมุสลิมเข้าไปชุมนุมประกอบพิธีฮัจญ์ที่เมืองเมกกะ ซึ่งอยู่ในช่วงวันที่ 5-13 ของเดือนที่ 12 ของปีปฏิทินอิสลาม โดยที่ปีปฏิทินของอิสลามเป็นระบบจันทรคติ ซึ่งจะมีจำนวนวันน้อยกว่าปีละ 11 วัน เมื่อเทียบกับระบบสุริยคติ (Gregorian) ดังนั้นช่วงวันหยุดแต่ละปีจะไม่ตรงกับปีปฏิทินในระบบ สุริยคติ

สกุลเงิน และอัตราแลกเปลี่ยน

เงิน 1 ซาอุดีรียัล (Saudi Riyal) แบ่งออกเป็น 100 ฮาลาล่า (Halalah) มูลค่าธนบัตรประกอบด้วย 1, 5, 10, 20, 50, 100, 200 และ 500 รียัล รัฐบาลซาอุดีอาระเบียได้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ไว้กับเงินเหรียญสหรัฐไว้ที่ 3.745 รียัล/เหรียญสหรัฐ ตั้งแต่ปี 2530 จนถึงปัจจุบัน

การเดินทางเข้าออกประเทศ การขอวีซ่า

ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศที่เดินทางเข้าไปยากประเทศหนึ่งในโลก ไม่อนุญาตนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่วางแผนจะผ่านเดินทางเข้าไป ผู้เข้าประเทศจะต้องได้รับวีซ่าก่อนจึงจะเดินทางเข้าประเทศได้ ยกเว้นบุคคลสัญชาติในกลุ่ม Gulf Cooperation Council ได้แก่ โอมาน การ์ต้า สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ บาห์เรน และคูเวต สามารถเดินทางเข้าประเทศได้โดยไม่ต้องมีวีซ่า ผู้ที่มีสิทธิ์ยื่นขอรับวีซ่าได้แก่

1. นักธุรกิจ
2. ผู้มีสัญญาจ้างจากบริษัทในซาอุดีอาระเบีย
3. ญาติใกล้ชิดของพนักงานในซาอุดีอาระเบีย
4. ชาวมุสลิมผู้เดินทางไปแสวงบุญ

การขอวีซ่านักธุรกิจเข้าประเทศจะต้องมีนักธุรกิจคู่ค้าซาอุดีอาระเบียเป็นผู้รับรองหรือ Sponsor โดยนักธุรกิจซาอุดีอาระเบียจะต้องติดต่อขออนุญาตจากกระทรวงการต่างประเทศก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว นักธุรกิจซาอุดีอาระเบียจะทำจดหมายเชิญพร้อมทั้งแจ้งหมายเลขวีซ่ามาให้ จึงนำจดหมายเชิญพร้อมทั้งหมายเลขวีซ่าไปเป็นหลักฐานประกอบขอวีซ่าจากสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียในประเทศนั้น ๆ รายละเอียดอื่น ๆ และขั้นตอนที่ควรทราบและพึงปฏิบัติคือ

1. หนังสือเดินทางจะต้องไม่หมดอายุไม่น้อยกว่า 6 เดือน และหนังสือเดินทางที่เคยผ่านการประทับตราเข้าประเทศอิสราเอลจะไม่รับการพิจารณา
2. กรอกรายละเอียดลงในแบบฟอร์มขอรับวีซ่าจำนวน 2 ฉบับ ซึ่งจะต้องระบุรายละเอียดบริษัทที่จะไปพบหรือเป็น Sponsor สำหรับช่องที่ระบุว่า "Duration of stay in Saudi Arabia" ควรระบุไม่เกิน 1 เดือน ซึ่งโดยปกติจะอนุญาตให้ไม่เกิน 1 เดือน

3. จดหมายเชิญจากบริษัทผู้เป็น Sponsor ซึ่งจะต้องรับรองโดยหอการค้าชาอุดีอาระเบียของเมืองที่ตั้งบริษัท Sponsor ทั้งนี้จะต้องส่งโทรสารแจ้งให้สถานทูตในประเทศของบริษัทผู้รับเชิญทราบ ต้นฉบับจดหมายเชิญให้ยื่นไปพร้อมกับจดหมายแนะนำตัวบริษัทของผู้รับเชิญ จดหมาย 2 ฉบับดังกล่าวให้ยื่นพร้อมกับแบบฟอร์มขอรับวีซ่า

4. รูปถ่าย 2 ใบ ขนาดเดียวกับที่ใช้ติดหนังสือเดินทาง ติดแนบบนแบบฟอร์มขอรับวีซ่า

มาตรฐานที่ใช้ น้ำหนัก และหน่วยวัด

ระบบเมตริกเป็นระบบที่ใช้กันทั่วไปทั้งระยะทางและน้ำหนัก

เวลา

ชาอุดีอาระเบียมีเวลาเดียวกันทั่วประเทศ (One time zone) เร็วกว่าเวลา GMT 3 ชั่วโมง หรือหลังประเทศไทย 4 ชั่วโมง

ระบบไฟฟ้า

ระบบกระแสไฟฟ้าตามบ้านและอาคารสถานที่ต่างๆ จะมี 2 ระบบ คือ 127/220 โวลต์ 60 Hertz แต่แนวโน้มบ้านและอาคารที่ปลูกใหม่ นิยมที่จะใช้กระแสไฟฟ้า 220 โวลต์ ระบบเดียว

บทที่ 3

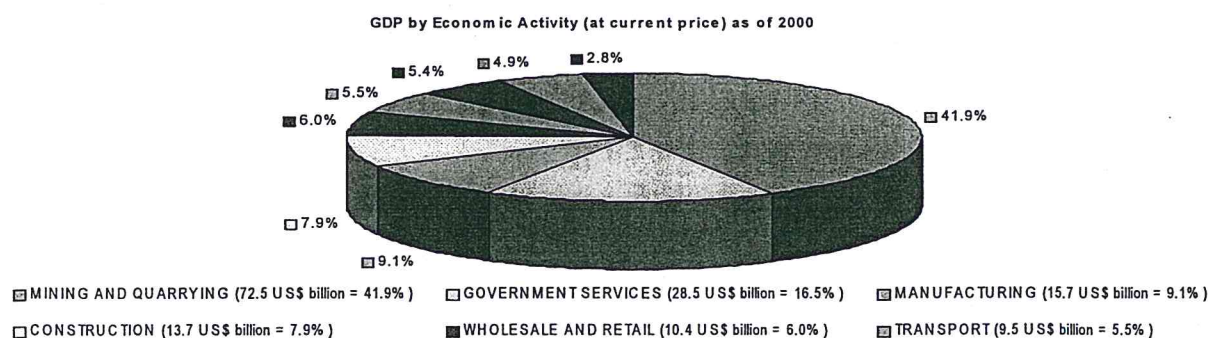
ภาวะเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจดั้งเดิมของซาอุดีอาระเบียในก่อนที่จะค้นพบน้ำมันในช่วงทศวรรษที่ 1930 มีรายได้จากนักแสวงบุญที่เดินทางเข้ามาทางด้านตะวันตกโดยเฉพาะที่เมืองเจดดาห์ การเกษตรอยู่ในระดับยังชีพทางตอนใต้และตอนกลางของประเทศ และการหาไข่มุกทางด้านชายฝั่งตะวันออกหรืออ่าวเปอร์เซีย หลังสงครามโลกครั้งที่สองรายได้จากน้ำมันเริ่มมีบทบาท ในช่วงต้นทศวรรษ 1970 รัฐบาลได้นำเงินรายได้จากน้ำมันมาลงทุนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อกระจายการผลิตไปสู่ภาคอื่น ๆ นอกจากน้ำมัน

ในช่วงทศวรรษ 1970-1980 รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการก่อสร้างโครงการพื้นฐานและสถาบันต่าง ๆ พัฒนาประเทศให้ทันสมัย พัฒนาระบบการสื่อสารและคมนาคม พลังงาน น้ำ ถนนสายการบิน รถไฟ สุขภาพและอนามัย และการศึกษา

ราคาน้ำมันได้ตกต่ำในช่วงกลางทศวรรษ 1980 รัฐบาลมีรายได้ลดลง รัฐบาลจำเป็นต้องยุติบทบาทการก่อสร้างโครงการพื้นฐานต่าง ๆ ลง รวมทั้งรายจ่ายอื่น ๆ นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เศรษฐกิจได้ชะลอตัวลง และสงครามอ่าวเปอร์เซียในช่วงปี 1990-91 ทำให้รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายในด้านป้องกันประเทศสูงขึ้น และในปี 1993-95 ราคาน้ำมันได้ตกต่ำลงอีก รัฐบาลต้องลดค่าใช้จ่ายลงถึงร้อยละ 24 จาก 52 พันล้านเหรียญสหรัฐ เหลือเพียง 40 พันล้านเหรียญสหรัฐ นับแต่เกิดสงครามอ่าวเปอร์เซียเป็นต้นมา งบประมาณรัฐบาลเริ่มขาดดุลมาตลอด ก่อให้เกิดหนี้สาธารณะ แต่ทั้งหมดเป็นหนี้ภายในประเทศ รัฐบาลจึงต้องระมัดระวังการใช้จ่าย เพื่อรักษาวินัยทางการคลัง เริ่มใช้นโยบายปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ กระตุ้นให้ภาคเอกชนเป็นผู้รับภาระในการกระตุ้นและขยายตัวทางเศรษฐกิจแทน ในช่วงกลางทศวรรษ 1990 เด็กที่เกิดในช่วงหลังสงครามอ่าวเปอร์เซีย ได้โตขึ้นและเริ่มทยอยเข้าสู่ตลาดแรงงาน การแก้ไขปัญหาการว่างงานจึงเป็นนโยบายสำคัญในลำดับต้นของรัฐบาล

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ปี 2543 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของซาอุดีอาระเบียมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 173.1 พันล้านเหรียญสหรัฐ มูลค่าและสัดส่วนภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การขุดเจาะน้ำมัน การบริการรัฐบาล อุตสาหกรรมโรงงาน การก่อสร้าง ค่าปลีกและค้าส่ง การสื่อสารคมนาคมการเกษตร การเงิน ประกันภัย และบริการ ดังรายละเอียดตาราง

ภาคเศรษฐกิจ	มูลค่า (พันล้าน US\$)	ร้อยละ
ขุดเจาะน้ำมันและเหมืองแร่	72.5	41.9
การบริการรัฐบาล	28.5	16.5
อุตสาหกรรมโรงงาน	15.7	9.1
การก่อสร้าง	13.7	7.9
ค้าปลีก ค้าส่ง และโรงแรม	10.4	6.0
การสื่อสาร คมนาคมและขนส่ง	9.5	5.5
การเกษตร	9.3	5.4
การเงิน ประกันภัย และบริการ	8.5	4.9
อื่น ๆ	4.9	2.8
รวม	173.1	100.0

ที่มา : Saudi Arabian Monetary Agency (SAMA)

น้ำมัน

น้ำมันเป็นแหล่งรายได้สำคัญจากการส่งออกของประเทศ มีสัดส่วนถึงร้อยละ 90-95 และเป็นแหล่งรายได้หลักของรัฐบาลถึงร้อยละ 70-80 และประมาณร้อยละ 40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP)

เศรษฐกิจสาขาอื่น ๆ ที่มิใช่น้ำมันเริ่มมีบทบาทในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ตามนโยบายของรัฐบาลที่จะพยายามกระจายการผลิตไปสู่สาขาอื่น ๆ ไม่ให้เศรษฐกิจพึ่งพิงรายได้จากน้ำมันและงบประมาณจากรัฐบาลเป็นหลัก นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างงานเพื่อรองรับอัตราการว่างงานของคนซาอุดีอาระเบีย ซึ่งสูงถึงร้อยละ 15 ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

ซาอุดีอาระเบียมีแหล่งสำรองน้ำมันเป็นจำนวนทั้งสิ้น 261 พันล้านบาร์เรล หรือประมาณร้อยละ 25 ของปริมาณน้ำมันสำรองทั่วโลก ปัจจุบันซาอุดีอาระเบียจำหน่ายน้ำมันดิบออกสู่ตลาดประมาณวันละ 7-8 ล้านบาร์เรล ดังนั้นจะใช้เวลาประมาณ 102 ปี น้ำมันสำรองจึงจะหมด นอกจากนี้

ซาอุดีอาระเบียยังมีแหล่งสำรองก๊าซธรรมชาติถึง 5.1 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร หรือประมาณร้อยละ 4 ของปริมาณสำรองทั่วโลก

ซาอุดีอาระเบียเป็นสมาชิกก่อตั้ง Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC) ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2503 ตั้งแต่ 1 มกราคม 2545 ซาอุดีอาระเบียได้รับการจัดสรรโควต้าผลิตน้ำมันวันละ 7 ล้านบาร์เรล ประมาณร้อยละ 30 ของการส่งออกทั้งหมดของกลุ่ม OPEC ราคาน้ำมันดิบซาอุดีเมื่อสิ้นปี 2544 บาร์เรลละ 17.50 เหรียญสหรัฐ ต้นทุนการผลิตบาร์เรลละ 1.5 เหรียญสหรัฐ ขณะที่ต้นทุนจากแหล่งผลิตอื่นๆ เฉลี่ยบาร์เรลละ 5 เหรียญสหรัฐ นอกจากนี้ต้นทุนการสำรวจน้ำมันต่ำกว่าบาร์เรลละ 10 เซ็นต์ แต่ต้นทุนการสำรวจในแหล่งอื่นๆ สูงถึงบาร์เรลละ 4 เหรียญสหรัฐ ปัจจุบันซาอุดีอาระเบียเป็นผู้จำหน่ายน้ำมันดิบ 5 ชนิด ออกสู่ตลาด คือ Arab Heavy, Arab Medium, Arab Light, Arab Extra Light และ Arab Super Light การสำรวจและผลิตน้ำมันดำเนินกิจการโดยบริษัท Saudi Aramco ซึ่งรัฐบาลเป็นเจ้าของ

นโยบายด้านพลังงานของรัฐบาลที่สำคัญคือ การเปลี่ยนจากการใช้น้ำมันมาใช้ก๊าซธรรมชาติทดแทน เพื่อจะได้สามารถส่งออกน้ำมันดิบได้มากขึ้น รัฐบาลจึงได้เปิดให้บริษัทต่างชาติเข้าไปลงทุนพัฒนาแหล่งก๊าซเพื่อนำออกมาใช้ในประเทศ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการเจรจาต่อรองในด้านผลตอบแทน คาดว่าจะเริ่มโครงการได้ในปี 2545-46

เปโตรเคมี

อุตสาหกรรมเปโตรเคมีเป็นอุตสาหกรรมหลักของซาอุดีอาระเบีย เนื่องจากมีก๊าซธรรมชาติเป็นแหล่งวัตถุดิบ รัฐบาลได้จัดตั้งบริษัท The Saudi Arabian Corporation (SABIC) เมื่อปี 2519 เป็นรัฐวิสาหกิจที่ใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลาง และอยู่ในกลุ่ม 25 บริษัทแรกของโลกที่ผลิตสินค้าขั้นปฐมและกลางทางด้านเปโตรเคมี ได้แก่ เม็ดพลาสติก (Polymer resins) โพลีเอสเตอร์ ปุ๋ยเคมี และก๊าซ

การก่อสร้าง

รัฐบาลได้ลดบทบาทลงในภาคการก่อสร้าง บริษัทเอกชนและกึ่งรัฐบาลเริ่มเข้ามามีบทบาทแทนในโครงการใหม่ๆ ปี 2543 สัดส่วนเศรษฐกิจของก่อสร้างประมาณร้อยละ 7.9 ของเศรษฐกิจโดยรวม โครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการด้าน เปโตรเคมี พลังงาน แหล่งน้ำ และการคมนาคม นอกจากนี้การก่อสร้างที่พักอาศัยและสำนักงาน ก็มีการเติบโตเป็นไปตามสัดส่วนการขยายตัวของประชากร อุตสาหกรรมซีเมนต์จึงมีการขยายตัวดังเช่นในยุคที่ราคาน้ำมันมีราคา มีการผลิตเต็มกำลังผลิต ปี 2544 เป็นปีที่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ประสบความสำเร็จ

การคมนาคม

ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา สายการบินชาอุดีอาระเบีย ได้สั่งซื้อเครื่องบินโบอิง 60 เครื่อง เข้าประจำการฝูงบิน ปี 2543 สายการบินชาอุดีอาระเบียให้บริการผู้โดยสาร 13 ล้านคน จำนวน 117,291 เที่ยวบิน และขณะนี้สายการบินชาอุดีอาระเบียอยู่ในระหว่างขั้นตอนการแปรรูปเช่นกัน

การคมนาคมทางบก ในปี 2543 ชาอุดีอาระเบียมีถนนลาดยางเป็นระยะทาง 155,237 กิโลเมตร มีการก่อสร้างถนนเฉลี่ยปีละ 2,500 กิโลเมตร ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา

การสื่อสาร

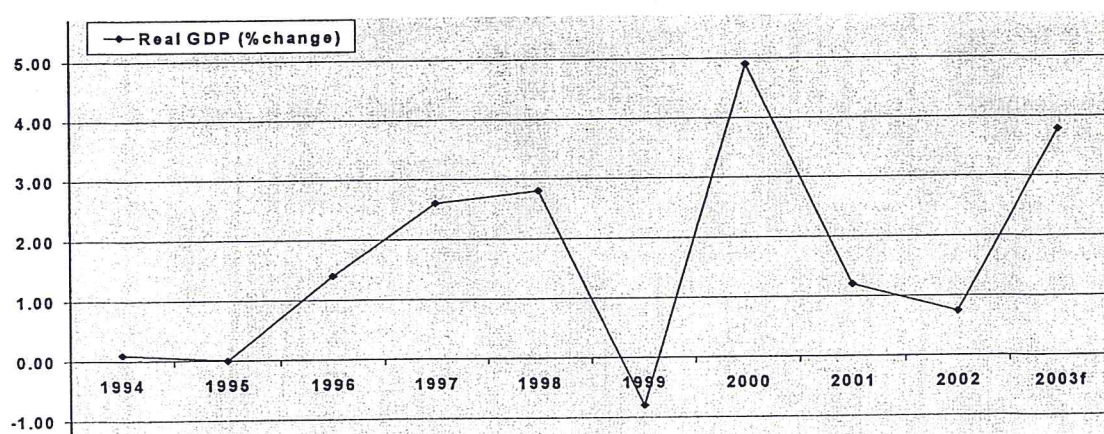
เป็นภาคเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวค่อนข้างสูง จนถึงสิ้นปี 2543 บริษัทรัฐวิสาหกิจ Saudi Telecommunications Company (STC) ได้ให้บริการโทรศัพท์ประจำบ้าน 2.96 ล้านเลขหมาย และ โทรศัพท์เคลื่อนที่ 1.36 ล้านเลขหมาย ในด้านอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันมีบริษัทผู้ให้บริการ (ISP) กว่า 20 บริษัท และมีการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงโดยสาย ADSL เมื่อปี 2544 ที่ผ่านมา

การเกษตร

ภาคเกษตรกรรมชาอุดีอาระเบียมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วงปี 2529-2538 ตามนโยบายรัฐบาลเพื่อให้มีผลผลิตการเกษตรภายในประเทศเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ โดยรัฐบาลอุดหนุนการผลิต ในช่วงปี 2536-2538 รัฐบาลได้เริ่มลดการอุดหนุนลง ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรทรงตัวในระดับ 8-9 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งในปี 2543 เท่ากับร้อยละ 5.4 ของ GDP กระทรวงเกษตรและแหล่งน้ำได้แถลงว่าปัจจุบันชาอุดีอาระเบียสามารถผลิต ข้าวสาลี อินทผาลัม และไข่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถผลิต ธัญพืชต่างๆ ผัก นม ผลิตภัณฑ์นม ผลไม้ และไก่สด สนองความต้องการภายในประเทศในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตามในปี 2543 ชาอุดีอาระเบียยังคงเป็นผู้นำเข้าสินค้าอาหารรายใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลาง มีมูลค่าถึง 5.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป

ในช่วงปี 2543 เศรษฐกิจชาอุดีอาระเบียมีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 4.9 เนื่องจากราคาน้ำมันดิบสูงถึง 27-30 เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล แต่ในปี 2544 ราคาน้ำมันดิบลดลงเหลือ 20-24 เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล ประกอบกับเกิดเหตุการณ์ 11 กันยายน 2544 ทำให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัวลง รวมทั้งยังมีผลต่อความสัมพันธ์ทางการค้าและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศระหว่างสหรัฐกับชาอุดีอาระเบีย ทำให้

เศรษฐกิจซาอุดีอาระเบียมีอัตราการเติบโตเพียงร้อยละ 1.2

ปี 2545 เศรษฐกิจซาอุดีอาระเบียมีอัตราการเติบโตเพียงร้อยละ 0.74 เนื่องจากภาคน้ำมันชะลอตัวลงร้อยละ (-5.0) แต่เศรษฐกิจภาคอื่นๆ ที่มีใช้น้ำมันขยายตัวร้อยละ 4.2 และภาครัฐบาลขยายตัวร้อยละ 1.0 ซึ่งในช่วงต้นปี 2545 ธนาคาร Saudi American ได้ประมาณการว่าเศรษฐกิจซาอุดีอาระเบียจะชะลอตัวลงร้อยละ (-2) เนื่องจากได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากเหตุการณ์ 11 กันยายน 2544 ประกอบกับเศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ทำให้ปริมาณการใช้น้ำมันของโลกลดลง ปี 2545 นอกจากนี้ซาอุดีอาระเบียได้รับการจัดสรรโควตาจำหน่ายน้ำมันดิบจาก OPEC เพียงวันละ 7.05 ล้านบาร์เรลเทียบกับปี 2544 ได้รับการจัดสรรวันละ 8.0 ล้านบาร์เรล แต่ในช่วงกลางปี 2545 ได้เกิดภาวะตึงเครียดในตะวันออกกลาง ได้แก่ปัญหาความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ และสหรัฐอเมริกาจะโจมตีอิรัก และการเกิดเหตุการณ์ไม่สงบในเวเนซุเอลาในช่วงปลายปี ซึ่งเวเนซุเอลาเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันดิบประมาณวันละ 2 ล้านบาร์เรล ทำให้ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกขยับตัวสูงขึ้น ในช่วงเดือนพฤศจิกายนประเทศสมาชิก OPEC ต่างๆ รวมทั้งซาอุดีอาระเบีย ได้เพิ่มการผลิตมากขึ้น โดยไม่มีผลกระทบต่อราคาในตลาดโลก ซึ่งในช่วงปลายปีราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกสูงถึง 30 เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล สำหรับซาอุดีอาระเบียได้เพิ่มกำลังผลิตเป็นวันละ 8 ล้านบาร์เรล จึงทำให้เศรษฐกิจของซาอุดีอาระเบียไม่ชะลอตัวลงตามที่ได้คาดการณ์ไว้ในช่วงต้นปี

แนวโน้มในปี 2546 ธนาคาร Saudi American ได้ประมาณการว่าเศรษฐกิจจะมีอัตราการเติบโตร้อยละ 3.78 โดยภาคน้ำมันขยายตัวร้อยละ 5.2 ภาคอื่นๆ ที่มีใช้น้ำมันหรือภาคเอกชนร้อยละ 4 และภาครัฐบาลร้อยละ 1 ทั้งนี้คาดการณ์ว่าราคาน้ำมันดิบซาอุดีอาระเบีย ในตลาดโลกจะอยู่ในเกณฑ์ดี ประมาณบาร์เรล 22.00 เหรียญสหรัฐ ซึ่งในปี 2545 มีราคาเฉลี่ยบาร์เรลละ 23.72 เหรียญสหรัฐ และในปี 2546 ซาอุดีอาระเบียได้รับโควตาจากโอเปค วันละ 7.475 ล้านบาร์เรล เทียบกับปี 2545 ได้รับวันละ 7.05 ล้านบาร์เรล นอกจากนี้ยังคาดว่าราคาน้ำมันดิบจะยังคงอยู่ในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่องในช่วงต้นปี 2546 จากภาวะตึงเครียดในตะวันออกกลาง จะทำให้ซาอุดีอาระเบียสามารถเพิ่มกำลังผลิตได้ถึงวันละ 8.0 ล้านบาร์เรล โดยไม่มีผลกระทบต่อราคาเป้าหมายของ OPEC

การคลังรัฐบาล

กระทรวงการคลังและเศรษฐกิจแห่งชาติมีหน้าที่รวบรวมการของงบประมาณจากกระทรวงต่างๆ เสนอต่อสภาสูงเศรษฐกิจ (Supreme Economic Council) เป็นผู้พิจารณาและทบทวน ก่อนเสนอสภาคณะรัฐมนตรี (Council of Ministers) เป็นผู้อนุมัติ ปีงบประมาณเริ่มต้น 1 มกราคม-31 ธันวาคม ของทุกปี โดยจะมีการแถลงการงบประมาณของปีใหม่ในช่วงเดือนธันวาคม นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานกึ่งอิสระและสถาบัน เช่นรัฐวิสาหกิจและมหาวิทยาลัย สายการบินซาอุดีอาระเบีย และสภากาชาด มีการดำเนินการด้านงบประมาณเองต่างหาก โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในบางส่วน นอกจากนี้ยังมีโครงการส่วนพระองค์ของกษัตริย์และราชวงศ์ระดับสูง

ปี 2543 เป็นปีแรกใน 18 ปี ที่ภาวะการคลังเกินดุล จากเดิมที่ได้ตั้งเป้าหมายขาดดุลไว้ที่ -7.47 พันล้านเหรียญสหรัฐ เนื่องจากราคาน้ำมันดิบที่ขายได้สูงกว่าราคาที่ได้ประมาณการไว้ ทั้งนี้ราคาน้ำมันดิบได้สูงถึงบาร์เรลละ 27-30 เหรียญสหรัฐ ทำให้รัฐบาลมีรายได้เกินกว่าเป้าหมาย แต่ในปี 2544 รัฐบาลตั้งเป้าหมายงบประมาณที่สมดุล แต่ในทางปฏิบัติเมื่อถึงสิ้นปีกลับขาดดุลถึง (-6.7) พันล้านเหรียญสหรัฐ เนื่องจากมีการใช้จ่ายเกินเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 18.6 ขณะที่การจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5 สาเหตุสำคัญที่งบประมาณยังคงขาดดุลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก

- ◆ มีหนี้สาธารณะเป็นจำนวนมาก กว่าร้อยละ 90 ของ GDP
- ◆ มีการจ่ายเงินเดือนข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจรวมทั้งค่าบำรุงรักษา ในอัตราส่วนที่ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับงบลงทุน จึงเป็นส่วนทำให้รัฐบาลเร่งดำเนินนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
- ◆ ฟังฟังรายได้จากน้ำมัน กล่าวคือประมาณร้อยละ 75 ของรายได้ทั้งหมด รัฐบาลได้พิจารณาเริ่มจัดเก็บภาษีจากแหล่งใหม่ๆ เช่นภาษีรายได้ของแรงงานต่างชาติ ซึ่งไม่เคยจัดเก็บมาก่อน และเพิ่มค่าธรรมเนียมต่างๆ

เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2545 สภารัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบงบประมาณปี 2546 (31 มกราคม 2545-30 ธันวาคม 2546) พร้อมทั้งรับทราบรายละเอียดงบประมาณในและข้อมูลเบื้องต้นตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของปีที่ผ่านมา โดยสรุปได้ดังนี้

- ◆ ปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลได้ใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นเงินทั้งสิ้น 60.0 พันล้านเหรียญสหรัฐ คาดว่าจะมีรายรับ 54.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ ขาดดุลงบประมาณ 5.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งเดิมรัฐบาลตั้งเป้าหมายรายจ่ายไว้ที่ 53.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ คาดว่าจะมีรายรับ 41.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ งบประมาณขาดดุล 12.0 พันล้านเหรียญสหรัฐ
- ◆ ปีงบประมาณ 2546 ตั้งเป้าหมายใช้จ่ายเป็นเงิน 55.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 7 จากปีก่อน คาดว่าจะมีรายรับ 45.3 พันล้านเหรียญสหรัฐ งบประมาณจะขาดดุล 10.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ
- ◆ จากข้อมูลเบื้องต้นพบว่าอัตราการขยายตัว GDP ของปี 2545 ประมาณร้อยละ 0.74 โดยภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 สามารถชดเชยรายได้ภาคน้ำมันที่มีแนวโน้มลดลง อัตราเงินเฟ้อในปีที่ผ่านมาลดลงร้อยละ (-0.4) และบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 9.0 พันล้านเหรียญสหรัฐ

ดุลการชำระเงิน

ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศที่มีดุลการชำระเงินที่เกินดุลเป็นส่วนใหญ่ในแต่ละปี โดยมีรายได้หลักจากการส่งออกน้ำมัน ในช่วงปี 2534-2535 ซาอุดีอาระเบียขาดดุลการชำระเงิน เนื่องจากเกิด

สงครามอ่าวเปอร์เซีย อย่างไรก็ตามหากปีใดราคาน้ำมันโลกตกต่ำ ก็จะมีผลให้ขาดดุลการชำระเงิน เช่นในปี 2538 และในปี 2541

การไหลออกของเงินตราต่างประเทศที่สำคัญคือการส่งเงินกลับของแรงงานต่างชาติและการนำเข้าสินค้า แต่สิ่งที่รัฐบาลเป็นกังวลคือการไหลเข้าของเงินทุนต่างประเทศเพื่อการลงทุนโดยตรงหรือในตลาดหลักทรัพย์ค่อนข้างต่ำ ทำให้รัฐบาลต้องทบทวนและปรับปรุงนโยบายส่งเสริมการลงทุน

นโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคม

รัฐบาลซาอุดีอาระเบียมีเป้าหมายทางเศรษฐกิจสำคัญสองประการคือ การกระจายการผลิตเพื่อลดการพึ่งพารายได้จากน้ำมัน โดยการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมโรงงานและการเกษตร และการให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาเศรษฐกิจ

เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2543 สภารัฐมนตรีได้อนุมัติแผนพัฒนาประเทศ 5 ปี (2543-2548) สำคัญของแผนมีดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายการขยายตัวเศรษฐกิจร้อยละ 3.16 โดยเศรษฐกิจสาขาอื่นๆ ของภาคเอกชนที่มีใช้น้ำมันขยายตัวร้อยละ 5.04 สาขาเหมืองแร่และปิโตรเคมีขยายตัวร้อยละ 8 เมื่อสิ้นสุดแผน สัดส่วนภาคเศรษฐกิจที่มีใช้น้ำมันจะมีสัดส่วนร้อยละ 71.6 ของ GDP เทียบกับร้อยละ 68.4 ในปัจจุบัน

2. มีการจ้างงานคนซาอุดีอาระเบีย 817,300 ตำแหน่ง ทั้งนี้จำนวน 466,600 ตำแหน่งตามแผนการ Saudization (ลดคนงานต่างชาติลงและให้จ้างคนซาอุดีอาระเบียแทน) และ 328,700 ตำแหน่ง จากการสร้างงานขึ้นใหม่

3. เมื่อสิ้นสุดแผน การจัดสรรงบประมาณเข้าสู่ภาวะสมดุล

4. สร้างโรงพยาบาลขึ้นใหม่ 70 โรง

5. สร้างโรงเรียนระดับประถม 1,111 โรง โรงเรียนระดับมัธยม 819 โรง โรงเรียนระดับเตรียมอุดม 905 โรง และวิทยาลัยเทคนิค 10 โรง

6. เร่งสร้างโรงกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำจืดที่กำลังดำเนินการอยู่ให้เสร็จสิ้น 3 โรง และสร้างใหม่อีก 12 โรง

ในด้านนโยบายเศรษฐกิจทั่วไป ยึดหลักการค้าเสรีบนพื้นฐานแห่งคุณค่าของศาสนาอิสลาม เน้นความหลากหลายแหล่งรายได้ของรัฐบาลจากภาคเศรษฐกิจต่างๆ สร้างงานให้แก่คนซาอุดีอาระเบีย ให้ความสำคัญกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐบาลโดยไม่เพิ่มกำลังคน พัฒนาทักษะและฝีมือแรงงานของคนซาอุดีอาระเบีย เข้าเป็นสมาชิก WTO เร่งรัดการส่งเสริมการลงทุน เร่งพัฒนาและก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของประชากรและเศรษฐกิจ

ระบบการเงินการธนาคาร

Saudi Arabian Monetary Agency (SAMA) ทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางของรัฐบาล ออกกฎเกณฑ์และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานกิจการของธนาคารพาณิชย์ ทำหน้าที่บริหารทรัพย์สินต่างประเทศของรัฐบาล บริหารนโยบายการเงินและออกธนบัตร รวมทั้งมีหน้าที่ออกกฎระเบียบและดำเนินการตลาดหลักทรัพย์ (Saudi Stock Market) ด้วย รัฐบาลอนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นในธุรกิจธนาคารได้ไม่เกินร้อยละ 40

ปัจจุบันมีธนาคารท้องถิ่น 10 ธนาคาร และธนาคารต่างชาติ 1 ธนาคาร อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ SAMA ซึ่งจะควบคุมดูแลในด้านการเงินสำรอง การควบคุมการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจต่างชาติ ควบคุมการใช้สินเชื่อธุรกิจบางประเภท เช่นอสังหาริมทรัพย์ เมื่อเดือน ตุลาคม 2544 ธนาคารท้องถิ่น 10 ธนาคาร มีทรัพย์สินรวมทั้งสิ้น 124.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ มีสาขา 1,197 แห่ง และตู้ ATM 2,456 ตู้

นโยบายการนำเข้าทั่วไป

ซาอุดีอาระเบียมีนโยบายการค้าเสรีบนพื้นฐานการแข่งขัน จึงไม่มีการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัดปริมาณและโควตาการนำเข้า และไม่มีการควบคุมราคาเพื่อให้มีสินค้าเข้าสู่ตลาดอย่างเสรี เพียงพอกับความต้องการภายในประเทศและมีราคาไม่แพง ยกเว้นสินค้าที่ห้ามนำเข้าบางรายการที่ขัดต่อบทบัญญัติทางศาสนา และความมั่นคงของประเทศ อย่างไรก็ตาม ซาอุดีอาระเบียมีนโยบายพัฒนาเป็นประเทศอุตสาหกรรม (Industrialization) เพื่อลดการพึ่งพารายได้จากน้ำมัน ทดแทนการนำเข้า และสร้างงาน ดังนั้นจึงมีการปกป้องอุตสาหกรรมบางชนิดที่ผลิตภายในประเทศ ด้วยการตั้งกำแพงภาษีสูงถึงร้อยละ 20 เช่นอุตสาหกรรมเบโตรเคมี เพอร์นิเจอร์ พลาสติก นม ไข่ เป็นต้น

นโยบายการลงทุน

ซาอุดีอาระเบียได้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการลงทุน The Saudi Arabian General Investment Authority (SAGIA) เมื่อเมษายน 2543 และได้มีการปรับปรุงกฎหมายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Law) ครั้งล่าสุดและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2545 ที่ผ่าน มา เพื่อจูงใจการลงทุนจากต่างชาติมากยิ่งขึ้น สาระสำคัญของกฎหมายส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่ สรุปได้ดังนี้

1. ต่างชาติสามารถลงทุนได้ 100%
2. ต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของทรัพย์สินและที่ดิน ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากกฎหมายก่อน เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจ ที่พักอาศัยของตนเองและผู้ร่วมงาน
3. กำหนดเงินลงทุนดังต่อไปนี้

3.1 ไม่น้อยกว่า 25 ล้านริยัล (6.67 ล้านเหรียญสหรัฐ) สำหรับธุรกิจเกษตรกรรม

3.2 ไม่น้อยกว่า 5 ล้านริยัล (1.33 ล้านเหรียญสหรัฐ) สำหรับธุรกิจอุตสาหกรรม

3.3 ไม่น้อยกว่า 2 ล้านริยัล (0.53 ล้านเหรียญสหรัฐ) สำหรับธุรกิจอื่น ๆ

คณะกรรมการมีอำนาจที่จะลดจำนวนเงินลงทุนลง สำหรับโครงการที่ลงทุนในเขตที่กำหนด หรือโครงการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือเพื่อการส่งออก

4. ธุรกิจต่อไปนี้ห้ามต่างชาติเข้าไปลงทุนหรือประกอบธุรกิจ ได้แก่ การสำรวจขุดเจาะน้ำมัน โรงงานอุตสาหกรรมอุปกรณ์และเครื่องมือทางทหารและเครื่องบิน โรงงานอุตสาหกรรมผลิตวัตถุระเบิด การจัดส่งอาหาร (Catering) ให้แก่กองทัพ การบริการด้านความปลอดภัยและนักสืบ การประกันภัย การลงทุนในด้านอสังหาริมทรัพย์ที่เมืองเมกกะ และเมดิनाห์ การบริการการเดินทางเพื่อประกอบศาสนกิจฮัจญ์และอุมเราะห์ การจัดหางาน นายหน้าธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ โรงพิมพ์และสิ่งพิมพ์ การกระจายสินค้า คำส่ง คำปลีก และตัวแทนการค้า (ยกเว้นธุรกิจ Franchise ของสินค้าตามหมวด 8929 ภายใต้ International Industrial Classifications ทั้งนี้คนต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 49) การกระจายเสียง การศึกษา การสื่อสาร การขนส่งทางบกและทางอากาศ การไฟฟ้า การสื่อสารทางดาวเทียม การขนส่งทางท่อ การรักษาพยาบาล การประมง ธนาการเลือด ศูนย์ประชุมและการกักกันโรค

นับแต่มีกฎหมายส่งการลงทุนเมื่อเมษายน 2543 จนถึงปี 2544 SAGIA ได้อนุมัติโครงการไปแล้ว 1,375 โครงการ เงินลงทุน 21.10 พันล้านเหรียญสหรัฐ แยกเป็น อุตสาหกรรม 604 โครงการ เงินลงทุน 7.17 พันล้านเหรียญสหรัฐ การบริการ 768 โครงการ เงินลงทุน 4.93 พันล้านเหรียญสหรัฐ และเกษตรกรรม 3 โครงการ เงินลงทุน 20.0 พันล้านเหรียญสหรัฐ จากจำนวนโครงการดังกล่าว เป็นการลงทุนโดยต่างชาติทั้งหมด 942 โครงการ เงินลงทุน 88.0 พันล้านเหรียญสหรัฐ และลงทุนร่วมกับคนซาอุดีอาระเบีย 433 โครงการ เงินลงทุน 3.44 พันล้านเหรียญสหรัฐ เท่ากับร้อยละ 96.2 และ 3.8 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด ตามลำดับ

สถานที่ติดต่อ

The Saudi Arabian General Investment Authority
P.O. BOX 1267
RIYADH 11431
TEL : (966-1) 448-4533
FAX : (966-1) 448-1234
<http://www.sagia.org>

INVESTOR'S SERVICE CENTER
P.O. BOX 1267
RIYADH 11431
TEL : (966-1) 448-6854
FAX : (966-1) 447-3697

ภาษี

ภาษีไม่ถือเป็นรายได้หลักของรัฐบาลซาอุดีอาระเบีย เนื่องจากมีรายได้หลักจากน้ำมัน ภาษีนำเข้า และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ ไม่มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม การจัดเก็บภาษีมี 3 ประเภท ดังนี้

1. ซากาต (Zakat)

เป็นข้อกำหนดตามหลักศาสนาอิสลาม ที่คนซาอุดีอาระเบียและบริษัทห้างร้านที่คนซาอุดีอาระเบียเป็นเจ้าของ จะต้องจ่ายภาษีในอัตราร้อยละ 2.5 ของรายได้ในอัตราคงที่ เพื่อเป็นกองทุนช่วยเหลือแก่บุคคลผู้ยากจน เต็ดอรรัน และไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

2. ภาษีเงินได้ส่วนบุคคล

ไม่มีการจัดเก็บภาษีรายได้จากลูกจ้าง ทั้งคนซาอุดีอาระเบียและคนงานต่างชาติ แต่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ เช่น แพทย์ นักบัญชี นักกฎหมาย วิศวกร ฯลฯ จะต้องเสียภาษีประจำปีจากรายได้สุทธิ ตามอัตราดังต่อไปนี้

<u>เงินได้ (ริยัล)</u>	<u>อัตรา (ร้อยละ)</u>
0- 6,000	ยกเว้น
6,001-10,000	5
10,001-20,000	10
20,001-30,000	20
30,001-ขึ้นไป	30

3. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

จัดเก็บจากผลกำไรของบริษัทต่างชาติ และเงินปันผลกำไรที่คนต่างชาติถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วน ค่าใช้จ่ายและต้นทุน รวมทั้งผลขาดทุนและค่าเสื่อมราคา สามารถนำมาหักจากกำไรได้ กำไรจากมูลค่าหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น (Capital gain) ก็ต้องนำมาคำนวณเสียภาษีด้วย อัตราจัดเก็บภาษีมีดังนี้

<u>กำไรสุทธิ (ริยัล)</u>	<u>อัตรา (ร้อยละ)</u>
100,000 แรก	25
100,001-500,000	35
500,001-1,000,000	40
1,000,000 ขึ้นไป	45

ทุกบริษัทจะต้องจัดส่งงบการเงินตามแบบที่กำหนด และชำระภาษีไม่เกินวันที่ 15 ของ
เดือนที่ 3 ในปีการคลัง (Fiscal Year) ถัดไป ซึ่งซาอุดีอาระเบียกำหนดให้วันที่ 31 ธันวาคม เป็นวันแรก
ของปีการคลัง

บทที่ 4

การค้าและกฎระเบียบทางการค้าของประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ

ซาอุดีอาระเบียมีการค้าเกินดุลมาตลอด เนื่องจากเป็นผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ของโลก ได้รับการจัดสรรโควตาจาก OPEC นำน้ำมันออกจำหน่ายสู่ตลาดโลกประมาณวันละ 7-8 ล้าน บาร์เรล ทำให้มีรายได้มหาศาลเข้าสู่ประเทศ หากปีใดราคาน้ำมันในตลาดโลกสูง ก็จะทำให้การค้าเกินดุลเป็นจำนวนมาก มูลค่าการส่งออกของซาอุดีอาระเบียเฉลี่ยประมาณปีละ 6-7 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ และมีมูลค่าการนำเข้าประมาณปีละ 3 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ การค้าเกินดุลประมาณปีละ 3-4 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ

ตาราง

สถิติการนำเข้า ส่งออก และดุลการค้าของซาอุดีอาระเบีย

Unit: Million \$US

Years	Export	Import	Trade Balance
1991	47,633.07	29,169.87	18,463.20
1992	50,220.00	33,228.27	16,991.73
1993	42,338.67	28,164.27	14,174.40
1994	42,557.33	23,251.20	19,306.13
1995	49,974.13	28,049.87	21,924.27
1996	60,647.47	27,728.00	32,919.47
1997	60,651.47	28,704.80	31,946.67
1998	38,770.13	29,972.53	8,797.60
1999	50,689.07	27,994.67	22,694.40
2000	77,480.80	30,197.33	47,283.47
2001	67,973.07	31,812.52	36,160.55

ที่มา : Central Deaprtment of Statistics, Ministry of Planning

สินค้าหลักนำเข้าส่งออก

สินค้านำเข้า

มูลค่าสินค้านำเข้า ปี 2544 มีมูลค่า 31.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ ถึงแม้ว่าเศรษฐกิจของโลกจะชะลอตัวลง และเกิดเหตุการณ์ 11 กันยายน 2544 ก็ตาม เนื่องจากราคาน้ำมันของซาอุดีอาระเบียเฉลี่ยขายได้ในบาร์เรล 21.5 เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 1.2

สินค้านำเข้าที่สำคัญของซาอุดีอาระเบีย คือ สินค้าหัตถยานพาหนะ เครื่องจักรกล และ เคมีภัณฑ์ มีมูลค่า 6.7, 6.4 และ 2.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ เท่ากับร้อยละ 21.7, 20.6 และ 8.4 ตามลำดับ

ตาราง

ซาอุดีอาระเบียนำเข้าแยกตามหมวดสินค้าปี 2544

DESCRIPTION	VALUE (MUS\$)	PROP. (%)
LIVE ANIMAL AND ANIMAL PRODUCTS	1,369.78	4.39
VEGETABLE PRODUCTS	1,748.69	5.61
ANIMAL OR VEGETABLE FATS, OILS AND WAXES	160.33	0.51
PREPARED FOODSTUFFS, BEVERAGES, SPIRIT AND VINEGAR, TOBACCO	1,501.39	4.81
MINERAL PRODUCTS	397.39	1.27
PRODUCTS OF CHEMICAL AND ALLIED INDUSTRIES	2,630.29	8.44
ARTIFICIAL RESIN AND PLASTIC MATERIALS, CELLULOSE ESTERS AND ETHER, AND ARTICLE THEREOF;	1,134.75	3.64
RUBBER, THEREOF SYNTHETIC RUBBER, FACTICE AND ARTICLE		
RAW HIDES SKIN AND LEATHER, FURSKIN AND ARTICLE THEREOF, SUDDENLY AND HARNESS; TRAVEL	91.64	0.29
GOODS, HANDBAGS AND SIMILAR CONTAINER		
WOOD AND ARTICLE OF WOOD, WOOD CHARCOAL, CORK, ARTICLES OF CORK, BASKET WARE, AND	367.03	1.18
WICKERWORK		
PAPER MAKING MATERIAL; PAPER AND PAPER BOARD AND ARTICLES THEREOF	589.56	1.89
TEXTILES AND TEXTILE ARTICLES	1,748.58	5.61
FOOTWARE, HEADGEAR, UMBRELLAS, SUNSHADES, WHIPS, PREPARED FEATHER, ARTIFICIAL FLOWER,	257.25	0.82
ARTICLES OF HUMAN HIAIR, FANS		
ARTICLES OF STONE, PLASTER, CEMENT, MICA, CERAMIC PRODUCTS, AND GLASSWARE	570.47	1.83
PERALS, PRECIOUS AND SEMI PRECIOUS STONES, PRECIOUS METAL, IMITATION JEWELRY	950.03	3.05
BASE METAL AND ARTICLE THEIROF	2,542.74	8.15
MACHINERY AND MECHANICAL APPLIANCES AND PART THEIROF, ELECTRICAL EQUIPMENT AND PARTS	6,416.47	20.58
THEREOF		
TRANSPORT EQUIPMENT AND PARTS THEREOF	6,761.69	21.68
INSTRUMENT PHOTOGRAPHIC, CINEMATOGRAPHIC, MEASURING, CHECKING, PRECISION, MEDICAL,	930.41	2.98
SURGICAL, CLOCK, WATCHES; MUSICAL, SOUND, TELEVISION, MAGNETIC DEVICES AND PARTS THREOF		
ARMS, AMMUNITION AND THEREOF	439.45	1.41
MISCELLANEOUS MANUFACTURED ARTICLES	567.31	1.82
WORK S OF ART, COLLECTOR' S PIECES AND ANTIQUES	6.27	0.02
Imports Grand Total	31,181.52	100.00

สินค้าส่งออก

มูลค่าส่งออกสินค้าที่สำคัญของซาอุดีอาระเบียคือสินค้าหัตถยาน้ำมันและผลิตภัณฑ์ ในปี 2544 มีมูลค่า 59.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ เท่ากับร้อยละ 88.2 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด 67.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ หมวดสินค้าส่งออกอันดับ 2 และ 3 คือ เคมีภัณฑ์ และเม็ด พลาสติก มีมูลค่า 3.6 และ 1.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ เท่ากับร้อยละ 5.3 และ 2.5 ตามลำดับ กล่าวได้ว่าสินค้าส่งออกหลักของ ซาอุดีอาระเบียคือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ตาราง

ชาวดิอาระเบียส่งออกแยกตามหมวดสินค้าปี 2544

DESCRIPTION	VALUE (MUS\$)	PROP. (%)
LIVE ANIMAL AND ANIMAL PRODUCTS	199.03	0.29
VEGETABLE PRODUCTS	72.71	0.11
ANIMAL OR VEGETABLE FATS, OILS AND WAXES	24.73	0.04
PREPARED FOODSTUFFS, BEVERAGES, SPIRIT AND VINEGAR, TOBACCO	146.42	0.22
MINERAL PRODUCTS	59,930.66	88.17
PRODUCTS OF CHEMICAL AND ALLIED INDUSTRIES	3,603.00	5.30
ARTIFICIAL RESIN AND PLASTIC MATERIALS, CELLULOSE ESTERS AND ETHER, AND ARTICLE THEREOF; RUBBER, THEREOF SYNTHETIC RUBBER, FACTICE AND ARTICLE	1,667.34	2.45
RAW HIDES SKIN AND LEATHER, FURSKIN AND ARTICLE THEREOF, SUDDENLY AND HARNESS; TRAVEL GOODS, HANDBAGS AND SIMILAR CONTAINER	41.38	0.06
WOOD AND ARTICLE OF WOOD, WOOD CHARCOAL, CORK, ARTICLES OF CORK, BASKET WARE, AND WICKERWORK	8.74	0.01
PAPER MAKING MATERIAL; PAPER AND PAPER BOARD AND ARTICLES THEREOF	173.35	0.26
TEXTILES AND TEXTILE ARTICLES	199.29	0.29
FOOTWARE, HEADGEAR, UMBRELLAS, SUNSHADES, WHIPS, PREPARED FEATHER, ARTIFICIAL FLOWER, ARTICLES OF HUMAN HIAR, FANS	3.42	0.01
ARTICLES OF STONE, PLASTER, CEMENT, MICA, CERAMIC PRODUCTS, AND GLASSWARE	159.16	0.23
PERALS, PRECIOUS AND SEMI PRECIOUS STONES, PRECIOUS METAL, IMITATION JEWELRY	66.30	0.10
BASE METAL AND ARTICLE THEIROF	613.88	0.90
MACHINERY AND MECHANICAL APPLIANCES AND PART THEIROF, ELECTRICAL EQUIPMENT AND PARTS THEREOF	434.52	0.64
TRANSPORT EQUIPMENT AND PARTS THEREOF	529.36	0.78
INSTRUMENT PHOTOGRAPHIC, CINEMATOGRAPHIC, MEASURING, CHECKING, PRECISION, MEDICAL, SURGICAL, CLOCK, WATCHES; MUSICAL, SOUND, TELEVISION, MAGNETIC DEVICES AND PARTS THREOF	27.27	0.04
ARMS, AMMUNITION AND THEREOF	26.06	0.04
MISCELLANEOUS MANUFACTURED ARTICLES	44.54	0.07
WORK S OF ART, COLLECTOR' S PIECES AND ANTIQUES	1.74	0.00
Exports Grand Total	67,972.87	100.00

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

ตลาดส่งออกของชาวดิอาระเบีย 10 ประเทศ แรก ปี 2544 คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ อินเดีย ไต้หวัน จีน เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส และอิตาลี ไทยเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 16 มูลค่า 1,077.87 ล้านเหรียญสหรัฐ มีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 1.59

Country	2000		2001		2000/01
	Value (M US\$)	Proportion (%)	Value (M US\$)	Proportion (%)	Change %
1 U.S.A	15,688.53	20.25	12,395.20	18.24	-26.57
2 JAPAN	12,286.40	15.86	10,426.40	15.34	-17.84
3 SOUTH KOREA	8,339.47	10.76	6,565.60	9.66	-27.02
4 SINGAPORE	3,901.87	5.04	3,581.07	5.27	-8.96
5 INDIA	3,419.47	4.41	3,289.60	4.84	-3.95
6 TAIWAN	2,064.53	2.66	2,259.20	3.32	8.62
7 CHINA	1,501.33	1.94	2,175.73	3.20	31.00
8 HOLLAND	3,091.20	3.99	2,125.60	3.13	-45.43
9 FRANCE	2,909.33	3.75	1,989.07	2.93	-46.27
10 ITALY	1,858.93	2.40	1,765.60	2.60	-5.29
TOTAL	55,061.06	71.06	46,573.07	68.52	-18.23
OTHERS	22,420.27	28.94	21,398.67	31.48	-4.77
GRAND TOTAL	77,481.33	100.00	67,971.73	100.00	-13.99

ประเทศแหล่งนำเข้าสำคัญ 10 ประเทศแรกของปี 2543 ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมัน อังกฤษ จีน อิตาลี ฝรั่งเศส เกาหลีใต้ และสวิตเซอร์แลนด์ ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 24 มีมูลค่า 295.91 ล้านเหรียญสหรัฐ มีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 0.95

Country	2000		2001		2000/01
	Value (M US\$)	Proportion (%)	Value (M US\$)	Proportion (%)	Change %
1 U.S.A	5,813.94	19.25	5,538.70	17.76	-4.73
2 JAPAN	3,156.58	10.45	3,477.75	11.15	10.17
3 GERMANY	2,443.72	8.09	2,507.44	8.04	2.61
4 ENGLAND	1,948.75	6.45	2,143.21	6.87	9.98
5 CHINA MAINLAND	1,196.12	3.96	1,440.90	4.62	20.46
6 AUSTRALIA	775.30	2.57	1,262.15	4.05	62.80
7 ITALY	1,252.73	4.15	1,211.54	3.89	-3.29
8 FRANCE	1,246.66	4.13	1,192.91	3.83	-4.31
9 SOUTH KOREA	1,025.51	3.40	1,021.68	3.28	-0.37
10 SWITZERLAND	984.92	3.26	755.23	2.42	-23.32
TOTAL	19,844.24	65.72	20,551.52	65.91	3.56
OTHERS	10,353.11	34.28	10,629.73	34.09	2.67
GRAND TOTAL	30,197.35	100.00	31,181.25	100.00	3.26

การค้ากับภูมิภาคและกลุ่ม

ซาอุดีอาระเบียมีนโยบายทางการค้าที่สำคัญประการหนึ่งคือสนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจกับกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งได้แก่ประเทศมุสลิมทั่วไป กลุ่มประเทศอ่าวเปอร์เซีย (GCC) และกลุ่ม Arab League อย่างไรก็ตามมูลค่าการค้ากับ 3 กลุ่มดังกล่าวยังมีสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ สำหรับภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญทางการค้ากับซาอุดีอาระเบียคือ เอเชีย ยุโรปตะวันตก และอเมริกาเหนือ ทั้ง 3 ภูมิภาคมีมูลค่าการค้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.89, 21.94 และ 18.84 ตามลำดับ หรือประมาณร้อยละ 80 ของมูลค่าการค้าทั้งสิ้น

ตาราง

มูลค่าการค้าแยกตามภูมิภาคและกลุ่มความร่วมมือ ปี 2544

Region/Group	Import		Export		Total Trade	
	M \$US	Prop. (%)	M \$US	Prop. (%)	M \$US	Prop. (%)
Asian*	7,569.55	24.28	30,993.60	45.60	38,563.15	38.89
West Europe	10,836.02	34.75	10,916.53	16.06	21,752.55	21.94
North America**	5,914.28	18.97	12,764.27	18.78	18,678.55	18.84
Islamic***	1,456.20	4.67	3,711.47	5.46	5,167.66	5.21
GCC	1,213.45	3.89	3,936.27	5.79	5,149.72	5.19
Arab League	937.62	3.01	2,197.07	3.23	3,134.69	3.16
Africa****	284.23	0.91	1,792.00	2.64	2,076.23	2.09
Oceania	1,382.72	4.43	689.60	1.01	2,072.32	2.09
South America****	1,058.18	3.39	943.20	1.39	2,001.38	2.02
Eastern Europe	475.70	1.53	3.47	0.01	479.17	0.48
Others	53.57	0.17	25.60	0.04	79.17	0.08
Total	31,181.52	100.00	67,973.07	100.00	99,154.59	100.00

* Not included Islamic countries

** Not included Mexico

*** Not included Arab countries

**** Included Mexico

***** Not included Islamic countries

การค้ากับประเทศไทย

ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา ไทยส่งสินค้าออกเฉลี่ยปีละ 300-350 ล้านเหรียญสหรัฐ นำเข้าเฉลี่ยปีละ 1,000 ล้านเหรียญสหรัฐ ขาดดุลการค้าปีละ 650-700 ล้านเหรียญสหรัฐ ปี 2545 ไทยส่งออกเป็นมูลค่า 394.5 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนในระยะเวลาเดียวกันร้อยละ 12.8 เนื่องจากการส่งออกของไทยในหมวดสินค้ารถยนต์และอุปกรณ์มีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 65.4 มีมูลค่า 44.0 ล้านเหรียญสหรัฐ ประกอบเศรษฐกิจซาอุดีอาระเบียมีการขยายตัวร้อยละ 0.74 จากรายได้ส่งออกน้ำมันดิบซึ่งมีราคาค่อนข้างสูงในช่วงปี 2545 ที่ผ่านมา สินค้าส่งออกไทย ที่สำคัญคือ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ปลาทูน่า และเครื่องซักผ้า ทั้ง 5 รายการ มีสัดส่วนรวมทั้งสิ้น 44.5 ในด้านการนำเข้าจากซาอุดีอาระเบียในปี 2545 มีมูลค่า 1,147.2 ล้าน

การค้ากับภูมิภาคและกลุ่ม

ซาอุดีอาระเบียมีนโยบายทางการค้าที่สำคัญประการหนึ่งคือสนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจกับกลุ่มประเทศมุสลิม ซึ่งได้แก่ประเทศมุสลิมทั่วไป กลุ่มประเทศอ่าวเปอร์เซีย (GCC) และกลุ่ม Arab League อย่างไรก็ตามมูลค่าการค้ากับ 3 กลุ่มดังกล่าวยังมีสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ สำหรับภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญทางการค้ากับซาอุดีอาระเบียคือ เอเชีย ยุโรปตะวันตก และอเมริกาเหนือ ทั้ง 3 ภูมิภาคมีมูลค่าการค้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.89, 21.94 และ 18.84 ตามลำดับ หรือประมาณร้อยละ 80 ของมูลค่าการค้าทั้งสิ้น

ตาราง

มูลค่าการค้าแยกตามภูมิภาคและกลุ่มความร่วมมือ ปี 2544

Region/Group	Import		Export		Total Trade	
	M \$US	Prop. (%)	M \$US	Prop. (%)	M \$US	Prop. (%)
Asian*	7,569.55	24.28	30,993.60	45.60	38,563.15	38.89
West Europe	10,836.02	34.75	10,916.53	16.06	21,752.55	21.94
North America**	5,914.28	18.97	12,764.27	18.78	18,678.55	18.84
Islamic***	1,456.20	4.67	3,711.47	5.46	5,167.66	5.21
GCC	1,213.45	3.89	3,936.27	5.79	5,149.72	5.19
Arab League	937.62	3.01	2,197.07	3.23	3,134.69	3.16
Africa****	284.23	0.91	1,792.00	2.64	2,076.23	2.09
Oceania	1,382.72	4.43	689.60	1.01	2,072.32	2.09
South America****	1,058.18	3.39	943.20	1.39	2,001.38	2.02
Eastern Europe	475.70	1.53	3.47	0.01	479.17	0.48
Others	53.57	0.17	25.60	0.04	79.17	0.08
Total	31,181.52	100.00	67,973.07	100.00	99,154.59	100.00

* Not included Islamic countries

** Not included Mexico

*** Not included Arab countries

**** Included Mexico

***** Not included Islamic countries

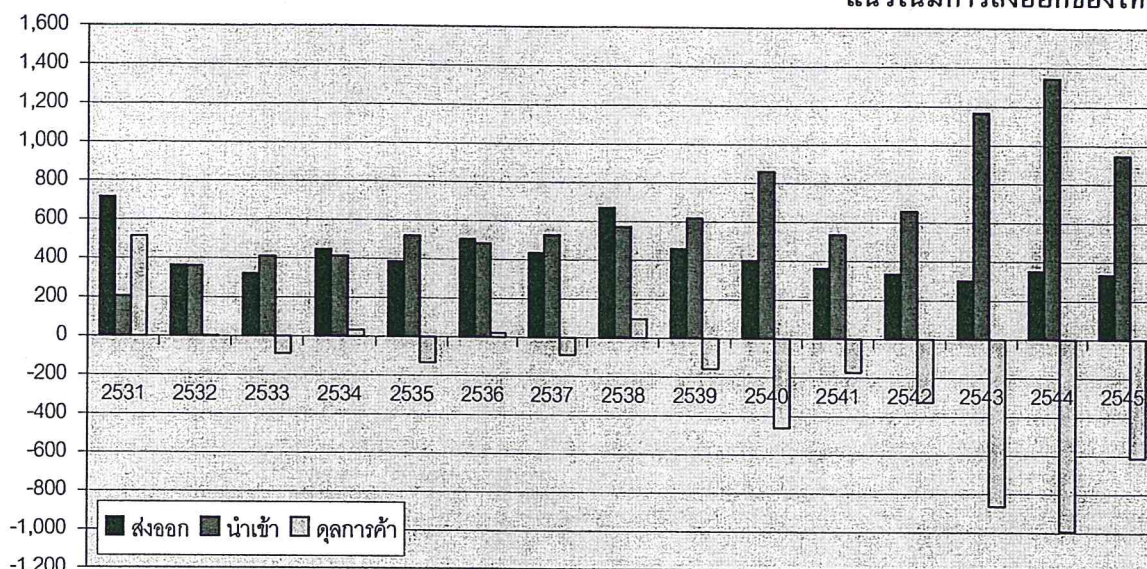
การค้ากับประเทศไทย

ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา ไทยส่งสินค้าออกเฉลี่ยปีละ 300-350 ล้านเหรียญสหรัฐ นำเข้าเฉลี่ยปีละ 1,000 ล้านเหรียญสหรัฐ ขาดดุลการค้าปีละ 650-700 ล้านเหรียญสหรัฐ ปี 2545 ไทยส่งออกเป็นมูลค่า 394.5 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนในระยะเวลาเดียวกันร้อยละ 12.8 เนื่องจากการส่งออกของไทยในหมวดสินค้ารถยนต์และอุปกรณ์มีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 65.4 มีมูลค่า 44.0 ล้านเหรียญสหรัฐ ประกอบเศรษฐกิจซาอุดีอาระเบียมีการขยายตัวร้อยละ 0.74 จากรายได้ส่งออกน้ำมันดิบซึ่งมีราคาค่อนข้างสูงในช่วงปี 2545 ที่ผ่านมา สินค้าส่งออกไทย ที่สำคัญคือ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ปลาทูน่า และเครื่องซักผ้า ทั้ง 5 รายการ มีสัดส่วนรวมทั้งสิ้น 44.5 ในด้านการนำเข้าจากซาอุดีอาระเบียในปี 2545 มีมูลค่า 1,147.2 ล้าน

เหรียญสหรัฐ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ (-9.4) เนื่องจากมีการนำเข้าน้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์ และเหล็ก ลดลง ร้อยละ (-4.4), (-3.4) และ (-20.5) ตามลำดับ สินค้านำเข้าสำคัญ คือน้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์ และปุ๋ย คิด เป็นสัดส่วนร้อยละ 71.9 12.2 และ 5.4 ตามลำดับ

มูลค่าการค้าไทย-ซาอุดีอาระเบีย 2531-2545 (ล้านเหรียญสหรัฐ)

แนวโน้มการส่งออกของไทย

ในปี 2546 คาดว่าจะมีมูลค่าประมาณ 428 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยปี 2545 มีมูลค่าการส่งออก 394 ล้านเหรียญสหรัฐ ดังนั้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8 เนื่องจากเศรษฐกิจซาอุดีอาระเบียยังมีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน จากการที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกยังคงอยู่ในระดับสูง และสินค้าไทยยังคงเป็นที่ต้องการของซาอุดีอาระเบีย โดยเฉพาะสินค้าอะไหล่รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เครื่องซักผ้า ตู้เย็น ผ้าผืน และเหล็ก

กฎระเบียบทางการค้า

ระเบียบและวิธีการดำเนินการนำเข้า

ซาอุดีอาระเบียกำลังเตรียมการเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) หากซาอุดีอาระเบียเข้าเป็นสมาชิกเมื่อใด กฎระเบียบการค้าต่างๆ จะเอื้อประโยชน์ต่อนักธุรกิจต่างชาติจะได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม หลายฝ่ายวิเคราะห์ว่าคงจะเป็นเวลาอีก 3-5 ปี เพราะซาอุดีอาระเบียไม่มีความจำเป็นที่จะต้องการเป็นสมาชิกโดยเร็ว เนื่องจากภาคบริการต่างๆ เช่น ธนาคาร ประกันภัย และพาณิชย์กรรม ยังไม่พร้อมที่จะแข่งขันกับต่างชาติได้ ประกอบกับซาอุดีอาระเบียมีสินค้าน้ำมันดิบเป็นสินค้าส่งออกหลัก ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกประมาณร้อยละ 70 ที่เหลือเป็นสินค้าอุตสาหกรรมทางด้านปิโตรเคมี และอุตสาหกรรมโรงงานต่างๆ ซึ่งสินค้าอุตสาหกรรมโรงงานส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า จึงต้องอาศัยการปกป้องจากรัฐบาลโดยภาษีนำเข้า เช่น สินค้า พลาสติก และเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

กรมศุลกากร กระทรวงการคลังและเศรษฐกิจแห่งชาติ มีหน้าที่ประเมินราคา สินค้าทุกชนิดที่นำเข้าในประเทศไทย เนื่องจากชาวอุติอาระเบียไม่ได้เป็นสมาชิก WTO การประเมินราคาเพื่อจัดเก็บภาษีจะไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของ WTO กล่าวคือการประเมินจะไม่คำนึงถึงมูลค่าตามใบกำกับสินค้า จะใช้วิธีการกำหนดราคาขั้นต่ำเป็นเกณฑ์ โดยพื้นฐานจากประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ ราคาท้องถิ่น และการติดต่อสอบถามจากโรงงานโดยตรง การอุทธรณ์สามารถกระทำได้โดยปากเปล่า ซึ่งคณะกรรมการอุทธรณ์โดยรองอธิบดีกรมศุลกากรเป็นประธานประชุมพิจารณาคำอุทธรณ์อยู่เป็นระยะๆ ชาวอุติอาระเบียเป็นสมาชิก Customs Coordination Council วิธีการกำหนดรหัสสินค้าของชาวอุติอาระเบียตรงกับระบบ HS

สินค้านำเข้าในราชอาณาจักรเพื่อทางการค้าทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใดหรือขนส่งทางใดก็ตาม จะต้องเอกสารประกอบการนำเข้าได้แก่

1. ใบกำกับสินค้า (Commercial Invoice)

ด้านบนเอกสารจะต้องมีชื่อบริษัทผู้ส่งออก พร้อมทั้งชื่อและสถานที่ติดต่อของผู้ส่งและผู้รับสินค้า มีการระบุรายละเอียดที่ชัดเจนของสินค้า ส่วนประกอบ เครื่องหมายการค้า ชื่อเรือหรือสายการบิน วันขนส่งสินค้า เมืองท่าส่ง เมืองท่าปลายทาง น้ำหนักสุทธิ น้ำหนักรวม ปริมาณ ราคาต่อหน่วย ราคารวมของสินค้าแต่ละกลุ่ม/ชนิด ราคารวมทั้งหมด จำนวนบรรจุแต่ละหีบห่อ และคอนเทนเนอร์เงินตรา จำนวน L/C (หากมี) ค่าขนส่งและประกันภัย

2. หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin)

โรงงานหรือบริษัทผู้ส่งออกจะต้องเป็นผู้ออก C/O พร้อมทั้งระบุชื่อเรือหรือสาย

- การบิน วันขนส่งสินค้า ชื่อและสัญชาติของโรงงาน สถานที่ติดต่อ และรายละเอียดของสินค้า นอกจากนี้จะต้องออก C/O แยกเฉพาะสินค้าแต่ละรายการออกต่างหาก พร้อมทั้งเซ็นรับรองเอกสาร

หากสินค้าไม่ได้มีแหล่งกำเนิดแห่งเดียวจากประเทศส่งออก จะต้องแนบหนังสือชี้แจงรายละเอียดของ C/O ไปด้วย ซึ่งจะรับรองเอกสารโดยสถานเอกอัครราชทูต ชาวอุติอาระเบีย นอกจากนี้ใน C/O จะต้องระบุชื่อและสถานที่ติดต่อของผู้นำเข้าชาวอุติอาระเบีย และสถานที่ติดต่อของบริษัทขนส่งสินค้า

3. ใบขนสินค้า (Bill of Lading or an Airway Bill)

จะต้องนำต้นฉบับที่ไม่ได้ใช้เป็นหลักฐานทางการนำไปแสดงที่สถานเอกอัครราชทูตชาวอุติอาระเบีย รายละเอียดต่างๆ ใน B/L จะต้องสอดคล้องและตรงกับรายละเอียดในใบกำกับสินค้า

4. หนังสือรับรองจากบริษัทเดินเรือหรือสายการบิน

หนังสือรับรองนี้ควรออกโดยบริษัทเดินเรือหรือสายการบิน และรับรองเอกสารโดยสถานเอกอัครราชทูตชาวอุติอาระเบีย แนบไปพร้อมกับ B/L ซึ่งจะต้องมี รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทเดินเรือหรือสายการบิน ดังต่อไปนี้

- ◆ ชื่อบริษัทเรือหรือสายการบิน หรือชื่อเดิมก่อนหน้านี้ (หากมี)
- ◆ สัญชาติของบริษัทเรือหรือสายการบิน
- ◆ เจ้าของบริษัทเรือหรือสายการบิน
- ◆ ชื่อท่าเรือหรือท่าอากาศยานที่จะจอดแวะก่อนถึงชาวอุติอาระเบีย

๕. ท่าเรือหรืออากาศยานขึ้นสินค้า

๖. แวะที่

๗. แวะที่

7. ท่าเรือหรืออากาศยานลงสินค้า

นอกจากนี้ในหนังสือรับรองควรระบุว่าจะเรือหรือเครื่องบินดังกล่าวจะไม่พักแวะท่าเรือหรือท่าอากาศยานอื่น ๆ ตามที่ได้ระบุไว้ข้างต้น พร้อมทั้งเซ็นรับรองเอกสาร แบบฟอร์มมาตรฐานดังกล่าวนี้สามารถติดต่อขอได้ที่สถานเอกอัครราชทูตชาวอุติอาระเบีย

5. กรมธรรม์ประกันภัย (Insurance Certificate)

หากสินค้าประกันโดยผู้ส่งออก กรมธรรม์ประกันภัยจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับวงเงินประกัน รายละเอียดและมูลค่าของสินค้าที่ทำประกัน ชื่อเรือ เมืองท่าขึ้นสินค้า และเมืองท่าปลายทางที่ชาวอุติอาระเบีย ชื่อและสถานที่ติดต่อของผู้รับประกัน

6. บัญชีหีบห่อสินค้า (Packing List)

จะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อผู้ส่งและรับสินค้าและสถานที่ติดต่อ รายละเอียดสินค้าและมูลค่า น้ำหนักสุทธิและน้ำหนักรวม จำนวนหีบห่อและจำนวนที่ถูกบรรจุ จำนวนตู้คอนเทนเนอร์ และจำนวนที่ถูกบรรจุ จำนวนผนึก (Seals) และจำนวน L/C (หากมี)

7. เอกสารอื่น ๆ

ขึ้นอยู่กับชนิดหรือประเภทของสินค้าตามที่กฎระเบียบกำหนด ซึ่งผู้นำเข้าจะขอให้ผู้ส่งออกดำเนินการขอรับเอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรับรองความถูกต้องของเอกสารด้วย สินค้าต่าง ๆ ที่ต้องเอกสารพิเศษ ได้แก่

7.1 สินค้าอาหาร

1) หนังสือรับรองส่วนประกอบอาหาร (Food Manufacturer's Ingredient Certificate) ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดสัดส่วนร้อยละของส่วนประกอบแต่ละชนิด ข้อมูลทางเคมี มาตรฐานทางด้านชีววิทยา การจัดเก็บ และอายุของสินค้า (วันผลิตและหมดอายุ) หากผลิตภัณฑ์มีส่วนผสมไขมันสัตว์ หนังสือรับรองจะต้องยืนยันว่าเป็นไขมันจากสัตว์อะไร หรือยืนยันว่าไม่มีส่วนผสมของเนื้อหรือไขมันของสุกร หรือกลืนสังเคราะห์รสสุกร หนังสือรับรองดังกล่าวจะต้องออกโดยหน่วยงานสาธารณสุข

2) หนังสือรับรองคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขอนามัย (Consumer Protection Certificate) ยืนยันถึงความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ว่าสินค้านั้นปลอดภัยและเหมาะสมกับการบริโภคของมนุษย์ หนังสือรับรองดังกล่าวจะต้องออกโดยหน่วยงานสาธารณสุข

3) บัญชีราคาสินค้า (Price List) ออกโดยผู้ส่งออกโดยมีชื่อบริษัทอยู่ ด้านบนหัวจดหมายของบริษัท และให้ยืนยันว่าราคาสินค้าที่ส่งออกเป็นราคารมาตรฐานของตลาดในประเทศ

7.2 เนื้อสัตว์

ชาวคูดาระเบียให้นำเข้าเฉพาะเนื้อโค (เพศผู้) และเนื้อแพะ สดและแช่แข็งเท่านั้น ทั้งนี้จะต้องมีอายุไม่เกิน 5 ปี และแพะไม่เกิน 3 ปี สินค้าส่งออกดังกล่าวจะต้องมีเอกสารประกอบเพิ่มเติมดังนี้

1) หนังสือรับรองฮาลาล (Certificate of Halal meat) เป็นการรับรองว่าเนื้อสัตว์ที่ได้มาจากการฆ่าจากโรงฆ่าที่ได้รับอนุญาตจากทางการและเป็นไปตามกระบวนการตามหลักศาสนาอิสลาม หนังสือรับรองฮาลาลจะต้องได้รับการรับรองจากองค์กรอิสลามในประเทศนั้น ๆ

2) หนังสือรับรองด้านสุขอนามัย (Health Certificate) หนังสือรับรองควรระบุวันฆ่าและ ชนิดของสัตว์และอายุ รวมทั้งระบุว่าได้มีการตรวจสัตว์ 12 ชั่วโมงก่อนฆ่า และทันทีหลังจากการฆ่าโดยสัตวแพทย์ และยืนยันว่าไม่พบว่ามีโรคและปลอดภัยจากการบริโภคของมนุษย์

อนึ่ง นอกจากเนื้อโคและแพะแล้ว เนื้อสัตว์ชนิดอื่น ๆ เป็ด ไก่ สัตว์ทะเล ปลา ผัก ผลไม้ ก็ต้องมีหนังสือรับรองด้านสุขอนามัยด้วยเช่นกัน

7.3 ผักและผลไม้

นอกจากหนังสือรับรองทางด้านสุขอนามัยแล้ว ยังต้องมีหนังสือรับรองว่าปลอดจากโรคพืชและแมลง (Phytosanitary Certificate) ซึ่งออกโดยกระทรวงเกษตร ประกอบการส่งออกทุกครั้ง

สินค้าที่ต้องได้รับอนุญาตก่อนนำเข้า

เมล็ดพันธุ์พืช สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์แช่เย็นและแช่แข็ง หนังสือและเทปที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ยารักษาโรค เคมีภัณฑ์และสารที่เป็นอันตราย อุปกรณ์สื่อสารไร้สาย ม้า ยาง อัสฟัลท์ธรรมชาติ โบราณวัตถุ และผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ เช่น น้ำหอม

กฎระเบียบอื่นๆ

- ◆ ตามพระราชกฤษฎีกาที่ 5/E/27748 ลงวันที่ 12 กันยายน 2525 กำหนดให้สินค้าทุกชนิดจะต้องประทับตราแหล่งผลิตลงบนสินค้า ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่เป็นไปไม่ได้ทางปฏิบัติ เช่น
 - 1) ชิ้นส่วนขนาดเล็ก เช่น ตะปู เข็มหมุด น็อต ฯลฯ ชื่อประเทศแหล่งผลิตให้แสดงบนหีบห่อหรือกล่อง
 - 2) ลวดหนาม แผ่นโลหะ แผ่นกระจก ไม้ หินอ่อน ฯลฯ ชื่อประเทศแหล่งผลิตให้แสดงบนป้ายที่ปิดลงบนตัวสินค้า
 - 3) สินค้าวัตถุดิบหรือกึ่งวัตถุดิบ สำหรับการผลิตภายในประเทศ
- ◆ สินค้าพรม จะต้องระบุรายละเอียดเป็นภาษาอาหรับลงบนพรมทุกระยะความยาว 5 เมตรดังต่อไปนี้
 - 1) ความหนาแน่น หรือน้ำหนัก/ตารางเมตร
 - 2) น้ำหนักของชิ้น (Pile wight)
 - 3) ชื่อประเทศแหล่งผลิต
 - 4) ชนิดของวัตถุดิบที่ใช้ผลิต เช่น ไนลอน ขนสัตว์ อคริลิก หรือโพลีพรอพิลีน
- ◆ เสื้อผ้าใช้แล้วจะต้องมีหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว และจะต้องผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่หน่วยกักกันโรคก่อนนำไปจำหน่าย
- ◆ หนังสือ สิ่งตีพิมพ์ วัสดุสื่อเสียงและภาพ จะต้องถูกตรวจสอบ (Censor) จากเจ้าหน้าที่ศุลกากรก่อนวางจำหน่ายหรือเผยแพร่ ในกรณีที่เป็นหนังสือลามก หนังสือโฆษณาชวนเชื่อ ลัทธิคอมมิวนิสต์ จะไม่อนุญาตให้นำเข้า
- ◆ ยารักษาโรคติดตัวอนุญาตให้นำเข้าได้ แต่จะต้องมีหลักฐานของแพทย์ เช่น ใบสั่ง หรือหนังสือรับรองระบุว่าใช้สำหรับส่วนตัวของบุคคลนั้นๆ
- ◆ การนำเข้าสินค้าที่ไม่มีวัตถุประสงค์ทางการค้าและมีมูลค่าต่ำกว่า 10,000 บาท หรือประมาณ 2,600 เหรียญสหรัฐ และรถยนต์นำเข้าเพื่อใช้ส่วนตัว ไม่ว่าจะมียุคเก่าเท่าใด ไม่ต้องมีเอกสารประกอบในการนำเข้า

การนำเข้าชั่วคราว

การนำเข้าชั่วคราวเพื่อส่งเสริมการขายหรือแสดงสินค้า จะต้องมียกเอกสารประกอบด้วย ใบกำกับสินค้า ซึ่งจะต้องระบุราคาสินค้าลงไปด้วย และเซ็นรับรองโดยหอการค้าในประเทศนั้น ๆ พร้อมกับ หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าแนบไปด้วย ใบกำกับสินค้าควรระบุว่าสินค้านำเข้าเพื่อใช้ในการแสดง สินค้าเท่านั้นและจะส่งกลับ ศุลกากรจะจัดเก็บเงินมัดจำภาษีตามอัตราที่กำหนดของสินค้าชนิดนั้น ๆ เงิน มัดจำจะคืนเมื่อการแสดงสินค้าเสร็จสิ้นแล้ว พร้อมกับแสดงหลักฐานว่าได้เข้าร่วมงานแสดงสินค้าอย่างเป็นทางการ ศุลกากรจะจัดเก็บค่าธรรมเนียมจำนวนหนึ่ง สำหรับเงินที่คืนจะใช้เวลาประมาณ 2-4 สัปดาห์

การออกใบอนุญาตและเอกสารประกอบการนำเข้า

สินค้าที่มีการควบคุมการนำเข้า นอกจากจะต้องได้รับอนุญาตก่อนแล้ว จะต้องมียกใบรับรอง ต่าง ๆ ประกอบกับเอกสารที่ใช้ในการออกสินค้าแล้วแต่ลักษณะสินค้า อาทิเช่น

- ◆ เมล็ดพันธุ์พืชจะต้องมีหนังสือรับรองความบริสุทธิ์ของพันธุ์ รวมทั้งรายละเอียด วิธีการใช้สารเคมีในการเก็บรักษา รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ◆ สินค้าปศุสัตว์จะต้องมีหนังสือรับรองด้านสุขอนามัยแล้วยังต้องมีหนังสือรับรองด้าน สายพันธุ์ (Pedigree Certificate) โดยมีการระบุน้ำหนักเฉลี่ยของสัตว์ที่จะส่งออก
- ◆ ยารักษาโรคจะต้องผ่านการตรวจสอบและขึ้นทะเบียนกับกระทรวงสาธารณสุขก่อน จึง จะนำเข้าได้
- ◆ สุนัข โดยปกติจะห้ามนำเข้า ยกเว้นที่นำเข้าเพื่อการล่าสัตว์ ฝึบ้าน หรือนำทาง สำหรับคนตาบอด จะต้องมียกใบรับรองการอนุญาตให้นำเข้าจากสถานเอกอัครราชทูต ราชอาณาจักรไทย และยินยอมให้ถูกกักกันในด่านกักกันและตรวจสอบโรคสัตว์ตาม ระยะเวลาที่กำหนด
- ◆ สินค้าวัสดุมีพิษจะต้องขออนุญาตจากกระทรวงมหาดไทย
- ◆ ใบผ่านการตรวจโรค จากหน่วยกักกันโรคสัตว์และหน่วยการเกษตรของกระทรวง เกษตร สำหรับสัตว์ที่มีชีวิตทุกชนิด
- ◆ ใบรับรองผ่านการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานสินค้าที่กำหนดไว้สำหรับ สินค้า ประเภทอาหารทุกชนิดและสินค้าอุปโภคอื่น ๆ บางชนิดที่กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนด มาตรฐานสินค้าไว้
- ◆ ใบอนุญาตจากกระทรวงประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งตีพิมพ์ เทปเสียง วิดีโอเทป และวี ซีดี
- ◆ ใบรับรองทางด้านสุขอนามัย (Health Certificate) รับรองการผลิตที่ถูกสุขอนามัย (Sanitary Certificate) และใบรับรองสินค้าได้มีการเชือดหรือชำแหละตามหลัก

ศาสนาอิสลาม (Halal Slaughtering Certificate) สำหรับสินค้าประเภทเนื้อและไก่ เป็นต้น

สินค้าห้ามนำเข้า

1. สุกร เนื้อ น้ำมัน ขน เลือด เครื่องใน และผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากสุกร
2. สุนัข นอกจากสุนัขที่ใช้เฉพาะการล่าสัตว์ หรือเฝ้ายาม หรือใช้สำหรับคนตาพิการ ต้องนำหนังสือรับรองจากส่วนที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้ส่งออก และต้องรับรองจากสถานทูตซาอุดีอาระเบีย โดยแจ้งว่าเป็นสุนัขเฝ้ายามหรือล่าสัตว์ หรือใช้สำหรับคนตาพิการ
3. เนื้อกบ เขียด
4. อินทผาลัม นอกจากชนิดชื่อ อัลชอกอี มีระยะเวลาจำกัด คือเริ่มตั้งแต่ 22 พฤศจิกายน ถึง 21 มิถุนายน ของทุกปี
5. ยาเสพติดทุกชนิดทุกรูปแบบทุกชื่อ
6. มັນสัตว์และไขมันสัตว์ นอกจากเนย และเนยเค็มที่ผลิตตามธรรมชาติ
7. อาหารทุกชนิดที่ทำจากเลือดสัตว์
8. สิ่งที่ทำให้มีนมเมาททุกชนิด รวมถึงวัตถุที่มีแอลกอฮอล์ผสมในสัดส่วนที่สูงและสามารถทำให้เมา และเครื่องมือและวัตถุที่ใช้ผลิตของมีนมเมา
9. หนังสือพิมพ์เก่า
10. คัมภีร์อัลกุรอาน ที่มีปริมาณทำการค้าได้
11. ใบเสร็จรับเงินกระดาษสีขาวที่มีชื่อของบริษัทต่างชาติตั้งอยู่ต่างประเทศ
12. วัสดุเกี่ยวกับการโฆษณาบุหรี่ชนิดต่างๆ
13. สินค้าใดที่มีรูปภาพ การแกะสลัก ภาพวาดซ้อนและข้อความที่อ่านได้หรือประโยคในเอกสารเผยแพร่และหนังสือหรือสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ ฟิล์ม ม้วนเทป ซึ่งขัดกับหลักการความเชื่อมั่นและจรรยาบรรณของศาสนาอิสลามหรือกฎหมายสิ่งตีพิมพ์
14. รูปภาพที่เป็นเรือนร่างซึ่งค้านกับหลักการศาสนาอิสลามและขัดกับจรรยาบรรณโดยนำเข้ามาในรูปแบบการค้า
15. เครื่องมือ เครื่องใช้ สำหรับการพนันทุกชนิด ไม่รวมถึงเครื่องเล่นสำหรับให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
16. เครื่องหมายประดับยศเสื้อผ้าและเครื่องหมายที่ใช้ในราชการ ทหาร ตำรวจ
17. ต้นคริสต์มาส
18. อาวุธทุกชนิด ชิ้นส่วนอาวุธ และเครื่องมือทางทหาร ยกเว้นหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องโดยมีหนังสือราชการจากหน่วยงานที่นำเข้า กำหนดชนิดและปริมาณทุกครั้ง
19. กล้องส่องทางไกลอินฟราเรดซึ่งสามารถมองเห็นในที่มืดหรือกล้องที่เก็บภาพในตอนกลางคืนได้

มาตรการด้านภาษี อัตราภาษี

ซาอุดีอาระเบียใช้มาตรการด้านภาษีในการคุ้มครองปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ รวมทั้งลดการบริโภคสินค้าที่จะเป็นโทษต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชน

ซาอุดีอาระเบียเป็นสมาชิกในกลุ่ม Gulf Co-operation Council (GCC) ซึ่งจัดตั้งเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2524 ประกอบด้วยสมาชิก 6 ประเทศ คือ คูเวต การ์ตา บาเรน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โอมาน และซาอุดีอาระเบีย สำหรับเยเมนซึ่งเป็นประเทศอยู่ทางใต้ของคาบสมุทรอาหรับ แต่ไม่มีเขตติดชายฝั่งด้านอ่าวเปอร์เซีย เยเมน ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม GCC ตั้งแต่ปี 2539 แต่เพิ่งได้รับความเห็นชอบจากการประชุมสุดยอดของกลุ่มสมาชิกรั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2544 ที่กรุงมัสกัต ประเทศโอมาน มีมติให้เยเมนเป็นสมาชิกสมทบ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มได้ในด้าน สาธารณสุข การศึกษา แรงงานและกิจการสังคม รวมทั้งการเข้าร่วมแข่งขันฟุตบอล Gulf Cup การเข้าร่วมกิจกรรมด้าน เศรษฐกิจและอื่นๆ จะได้มีการพิจารณาในปีต่อไป

จากการประชุมสุดยอดครั้งล่าสุดดังกล่าว กลุ่ม GCC ได้แถลงเป้าหมายที่สำคัญคือ จัดตั้ง สหภาพศุลกากร โดยกำหนดอัตราภาษีศุลกากรร่วมร้อยละ 5 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 เป็นต้นไป สินค้า 53 รายการสำคัญ หมวดยาและยารักษาโรคจะได้รับการยกเว้นเก็บภาษี นอกจากนี้ยังได้ ตั้งเป้าหมายจัดตั้งสหภาพทางการเงินภายในปี 2548 และใช้เงินตราสกุลเดียวกันในปี 2553 หาก ดำเนินการได้สำเร็จเป้าหมายต่อไปคือการทำข้อตกลงการค้าเสรีกับ EU ซึ่งได้มีการหารือกันมา 13 ปี ก่อนหน้านี้

อัตราภาษีศุลกากร

ปัจจุบันซาอุดีอาระเบียจัดเก็บภาษี 5 อัตรา คือ 0, 5, 12, 20 และ 100 ตามลำดับ ส่วนใหญ่จัดเก็บที่ร้อยละ 5 จำนวน จาก 5,772 รายการ เท่ากับร้อยละ 80.7 ของสินค้า 7,149 รายการ ที่มีการกำหนดอัตราการจัดเก็บภาษี ดังรายละเอียดตาราง

อัตราภาษี (%)	สินค้า (รายการ)	สัดส่วน (%)
0	410	5.7
5	5,772	80.7
12	492	6.9
20	459	6.4
100	16	0.3
-	7,149	100.0

รายละเอียดสินค้าจัดเก็บตามอัตราต่าง ๆ มีดังนี้

1. ยกเว้นภาษีได้แก่สินค้าบริโภคที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น ข้าวสาร ขากาแฟดิบ กระวาน (Cardamom) ข้าวบาร์เลย์ ข้าวโพด ปศุสัตว์ เนื้อสดหรือแช่แข็ง
2. อัตราร้อยละ 5 ของมูลค่า ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอาหาร สินค้าวัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบ สินค้าประเภทอุปกรณ์และเครื่องใช้ในทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศัลยกรรม ทันตกรรม วิทยาศาสตร์ สัตวแพทย์ อุปกรณ์ทางการศึกษา
3. อัตราร้อยละ 12 ของมูลค่า เป็นอัตราภาษีเรียกเก็บสำหรับสินค้าทั่วไป เช่น สินค้าอาหารแปรรูป สินค้าอุตสาหกรรมโรงงาน เคมีภัณฑ์ ฯลฯ ซึ่งเป็นสินค้าที่มีการผลิตในประเทศ แต่ยังต้องได้รับการคุ้มครองในระดับหนึ่ง
4. อัตราร้อยละ 20 ของมูลค่า เป็นภาษีศุลกากรที่เรียกเก็บเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ ที่ไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าจากต่างประเทศได้ เช่น เนื้อสัตว์ปีก กระต่าย ไข่หมากฝรั่ง ไอศกรีม เกลือปรุงอาหาร น้ำและน้ำแร่ธรรมชาติ ทอฟฟี่ สีทาต่าง ๆ น้ำมันเครื่อง เคมีภัณฑ์บางรายการ สีทาบาน สบู่ ผงซักฟอก ของใช้บนโต๊ะอาหารและเครื่องใช้ในครัว ผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์เหล็กและอลูมิเนียม พลาสติกและเครื่องใช้พลาสติก ตัวถังรถยนต์ และเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ เป็นต้น
5. อัตราร้อยละ 100 ของมูลค่า จัดเก็บสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์จากยาสูบ 16 รายการ เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน

มาตรการกีดกันทางการค้ามิใช่ภาษี

ชาอูตีอาระเบียมีนโยบายเข้มงวดการนำเข้าสินค้าอาหารค่อนข้างสูง เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคภายในประเทศ โดยใช้มาตรการและแนวทางของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปเป็นหลัก หากสหภาพยุโรปดำเนินมาตรการใดก็จะดำเนินการตามทันที แต่ไม่มีการแจ้งล่วงหน้าให้ทราบล่วงหน้า นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบสินค้าอาหารที่นำเข้าทุกรายการ ยกเว้นสินค้าบางรายการจากบริษัทตราสินค้าที่มีชื่อเสียงระดับโลก หากตรวจพบว่าสินค้าที่นำเข้าไม่เหมาะสมต่อผู้บริโภค หรือมีสารปนเปื้อนเกินมาตรฐานที่กำหนด ก็จะห้ามนำสินค้านั้นออกจำหน่ายและให้นำส่งกลับคืนทันที รวมทั้งประกาศห้ามนำเข้าสินค้าจากผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตรายนั้น ๆ อีกต่อไป สินค้าไทยที่เคยประสบปัญหาและกำลังประสบปัญหาอยู่ขณะนี้ ได้แก่

1. ปลาทูน่ากระป๋อง

เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2543 กระทรวงพาณิชย์ชาอูตีอาระเบียออกประกาศได้ห้ามนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องจากไทยทุกประเภท โดยให้เหตุผลว่าปลาทูน่ากระป๋องไทยใช้น้ำมันถั่วเหลือง GMOs บรรจุรวมอยู่ด้วย ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน โดยที่การออกประกาศดังกล่าวไม่มีการแจ้งล่วงหน้า ทำให้สินค้าไทยตกค้างอยู่บนเรือ ที่ท่าเรือสิงคโปร์และเจดดาห์ และค้างรอส่งออกที่โรงงานเป็นจำนวนมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าการสั่งห้ามนำเข้าครั้งนี้เฉพาะสินค้าจากไทยเท่านั้น ฝ่ายไทยได้

พยายามชี้แจงให้ชาอุดีอาระเบียทราบว่า น้ำมันถั่วเหลืองไทยที่บรรจุร่วมกับปลาทูน่าไม่ได้ผลิตจากถั่วเหลือง GMOs แต่ฝ่ายชาอุดีอาระเบียไม่รับฟัง ฝ่ายไทยจึงได้จัดคณะผู้แทนไทยมาประชุมเจรจาและชี้แจงกับฝ่ายชาอุดีอาระเบีย ที่กระทรวงพาณิชย์ กรุงริยาดห์ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2543 และได้มีมติว่า

- ◆ ไทยจะจัดส่งปลาทูน่าที่ได้มาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานสินค้าชาอุดีอาระเบีย (Saudi Arabian Standards Organization-SASO) และปราศจากจาก GMOs
- ◆ จะต้องมีข้อความเป็นภาษาอังกฤษและอาหรับระบุลงบนหีบห่อหรือที่บรรจุอย่างชัดเจนว่าสินค้าปราศจาก GMOs
- ◆ ไทยจะต้องดูแลควบคุมและตรวจสอบก่อนส่งออกไปยังชาอุดีอาระเบีย ว่าปลอดภัยเหมาะสมแก่การบริโภค และปราศจากวัตถุดิบที่มีส่วนผสม GMOs พร้อมทั้งแนบหนังสือรับรองสุขอนามัยจากกระทรวงสาธารณสุข เพื่อยืนยันความปลอดภัยและปราศจาก GMOs หนังสือรับรองดังกล่าวจะต้องผ่านการรับรองจากสถานเอกอัครราชทูตชาอุดีอาระเบียประจำกรุงเทพมหานคร และให้มีบริษัทตรวจสอบที่ SASO เห็นชอบ เป็นผู้ตรวจสอบโรงงานไทย 4 ครั้งในปีแรก และ 2 ครั้งในปีต่อไป หากผ่านการตรวจสอบในปีแรก ค่าตรวจสอบจ่ายโดยโรงงานไทย
- ◆ ชาอุดีอาระเบียมีสิทธิ์ที่จะสั่งห้ามนำเข้าและสั่งให้ส่งคืนสินค้ากลับประเทศไทย หากสินค้ามีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ผู้ส่งออกจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นที่สมเหตุผลแก่ผู้นำเข้าชาอุดีอาระเบียตามที่ได้ตกลงกันระหว่างสองฝ่าย ทั้งนี้จะต้องไม่ต่ำกว่าต้นทุนสินค้าราคา CIF

ปัจจุบันมีโรงงานปลาทูน่ากระป๋องไทย 19 โรงงาน ที่อยู่ภายใต้ข้อตกลง และผ่านการตรวจสอบจากบริษัท Interrek Testing Services International (ITSI) ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับความเห็นชอบจาก SASO ดังนั้นสินค้าจาก 19 โรงงานที่ผ่านการตรวจสอบจาก ITSI เท่านั้น สามารถส่งออกไปยังชาอุดีอาระเบียได้

อย่างไรก็ตาม เกี่ยวกับปัญหาสินค้า GMOs กระทรวงการต่างประเทศ

ชาอุดีอาระเบียได้มีหนังสือแจ้งสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงริยาดห์ เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2546 ว่า กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมชาอุดีอาระเบีย จะยกเลิกการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงที่ 311 ลงวันที่ 3 มิถุนายน 2543 เรื่อง กฎเกณฑ์และเงื่อนไขการยกเลิกห้ามนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องไทยชั่วคราว และจะถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงฯ ที่ 1666 ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2543 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2544 เรื่อง ระเบียบการนำเข้าอาหารที่มีการตัดแต่งพันธุกรรม ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ปิดฉลากบนผลิตภัณฑ์อาหารที่มีการตัดแต่งทางพันธุกรรม จะต้องชี้แจงว่าอาหารนี้หรือมีส่วนประกอบบางอย่างที่เป็นการตัดแต่งทางพันธุกรรม โดยรายการในฉลากที่ชี้แจงจะต้องเป็นภาษาอาหรับ และภาษาอังกฤษที่ชัดเจน

2. ผลิตภัณฑ์ที่มีการตัดแต่งทางพันธุกรรมที่ส่งออกไปยังซาอุดีอาระเบีย จะต้องได้รับอนุญาตให้ใช้และบริโภคในประเทศผู้ผลิตด้วย โดยมีหนังสือรับรองเป็นทางการ

3. อาหารและผลิตภัณฑ์ที่มีการตัดแต่งทางพันธุกรรมทุกอย่างจะต้องเป็นไปตามหลักการทางศาสนา (SHARIAH) คีลธรรม และจริยธรรมของซาอุดีอาระเบีย และต้องตรงตามมาตรฐานอุตสาหกรรมของซาอุดีอาระเบียที่กำหนด

4. ห้ามนำเข้าอาหารที่ผลิตขึ้นจากผลิตภัณฑ์สัตว์ที่ได้รับการตัดแต่งทางพันธุกรรมมาในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

อย่างไรก็ตาม เกี่ยวกับเรื่องนี้ยังไม่มีความชัดเจนว่า สินค้าปลาหมึกนำเข้าจากไทย ยังต้องผ่านการตรวจสอบจาก ITSI ต่อไปอีกหรือไม่ ซึ่งสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงริยาดที่กำลังดำเนินการสอบถามความชัดเจนและแนวปฏิบัติจากทางการซาอุดีอาระเบีย

อนึ่ง ในช่วงเดือนมีนาคม 2546 ที่ผ่านมา ซาอุดีอาระเบียได้สั่งห้ามนำเข้าสินค้าปลาหมึกกระป๋อง 3 บริษัท จาก 19 บริษัทโรงงานที่ผ่านการตรวจสอบจาก ITSI เนื่องจากตรวจพบสารปฏิชีวนะ Nitrofulan และ Chloramfinical

เกี่ยวกับปัญหาสารปฏิชีวนะตกค้าง ขณะนี้ฝ่ายซาอุดีอาระเบีย โดย SASO ได้ตอบรับคำเชิญจากฝ่ายไทย จะจัดส่งนักคณะวิชาการมาประชุมร่วมกับฝ่ายไทย เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ขณะนี้กำลังรอการแจ้งรายละเอียดของคณะผู้แทนและวันเวลาที่จะมาพบกับฝ่ายไทย

2. ขอสปริงรอส

วันที่ 9 ธันวาคม 2544 กระทรวงพาณิชย์ซาอุดีอาระเบีย โดย SASO ได้ออกประกาศห้ามนำเข้าซอสถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของซอสถั่วเหลือง ที่ผลิตจาก ฟิลิปปินส์ ไทย จีน และมาเลเซีย เนื่องจากได้ตรวจพบว่ามีสาร 3-MCPD ในอัตราที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ ซึ่งตามมาตรฐานของซาอุดีอาระเบีย ไม่ยอมให้มีการปนเปื้อนไม่ว่าในระดับใดก็ตาม การห้ามนำเข้าครั้งนี้ยังมีผลกระทบต่อ Rice Cracker ของไทย ซึ่งมีส่วนผสมของซอสถั่วเหลืองจึงถูกห้ามนำเข้าด้วย ผู้ส่งออกไทยต้องหาทางออกโดยผลิตสินค้าที่ไม่มีส่วนผสมของซอสถั่วเหลือง โดยใช้กลิ่นของซอสถั่วเหลืองปรุงแต่งสินค้า ทำให้ผ่านการตรวจสอบและสามารถส่งออกได้ตามปกติ

3. กุ้ง

เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2545 กระทรวงพาณิชย์ซาอุดีอาระเบียได้มีการห้ามนำเข้ากุ้งจาก ไทย อินเดีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม อินโดนีเซีย และบังคลาเทศ โดยอ้างว่าสหราชอาณาจักรได้ตรวจพบสาร Metrofosan ในสินค้าจากประเทศดังกล่าว ซึ่งอาจก่อให้เกิดโรคมะเร็งได้

ปัจจุบันการนำเข้าจากไทยสามารถดำเนินการได้ตามปกติ ทั้งนี้จะมีการส่งสินค้าไปตรวจสอบที่ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาล King Faisal ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยที่สุดในซาอุดีอาระเบีย เพื่อตรวจสอบว่ามีสารพิษอันตรายหรือไม่ โดยใช้เวลาประมาณ 1 เดือน รอผลการตรวจสอบ

ดังนั้นผู้ส่งออกไทยสินค้าอาหารจะต้องติดตามข่าวอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะมาตรการต่าง ๆ ที่ออกโดยกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป หากมีการห้ามนำเข้าสินค้าชนิดใด ก็มีแนวโน้มว่าซาอุดีอาระเบียจะห้ามนำเข้าด้วย จึงควรชะลอการส่งออกและประสานงานกับผู้นำเข้า เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่าย

การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การชำระเงินซื้อขาย

รัฐบาลซาอุดีอาระเบียมีนโยบายทางการเงินและการค้าเสรี ไม่มีการควบคุมการโอนเงินและซื้อขายเงินตราเพื่อทางการค้า ธนาคารกลางของซาอุดีอาระเบียได้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ไว้ที่ 3.75 ริยัล/เหรียญสหรัฐ ตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

การชำระเงินซื้อขายส่วนใหญ่ใช้ Irrevocable L/C การเปิดบัญชีและการชำระเงินล่วงหน้าก็นิยมใช้เช่นกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของทั้งสองฝ่าย ไม่มีกำหนดระยะเวลาขั้นสูงและขั้นต่ำในการกำหนดเงื่อนไขการให้สินเชื่อ

กฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าและหน่วยงานที่ต้องติดต่อสำหรับสินค้าแต่ละประเภท

ซาอุดีอาระเบียได้จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานสินค้าซาอุดีอาระเบีย (Saudi Arabian Standards Organization-SASO) เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2515 ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าและการชั่งตวงวัด โดยมีภารกิจดังนี้

- ออกกฎระเบียบและอนุมัติใช้มาตรฐานสินค้าของประเทศ สินค้าโภคภัณฑ์และอุตสาหกรรม รวมทั้งมาตรฐานการวัด การทำเครื่องหมาย การให้คำนิยามหรือความหมายของสินค้าโภคภัณฑ์และอุตสาหกรรม วิธีการเก็บตัวอย่างและการตรวจสอบ
- จัดทำพิมพ์ประกาศมาตรฐานสินค้าโดยสื่อต่าง ๆ
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์มาตรฐานสินค้าให้สาธารณชนได้รับรู้ และร่วมมือปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าและชั่งตวงวัดในราชอาณาจักร
- วางกฎระเบียบการออกหนังสือรับรองความถูกต้องสอดคล้องของมาตรฐาน (Certificate of Conformity) และเครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้า (Quality Mark)

- เข้าร่วมกับองค์การมาตรฐานสินค้าในระดับภูมิภาคและนานาชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ และเป็นตัวแทนของประเทศในการประชุมและสัมมนาเกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้า

ซาอุดีอาระเบียเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรต่างๆ เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า ดังนี้

- The Standardization and Metrology Organization for GCC Countries.
- The Arab Industrial Development and Mining Organization (AIDMO), Center of Standardization and Metrology (COS).
- The International Organization for Standardization (ISO).
- The International Electrotechnical Commission (IEC).
- The International Organization of Legal Metrology (OIML).
- The Codex Alimentarius Commission (CAC).

ปัจจุบัน SASO ได้ออกประกาศมาตรฐานสินค้าต่างๆ ไปแล้วประมาณ 1,760 ฉบับ นอกจากนี้ยังได้นำมาตรฐานของ International Standard Organization มาใช้ด้วย คือ ISO 9000, ISO 9001, ISO 9002, ISO 9003 และ ISO 9004 สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถค้นหาได้จากเว็บไซต์ของ SASO(<http://www.saso.org.sa>) และติดต่อได้ที่

Saudi Arabian Standards Organization

Imam Saud Ibn Abdul-Aziz Ibn Mohammad Street
Mohammadia Quarter, Riyadh
P.O. Box 3437
Riyadh 11471
Tel. 01-452-000
Fax: + 966-1- 4569977
<http://www.saso.org.sa>

SASO Information Center

Tel: +966-1-452-0132-3
Fax: +966-1-452-0193
E-mail: enquires@saso.org.sa

หนังสือรับรองความถูกต้องของมาตรฐาน (Certificate of Conformity)

ปี 2538 สำนักงานมาตรฐานสินค้าซาอุดีอาระเบีย (Saudi Arabian Standards Organization-SASO) ได้กำหนดให้สินค้าอุตสาหกรรมต่างๆ ในหมวด ของเล่น เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และอะไหล่ เคมีภัณฑ์ และอื่นๆ เช่น อลูมิเนียม เหล็ก ซีเมนต์ ฯลฯ (ดูตารางแนบท้าย) อยู่ภายใต้แผนการ International Conformity Certification Program (ICCP) โดยสินค้าดังกล่าวจะต้องได้รับการตรวจสอบมาตรฐานและได้รับหนังสือรับรองก่อนจะส่งออกไปยังซาอุดีอาระเบีย มิฉะนั้น อาจถูกห้ามนำเข้า หรือจะต้องเสียเวลาผ่านกระบวนการตรวจสอบจาก SASO เมื่อถึงเมืองท่าปลายทาง ผู้ส่งออกจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้ได้รับหนังสือรับรอง (Certificate of Conformity-CoC) ดังนี้

- ◆ ติดต่อสำนักงานตัวแทนของ SASO (SASO Country Office-SCO) ที่ใกล้ที่สุด เพื่อยื่นคำร้องพร้อมกับรายละเอียดของสินค้าที่จะส่งออก ขอให้ตรวจสอบและทดสอบสินค้าเพื่อขอรับหนังสือรับรอง
- ◆ สำนักงานตัวแทน (SCO) จะทำการตรวจสอบและทดสอบว่าสินค้าได้มาตรฐานตามที่ SASO กำหนดไว้หรือไม่ ขั้นตอนนี้จะใช้เวลามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับหนังสือรับรองของสินค้าชนิดนั้น ๆ ที่มีอยู่ และสินค้านั้นได้ผ่านการจดทะเบียนไว้หรือไม่ หากผ่านการจดทะเบียนแล้ว สำนักงานตัวแทน (SCO) อาจจะไม่ต้องการสุ่มตัวอย่างสินค้าเพื่อนำมาทดสอบ
- ◆ หากสินค้ายังไม่ผ่านการจดทะเบียน จะต้องมีการเก็บตัวอย่างและนำมาทดสอบตามที่ SASO กำหนด หากสินค้าผ่านการตรวจสอบ สำนักงานตัวแทนฯ ก็จะออกหนังสือรับรองให้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการส่งออก
- ◆ หากสินค้าไม่ผ่านการตรวจสอบ สำนักงานตัวแทน (SCO) จะแจ้งรายละเอียดข้อบกพร่องให้ผู้ส่งออกทราบ หากไม่ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง สำนักงานตัวแทน (SCO) จะไม่ออกหนังสือรับรองให้ พร้อมทั้งแจ้งให้ SASO และผู้นำเข้าได้ทราบ
- ◆ เมื่อสินค้าถึงเมืองท่าปลายทาง เจ้าหน้าที่ศุลกากรและ SASO จะตรวจสอบว่ามีหนังสือรับรอง (CoC) หรือไม่ หากมีก็ตรวจสอบว่าหนังสือรับรองนั้นเป็นของจริงและมีรายละเอียดของสินค้าที่ถูกต้อง รวมทั้งตรวจสอบว่าสินค้านั้นอยู่ในบัญชีที่ SOSO ได้ขึ้นทะเบียนไว้หรือไม่ ผลการตรวจสอบเป็นที่พอใจหรือถูกต้อง สินค้าก็จะได้รับการตรวจปล่อย
- ◆ สินค้าที่กำหนดให้มีหนังสือรับรอง (CoC) ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก FOB ต่ำกว่า 3,000 เหรียญสหรัฐ สามารถที่จะส่งออกโดยไม่ต้องมีหนังสือรับรอง (CoC) ได้ แต่เมื่อสินค้าถึงเมืองท่าปลายทาง SASO จะเก็บตัวอย่างนำไปตรวจสอบ หากสินค้าได้มาตรฐาน SASO ก็จะออกหนังสือรับรอง (CoC) ให้ เพื่อเป็นหลักฐานต่อศุลกากรนำสินค้าออกมาจำหน่าย หากสินค้าไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด จะถูกห้ามนำเข้าและจะต้องนำส่งกลับทันที โดยผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้าจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง สำหรับสินค้าที่กำหนดให้มีหนังสือรับรอง (CoC) และมีมูลค่าสูงกว่า 3,000 เหรียญสหรัฐ ทุกรายการ จะต้องได้รับหนังสือรับรอง (CoC) ก่อนส่งออก มิฉะนั้นจะไม่อนุญาตให้นำเข้า

สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมและข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน สามารถค้นหาได้จาก <http://www.iccp.com> สำหรับสำนักงานตัวแทน (SCO) ที่อยู่ใกล้ประเทศไทยที่สุดคือ

5 PEREIRA ROAD
No. 04-01, ASIAWIDE INDUSTRIAL BUILDING
SINGAPORE 368025
TEL: 65-62811060
FAX: 65-62805254

การปิดฉลากและแสดงรายละเอียดสินค้า (Label & Marking)

ภายใต้กฎระเบียบ Saudi Standard No. 1/1995 ได้กำหนดให้สินค้าอาหารบรรจุสำเร็จ (Prepackaged Foodstuffs) ทุกชนิดจะต้องปิดฉลากเป็นภาษาอาหรับโดยมีสาระสำคัญดังนี้ ชื่ออาหารหรือผลิตภัณฑ์ รายละเอียดส่วนผสม ข้อมูลทางโภชนาการ น้ำหนักสุทธิ ชื่อและสถานที่ติดต่อของโรงงานผู้ผลิต ผู้บรรจุหีบห่อ ผู้แทนจำหน่าย ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก วันผลิตและวันหมดอายุ (สินค้าที่มีวันกำหนดอายุ หากวันสิ้นอายุเหลือน้อยกว่า 6 เดือน เมื่อถึงท่าเรือ จะถูกห้ามนำเข้าไม่สามารถนำออกจำหน่ายได้) เงื่อนไขการขนส่งและการเก็บรักษา ชื่อประเทศผู้ผลิต และรหัสสินค้า (Production Code) กฎระเบียบฉบับนี้สามารถติดต่อขอจากสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองเจดดาห์ได้ทางอีเมล

เนื่องจากกฎระเบียบเรื่องนี้มีรายละเอียดมากค่อนข้างมาก ขอให้ผู้ส่งออกประสานงานกับผู้นำเข้าอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่นวันกำหนดอายุสินค้า จะต้องมีการภาษาอาหรับกำกับด้วย หากไม่มีจะไม่อนุญาตให้นำออกจำหน่าย จนกว่าจะทำการแก้ไขให้ถูกต้อง

ทรัพย์สินทางปัญญา

เครื่องหมายการค้า

กฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้าอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมการค้าภายใน (Department of Internal Trade) กระทรวงพาณิชย์ มีขั้นตอนการจดทะเบียน คือ ยื่นคำขอตามแบบที่กำหนด กรอกรายละเอียดพร้อมด้วยลายเซ็นหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ พร้อมเอกสารประกอบ และค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

- สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในประเทศ
- หนังสือมอบอำนาจ
- บัญชีรายชื่อสินค้าและประเภทสินค้า (Class) ที่ต้องการคุ้มครอง
- ภาพพิมพ์เครื่องหมายการค้าของสินค้าแต่ละประเภทๆ ละ 10 แผ่น
- ค่าธรรมเนียม 1,000 Riyal (266.67 เหรียญสหรัฐ) โดยไม่มีการคืน

เมื่อหน่วยงานดังกล่าวรับคำขอแล้วหน่วยงานดังกล่าว ก็จะใช้เวลาตรวจสอบจากฐานข้อมูล ประมาณ 3 เดือน หากผลการตรวจสอบไม่พบว่ามีกรลอกแบบหรือมีผู้จดทะเบียนไว้ก่อนแล้ว ก็ให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนนำผลการตรวจสอบไปลงประกาศในหนังสือพิมพ์ประกาศข่าวของรัฐบาล ชื่อ UMMULKURA ค่าธรรมเนียมลงประกาศ 500 Riyal (133.33 เหรียญสหรัฐ) หลังจากครบ 90 วัน แล้วหากไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ให้ผู้ยื่นคำขอไปชำระค่าธรรมเนียมจดทะเบียน 3,000 Riyal (800 เหรียญสหรัฐ) ภายใน 1 เดือน โดยจะมีอายุคุ้มครอง 10 ปีปฏิทินจันทรคติ (ประมาณ 9 ปี 8 เดือน ตามปฏิทินสุริยคติ) หากครบกำหนด 10 ปี ถ้าต้องการคุ้มครองอีก ก็สามารถยื่นคำขอต่ออายุ โดยต้องชำระค่าจดทะเบียนอีก

สิทธิบัตร

กฎหมายสิทธิบัตรอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยสถาบัน King Abdul Aziz City for Science and Technology กฎหมายให้การคุ้มครอง 15 ปี และสามารถต่ออายุได้ครั้งละ 5 ปี ในกรณีที่เกิดข้อขัดแย้งในเรื่องสิทธิบัตร ให้เสนอต่อคณะกรรมการเฉพาะกิจซึ่งแต่งตั้งโดย สถาบันฯ การอุทธรณ์คำตัดสินของสถาบันฯ สามารถกระทำได้ โดยเสนอต่อคณะกรรมการรับเรื่องราวร้องทุกข์ (Board of Grievances) ภายใน 60 วัน นับแต่วันประกาศคำตัดสิน

ลิขสิทธิ์

กฎหมายคุ้มครองลิขสิทธิ์ได้ผ่านการอนุมัติจากสภารัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2532 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2543 มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองงานสร้างสรรค์ทางด้านวิทยาศาสตร์ วรรณคดี และศิลปกรรม หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลคือกระทรวงข่าวสาร (Minister of Information)

บทที่ 5

การวิเคราะห์ศักยภาพของสินค้าไทยในตลาดซาอุดีอาระเบีย

ความต้องการของตลาดและรู้ทางการค้า

รสนิยมความต้องการของตลาด พฤติกรรมของผู้บริโภค

ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่รายหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าเครื่องอุปโภคและบริโภค เช่น อาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า สิ่งทอ รองเท้า เครื่องหนัง เครื่องประดับ เครื่องสำอาง ยารักษาโรค เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้ในบ้านและครัวเรือน เฟอร์นิเจอร์ วัสดุอุปกรณ์การก่อสร้าง ยานยนต์ และอะไหล่ ฯลฯ เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่สามารถผลิตได้เอง ด้วยข้อจำกัดทางด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ และแรงงาน รัฐบาลจึงมีนโยบายเปิดการค้าเสรี เพื่อให้มีสินค้าสนองความต้องการตลาดอย่างพอเพียง ตลาดจึงมีการแข่งขันค่อนข้างสูง

มีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าราคาถูก

นับแต่ราคาน้ำมันดิบได้ตกต่ำในช่วงกลางทศวรรษ 1980 ทำให้รัฐบาลมีรายได้ลดลง รัฐบาลจำต้องลดบทบาททางด้านเศรษฐกิจลง รวมทั้งการลดรายจ่ายอื่น ๆ ทางด้านสวัสดิการสังคม และการเกิดสงครามอ่าวเปอร์เซียในช่วงปี 1990-91 ทำให้รัฐบาลมีภาระค่าใช้จ่ายทางการทหาร ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมชะลอตัวลง ประชาชนมีรายได้ลดลง ประกอบกับมีอัตราการเกิดของประชากรค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 3.5 ทำให้คนซาอุดีอาระเบียต้องประหยัดค่าใช้จ่าย เลือกที่จะซื้อสินค้าราคาถูก ยิ่งทำให้การค้ามีการแข่งขันรุนแรงยิ่งขึ้นเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาด ความนิยมกับตราสินค้าค่อนข้างต่ำ สำหรับกลุ่มตลาดระดับกลางและล่าง แต่ชื่อเสียงของแหล่งผลิต (ประเทศ) มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจซื้อ สินค้าจากสหรัฐอเมริกา ยุโรป ญี่ปุ่น และเกาหลี เป็นที่ยอมรับค่อนข้างสูงกว่าแหล่งอื่น ๆ ทั้งนี้มีกฎหมายควบคุมที่เข้มงวดกวดขันและบทลงโทษที่รุนแรง

สินค้าที่มีศักยภาพของไทย รสนิยม และความต้องการตลาด

อาหารว่าง (Snack Foods)

เนื่องจากประชากรกว่าร้อยละ 60 เป็นกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าของสินค้าประเภทนี้ การผลิตในประเทศมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ทำให้การนำเข้าสินค้าที่ทำจากข้าวโพดและข้าวสาลีลดลง รวมทั้งลูกอมและช็อกโกแลต ซึ่งเริ่มมีการผลิตภายในประเทศ มูลค่าการนำเข้าสินค้าในหมวดนี้จึงทรงตัวในระดับปีละ 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตามสินค้าชนิดนี้ของไทยมีเอกลักษณ์เฉพาะในด้านรสชาติ ยังมีโอกาสที่จะเข้าสู่ตลาดได้ ทั้งนี้อาจจะต้องมีการปรับปรุงในด้านกลิ่นและรสชาติบ้างเล็กน้อยให้ตรงกับความต้องการและรสนิยม ซึ่งผู้นำเข้าจะให้คำแนะนำและปรับปรุงก่อนตกลงสั่งซื้อ และจากการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าอาหาร Saudi Arabia Food ที่เมืองเจดดาห์ เมื่อเดือน

พฤษภาคม 2545 ที่ผ่านมา สินค้าชนิดนี้ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้นำเข้า นอกจากนี้สินค้าผลไม้แห่งของไทยก็ยังมีโอกาส เนื่องจากยังไม่มีที่แพร่หลายมากนักในตลาดชาอุดิอาระเบีย

ข้าว

ตลาดข้าวชาอุดิอาระเบียยังคงมีการขยายตัว เนื่องจากอัตราการขยายตัวของประชากรสูงกว่าร้อยละ 3 และแรงงานต่างชาติส่วนใหญ่เป็นคนเอเชียที่บริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก อย่างไรก็ตามแรงงานชาวเอเชียส่วนใหญ่เป็นคนเอเชียใต้ จะนิยมบริโภคข้าวบาสมาดิ และข้าวเมล็ดยาว สำหรับข้าวไทยซึ่งส่วนใหญ่ที่วางจำหน่ายในตลาดจะเป็นข้าวหอมมะลิ จะมีกลุ่มผู้บริโภคจำกัดเฉพาะคนฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย และชาวต่างชาติจำนวนหนึ่งที่นิยมข้าวหอมมะลิไทย จึงทำให้ความต้องการข้าวหอมมะลิจากไทยค่อนข้างทรงตัว สำหรับข้าวเมล็ดยาวจะเป็นไปตามภาวะตลาดโลก หากข้าวไทยไม่แพงกว่าข้าวจากแหล่งอื่น ๆ ก็จะมีการนำเข้าจากไทยเป็นจำนวนมากในปีนั้น ปัจจุบันมีผู้นำเข้าข้าวไทยหลายราย ทำให้มีการแข่งขันค่อนข้างสูง และมีส่วนเหลือมการตลาดค่อนข้างต่ำ การทำตลาดข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง และการหีบห่อที่ดี ยังไม่มีบริษัทใดทำตลาดอย่างจริงจัง

เสื้อผ้าสำเร็จรูป

โดยที่คนชาอุดิอาระเบียเมื่อพ้นวัยรุ่นแล้ว ผู้ชายชาอุดิอาระเบียนิยมแต่งกายชุดประจำชาติด้วยเสื้อคลุมยาว (Thobe) ส่วนสตรีจะต้องแต่งกายมิดชิดด้วยเสื้อคลุม (Abaya) และผ้าคลุมผม และหน้า ตามข้อบัญญัติทางศาสนา ดังนั้นความต้องการซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประชากรกลุ่มนี้จะมีไม่มากนัก จะจำกัดในกลุ่มนักธุรกิจหรือคนมีฐานะที่เดินทางต่างประเทศหรือออกสังคมกับคนต่างชาติในบางโอกาส ดังนั้นตลาดเสื้อผ้าส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มวัยรุ่นและเด็ก ซึ่งประชากร กลุ่มนี้เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดสำหรับกลุ่มผู้ซื้อสินค้าในหมวดนี้ อีกกลุ่มหนึ่งคือ บรรดาแรงงานต่างชาติ ซึ่งจะซื้อสินค้าตามรูปแบบและรสนิยมของชาติตนเอง มูลค่านำเข้าสินค้าหมวดนี้ประมาณปีละ 880 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

- ◆ สินค้า Brand Name จากสหรัฐและยุโรป ครองตลาดระดับบน การกระจายสินค้าในรูปแบบร้านค้า Franchise ตามศูนย์การค้าต่าง ๆ และห้างสรรพสินค้า
- ◆ สินค้ามีกลุ่มเป้าหมายระดับกลางทั่วไป จะวางจำหน่ายตามร้านค้าในศูนย์การค้าขนาดกลางและเล็ก หรือร้านค้าทั่วไป จะเป็นสินค้าจากไทย จีน อินเดีย รวมทั้งสินค้า Brand Name จากยุโรปที่มีชื่อเสียงระดับปานกลาง
- ◆ สินค้าราคาถูกสำหรับตลาดระดับล่าง จำหน่ายตามแผงลอยทั่วไป หรือร้านค้าขนาดเล็ก ส่วนใหญ่เป็นสินค้าจาก จีน บังคลาเทศ อินเดีย อินโดนีเซีย และสินค้าจากไทยก็มีเช่นกัน

สินค้าไทย Brand Name น่าจะมีโอกาสไปเปิดตลาดที่นั่น หากได้พบกับผู้นำเข้าที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะเลื้อสำหรับเด็กและวัยรุ่น อย่างไรก็ตาม ความนิยมในสินค้า Brand Name จากยุโรปของกลุ่มตลาดบนค่อนข้างสูง การสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยและตราสินค้าไทย จะเป็นสิ่งสำคัญในการขยายตลาดสินค้าประเภทนี้

เฟอร์นิเจอร์

ซาอุดีอาระเบียเป็นตลาดเฟอร์นิเจอร์ที่ใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลาง มีมูลค่าประมาณ 350 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ร้อยละ 60 เป็นเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในบ้านเรือน ที่เหลือร้อยละ 40 เป็นเฟอร์นิเจอร์สำนักงาน การผลิตในท้องถิ่นมีมูลค่าประมาณ 45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 13 ซึ่งมีการปกป้องการนำเข้าโดยภาษีนำเข้าสูงถึงร้อยละ 20 สินค้าจากสหรัฐอเมริกาและยุโรป มีส่วนแบ่งตลาดที่สำคัญสำหรับสินค้าคุณภาพระดับสูง แนวโน้มการนำเข้าแต่ละปีขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งราคาน้ำมันเป็นปัจจัยสำคัญ เฟอร์นิเจอร์ประกอบสำเร็จรูป (Knock Down) จะมีแนวโน้มที่ดี เนื่องจากการขยายตัวของประชากรซาอุดีอาระเบียสูงถึงร้อยละ 3.4 ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา แต่เศรษฐกิจซาอุดีอาระเบียได้ชะลอตัว รัฐบาลต้องลดค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ และการจ้างงานลง ดังนั้นที่อยู่อาศัยของคนซาอุดีอาระเบียในระดับกลางและล่างจะเป็นอพาร์ทเมนต์ หรือห้องแบ่งให้เช่า หากเป็นบ้านก็จะมีขนาดเล็กลง นอกจากนี้ประชากรจำนวน 1/4 หรือประมาณ 5 ล้านคน เป็นคนงานต่างชาติ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีรายได้ค่อนข้างต่ำและอาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนต์ที่มีห้องขนาดเล็ก จะซื้อสินค้าคุณภาพและราคาค่อนข้างต่ำ

• ช่องทางการจัดจำหน่าย เทคนิคการกระจายสินค้า

ซาอุดีอาระเบียแบ่งได้เป็น 3 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคตะวันตกมีเมืองเจดดาห์เป็นศูนย์กลาง ภาคกลางมีกรุงริยาดห์เป็นศูนย์กลาง และภาคตะวันออกมีเมืองดามมัมเป็นศูนย์กลาง สามภูมิภาคดังกล่าวมีลักษณะทางด้านสังคมและวัฒนธรรมทางการค้าที่แตกต่างกัน ด้านตะวันตกมีลักษณะของเมืองธุรกิจเก่าแก่มาช้านาน ภาคกลางมีลักษณะอนุรักษนิยมทางด้านศาสนาและวัฒนธรรมค่อนข้างสูง ด้านตะวันออกเป็นเมืองอุตสาหกรรมใหม่ ค่อนข้างจะเปิดกว้างและทันสมัย มีความใกล้ชิดกับกลุ่มประเทศริมอ่าวเปอร์เซีย นิยมนำเข้าสินค้าผ่านจากเมืองดูไบ บาห์เรน กาตาร์ และโอมาน ผู้นำเข้าสินค้าของแต่ละภูมิภาค ส่วนใหญ่จะมีความชำนาญในด้านการตลาดและกระจายสินค้าในภูมิภาคของตนเองเป็นหลัก ไม่มีบริษัทใดที่สามารถครองตลาดได้เบ็ดเสร็จรวมทั้ง 3 ภูมิภาค ดังนั้นหากมีการแต่งตั้งตัวแทน ก็ควรแบ่งออกเป็น 3 ภูมิภาคดังกล่าว

กลุ่มผู้นำเข้าและช่องทางการกระจายสินค้าแบ่งได้ดังนี้

บริษัทการค้า (Trading Company)

มีบทบาทสำคัญในการนำเข้าและกระจายสินค้า โดยเฉพาะสินค้าเครื่องอุปโภคและบริโภค กล่าวคือบริษัทการค้าชั้นนำจะมีเครื่องมือและกลไกทางการตลาด คือ

- ◆ มีประสบการณ์ค้ามายาวนาน สามารถคาดคะเนและวิเคราะห์ได้ว่าสินค้าชนิดใดจะสามารถทำตลาดได้ และช่วงจังหวะไหนควรจะนำเข้าเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- ◆ มีทีมงานโดยเฉพาะพนักงานฝ่ายขายที่ออกไปหาลูกค้า เพื่อติดตามการสั่งซื้อของลูกค้ารวมทั้งเสนอขายสินค้าชนิดใหม่ๆ ที่ตนเองเพิ่งนำเข้า
- ◆ มีเครือข่ายกระจายสินค้า ซึ่งมาจากความสัมพันธ์ทางการค้าอันยาวนานกับห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์สโตร์ ซูเปอร์มาร์เกต ร้านค้าส่ง และร้านค้าปลีก
- ◆ มีเงินทุนสามารถให้สินเชื่อในระยะเวลา 30-60 วัน บางบริษัทมีการให้สินเชื่อระยะยาวถึง 90-120 วัน
- ◆ มีโกดังสินค้าเพื่อจัดเก็บสินค้า พร้อมทั้งพาหนะขนส่ง พร้อมทั้งจะส่งมอบให้แก่ลูกค้าได้ตามที่ต้องการ
- ◆ บริษัทการค้าบางรายยังทำหน้าที่เป็นผู้นำเข้าสินค้าให้แก่ผู้ค้าส่งค้าผู้ซึ่งไม่มีความรู้ในด้านการนำเข้า หรือผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตเป็นผู้นำเข้าสินค้า (ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นคนต่างชาติที่เข้าไปทำธุรกิจภายใต้ในนามของคนชาวคูเวตหรืออียิปต์) ในกรณีนี้บริษัทการค้าจะคิดค่าใช้จ่ายตามที่ตกลงกัน
- ◆ บริษัทการค้าบางรายทำหน้าที่รวบรวมคำสั่งซื้อจากผู้ค้าส่งหรือค้าปลีกรายย่อยจนได้ปริมาณจำนวน 1 ตู้คอนเทนเนอร์หรือมากกว่านั้น เพื่อให้ได้ปริมาณที่คุ้มกับค่าขนส่ง บริษัทประเภทนี้บางบริษัทจะมีร้านค้าปลีกและค้าส่งของตนเองด้วย เพื่อเป็นสถานที่แสดงสินค้าไปในตัว

ห้างสรรพสินค้า

ห้างสรรพสินค้ารายใหญ่มักจะนำเข้าด้วยตนเอง เช่น Gazaz, Al- Sawani โดยจะมีแผนกฝ่ายซื้อแยกตามกลุ่มสินค้า เช่น น้ำหอม เสื้อผ้า ของขวัญ เครื่องประดับ เครื่องหนัง เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ในครัวเรือน ฯลฯ หากเป็นห้างสรรพสินค้า ขนาดกลางและเล็ก จะนำเข้าเองบางส่วนในเฉพาะหมวดสินค้าที่ตนเองขายได้ดีและมีความชำนาญ

ซูปเปอร์สโตร์

ส่วนใหญ่จัดซื้อจาก Trading Company เนื่องจากไม่ต้องรับภาระความยุ่งยากในพิธีการนำเข้า การบริหารสต็อกสินค้า หากนำเข้าในปริมาณที่ไม่มากก็อาจไม่คุ้มค่าใช้จ่ายรวมทั้งต้นทุนราคานำเข้า และยังได้รับสินเชื่อในระยะ 30-60 ตามเงื่อนไขข้อตกลง นอกจากนี้ซูปเปอร์สโตร์ให้เข้าพื้นที่แก่บริษัทอื่นๆ ที่นำสินค้าเข้าไปวางจำหน่าย โดยเฉพาะสินค้าเครื่องไฟฟ้าภายในบ้านคุณภาพและราคาในระดับกลางและล่าง เช่น วิทยุ โทรศัพท์ เครื่องเล่นวีดีโอเทป วีซีดี ดีวีดี เตาไรต์ เครื่องซักผ้า เครื่องดูดฝุ่น ฯลฯ ซูปเปอร์สโตร์นับว่ามีบทบาทสำคัญในการค้าปลีกสินค้าอุปโภคและบริโภค ประมาณการว่าซูปเปอร์สโตร์ครองธุรกิจค้าปลีกกว่าร้อยละ 80

ในด้านการนำเข้า มีซูปเปอร์สโตร์บางแห่งนำเข้าสินค้าเอง ในบางแผนกที่มียอดขายสูงคุ้มค่าใช้จ่ายในการนำเข้าเอง เช่น Bin Dawood นำเข้าเครื่องประดับตกแต่งบ้าน และเสื้อผ้าสำเร็จรูป Watani นำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูป และรองเท้า เป็นต้น

นายหน้าทางการค้า (Commission Agent)

จะทำธุรกิจหาผู้ซื้อหรือผู้ขายให้แก่ลูกค้า โดยคิดนายหน้าร้อยละ 2-3 แล้วแต่จะตกลง ผู้ประกอบธุรกิจด้านนี้มีความชำนาญในด้านข้อมูลของผู้ส่งออกและผู้ต้องการนำเข้า โดยเฉพาะสินค้าบางรายการที่มีตลาดลักษณะเฉพาะ ต้องอาศัยความชำนาญการด้านเทคนิค เช่น สินค้าวัสดุก่อสร้าง เคมีภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ฯลฯ

บทที่ 6

ข้อเสนอแนะ และกลยุทธ์ในการเข้าสู่ตลาด

โดยที่ตลาดซาอุดีอาระเบียมีการแข่งขันค่อนข้างสูง มีกฎระเบียบการนำเข้าและการตรวจสอบที่เข้มงวด ประกอบกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ไม่ราบรื่น ทำให้นักธุรกิจไทยไม่สะดวกที่จะเดินทางเข้าประเทศเช่นในอดีตที่ผ่านมา รวมทั้งนักธุรกิจซาอุดีอาระเบียเองก็เดินทางมาประเทศไทยได้ไม่สะดวกเช่นกัน โดยเฉพาะนักธุรกิจรุ่นใหม่ที่ไม่เคยมีประวัติเดินทางมาประเทศไทย จะต้องมีส่วนตอนการขออนุญาตจากทางการ ดังนั้นแนวทางการขยายตลาดโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการส่งออกรวมทั้งการใช้กลยุทธ์ต่างๆ จึงค่อนข้างจะจำกัด แนวทางเท่าที่จะทำได้และมีโอกาสเข้าสู่ตลาดได้ คือ

1. เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในประเทศ ซึ่งจะจัดโดยบริษัทซึ่งได้รับใบอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ บริษัทผู้จัดงานจะเป็นสปอนเซอร์รับรองต่อทางการซาอุดีอาระเบียในการขอ วีซ่า จึงเป็นโอกาสที่จะได้พบปะลูกค้าและสำรวจตลาดที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย เมืองเป็นสถานที่จัดงานแสดงสินค้าในซาอุดีอาระเบียที่สำคัญ คือ เจดดาห์ และริยาดห์ มีโครงการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย 3 งานใหญ่ ดังนี้

- SAUDI BUILDING, 25-29 APRIL, 2004, JEDDAH
- FOOD & HOTEL ARABIA 2003, 9-13 MAY, 2004, JEDDAH
- SAUDI ARABIA'S INT'L TRADE FAIR, 23-27 MAY, 2004, JEDDAH (General Products)

2. เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในประเทศใกล้เคียง เช่นที่การตาร์ และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดยเฉพาะงานแสดงสินค้า Thailand Exhibition ซึ่งกรมส่งเสริมการส่งออก จะไปจัดที่รัฐชาร์จาห์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ทุกปี จะมีโอกาสได้พบกับผู้นำเข้าซาอุดีอาระเบีย โดยเฉพาะจากเมืองทางด่านตะวันออก เช่น ดามมาม อัลโคบาร์ และภาคกลาง เช่นริยาด

3. เข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติในประเทศไทย ซึ่งจัดโดยกรมส่งเสริมการส่งออก จะมีนักธุรกิจซาอุดีอาระเบีย และนักธุรกิจชาติอื่นๆ ที่ประกอบธุรกิจในซาอุดีอาระเบียให้ความสนใจเดินทางมาเยือนงานเป็นจำนวน โดยเฉพาะที่สินค้าไทยมีศักยภาพ เช่นงานแสดงสินค้าเสื้อผ้า เครื่องประดับและของขวัญ และเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น การเข้าร่วมงานจะมีโอกาสได้พบกับผู้นำเข้าที่ไปเยือนงาน

4. ขอรับรายชื่อผู้นำเข้าจากสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมือง เจดดาห์ ทางอีเมลไปยัง thaicom@sbm.net.sa ในกรณีขอทราบสถิตินำเข้าหรืออัตราภาษี ควรแจ้งรหัสสินค้าด้วยเพื่อความสะดวกรวดเร็วของเจ้าหน้าที่ ในท้ายข้อความควรระบุรายละเอียดของบริษัท สถานที่ติดต่อ อีเมล แอดเดรสส์ และชนิดสินค้าส่งออก เพื่อความสะดวกเจ้าหน้าที่ในการรวบรวม และเผยแพร่ให้แก่ผู้นำเข้าที่ติดต่อมา และตรงกับสินค้าที่มีผู้ส่งออกติดต่อไป

5. ในกรณีที่มิมีผู้นำเข้าติดต่อสำนักงานฯ สำนักงานฯ จะลงประกาศ (Post) ในเว็บไซต์ของกรม เพื่อให้ผู้ส่งออกที่สนใจได้ติดต่อโดยตรง

ธรรมเนียมปฏิบัติทางสังคมและธุรกิจ

การรู้จักธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติทางสังคมและธุรกิจ รวมทั้งกิริยาท่าทางหรือภาษากายของคนชาอุดีอาระเบียหรืออาหรับจึงมีความสำคัญประการหนึ่ง และอาจมีส่วนช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเจรจาทางธุรกิจได้ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. นักธุรกิจชั้นนำและข้าราชการระดับสูงส่วนใหญ่จบการศึกษาจากสหรัฐอเมริกาหรือจากประเทศตะวันตก ดังนั้นจึงมีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมทางตะวันตกเป็นอย่างดี ควรแสดงออกถึงการให้ความนับถือและยอมรับในประเพณีและวัฒนธรรมของชาวชาอุดีอาระเบีย

2. การจัดทำกำหนดการล่วงหน้าอาจจะไม่ได้รับการสนองตอบทันทีจากนักธุรกิจชาอุดีอาระเบีย จนกว่าจะได้เดินทางไปถึงแล้ว ควรหลีกเลี่ยงการจัดทำนัดหมายในช่วงวันหยุดทางศาสนา คือช่วงเทศกาลรอมฎอนและฮัจย์ รวมทั้งต้องคำนึงถึงช่วงเวลาหยุดสวดหรือทำละหมาดประจำวัน

3. นักธุรกิจชาอุดีอาระเบียส่วนใหญ่จะไม่ที่จะยอมสรุปหรือตกลงในปัญหาในระหว่างการประชุมที่เผชิญหน้ากัน ด้วยเหตุที่การประกอบธุรกิจของคนชาอุดีอาระเบียยังคำนึงถึงความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นสำคัญ

4. การแต่งกายที่เหมาะสมด้วยชุดสุทศาสกลผูกเนคไทเป็นที่ยอมรับ และถือว่าการให้เกียรติแก่ผู้ให้พบหรือคู่เจรจา

5. การเจรจาจะอยู่ภายใต้บรรยากาศที่ไม่เคร่งเครียดพร้อมด้วยน้ำชาหรือกาแฟ และจะไม่เข้าสู่ประเด็นทางธุรกิจทันที แต่ก็เป็นการเริ่มต้นที่สำคัญ เพราะนักธุรกิจชาอุดีอาระเบียชอบที่จะให้มีความคุ้นเคยเป็นการส่วนตัวกันก่อนที่จะมีการตกลงหรือลงนาม การประชุมเจรจาอาจยาวนาน โดยที่นักธุรกิจชาอุดีอาระเบียจะยินยอมให้มีคนโทรศัพท์เข้ามา หรือมีเจ้าหน้าที่บริษัทเข้ามาพบในระหว่างการประชุม

6. คนชาอุดีอาระเบียถือว่าธรรมเนียมการทักทายเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่ง คนชาอุดีอาระเบียจะยืนจับมือทักทาย เมื่อพบกับผู้เข้าร่วมประชุมรวมทั้งแขก หากสามารถทักทายด้วยภาษาอาระบิก ก็จะสร้างความประทับใจให้แก่ชาวชาอุดีอาระเบีย

7. การเรียกชื่อคนชาอุดีอาระเบียหรือชาวอาหรับ จะเรียกชื่อแรก เช่น Mr. Ahmed Bin Al-Rahman ก็จะเรียกว่า Mr. Ahmed เท่านั้น คำว่า Bin หรือ Ibn แปลว่า "บุตรของ" ดังนั้นคำว่า Bin Al-Rahman จะไม่นำมาเรียกเป็นชื่อในการทักทายกันในการสนทนาและพบปะ

8. คนชาอุดีอาระเบียหรืออาหรับโดยทั่วไปจะให้การต้อนรับที่ดีแก่ผู้มาเยือนหรือคนแปลกหน้า ทำให้ผู้เข้าพบเกิดความอบอุ่นและความสบายใจ โดยเจ้าบ้านจะออกมาต้อนรับที่หน้าประตู

หากช่วงเวลาที่ใช้ตรงกับเวลาอาหาร คนชาอูติอาระเบียจะถือโอกาสเป็นเจ้าภาพอาหารมื้อนั้น โดยทั่วไปคนชาอูติอาระเบียมีท่าทีจะบ้ายเบี่ยงในการรับเชิญอย่างน้อยหนึ่งครั้ง โดยไม่ถือว่าเป็นการไม่สุภาพ

9. ในระหว่างการสนทนา คนชาอูติอาระเบียจะยืนอยู่ในตำแหน่งที่ไกลกว่าคนอื่น ๆ และอาจใช้ร่างกายสัมผัสเพื่อเรียกร้องความสนใจให้รับฟังในประเด็นที่สำคัญ จึงไม่ควรแสดงท่าทางลอยห่างออกมาหรือหลบหลีก ซึ่งอาจจะแลดูว่าเป็นการบอกปิดหรือปฏิเสธ

10. การให้เกียรติและให้ความเคารพเป็นประเพณีสำคัญของคนอาหรับ ไม่ว่าในวงสังคมทั่วไปหรือในด้านธุรกิจ

11. โดยธรรมเนียมคนอาหรับใช้มือขวาในการปฏิบัติต่าง ๆ เช่น จับมือ รับประทานอาหาร ต้ม และการส่งของ การพูดโดยใช้มือประกอบท่าทางเพียงข้างเดียว ถือว่าไม่สุภาพ

12. การปฏิบัติต่อไปนี้ถือว่าการกระทำที่ไม่สุภาพ คือ

- ◆ พูดโดยใช้มือประกอบท่าทางเพียงข้างเดียว
- ◆ หันฝ่าเท้าไปยังผู้ร่วมสนทนา
- ◆ ถามหรือพูดถึงภรรยาและบุตรสาวกับคู่สนทนา ทั้งนี้อาจจะถามได้ในระหว่างตมน้ำชาหรือกาแฟ
- ◆ ควรรับตมน้ำชาหรือกาแฟอย่างน้อย 1 ถ้วย หลังจากตมแล้วและไม่ต้องการให้เติมอีก ให้ส่ายแก้วเพื่อแสดงว่าไม่ต้องการอีกแล้ว
- ◆ หากจำเป็นต้องติดต่อธุรกิจในช่วงเดือนรอมฎอน ต้องงดตม งดรับประทานอาหาร และสูบบุหรี่ ในช่วงดวงอาทิตย์ยังไม่ลับขอบฟ้า

ข้อแนะนำอื่น ๆ ในการประกอบธุรกิจ

1. คนชาอูติอาระเบียหรือคนอาหรับให้ความสำคัญกับญาติหรือบุคคลในครอบครัว ลำดับต่อมาคือเพื่อนและคนมุสลิมด้วยกัน จึงควรพยายามสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดมิตรภาพหรือความเป็นเพื่อนให้ได้ จะทำให้การเจรจาติดต่อทางธุรกิจได้ง่ายยิ่งขึ้น บางครั้งอาจต้องใช้เวลาเพื่อให้เขาเกิดความมั่นใจและเชื่อใจ

2. โดยทั่วไปคนชาอูติอาระเบียรวมทั้งคนอาหรับชาติอื่น ๆ จะใช้ Sixth Sense ซึ่งเขาคิดว่าเขามีในการประเมินว่าเขาควรจะคบหรือไม่คบใครเป็นเพื่อน รวมทั้งระดับความลึกซึ้ง ความจริงใจการคบหา ความซื่อสัตย์ทางการค้า ก็เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าอันยาวนาน

3. การต่อรองต่อราคาสินค้าถือเป็นเรื่องปกติของนักธุรกิจชาอูติอาระเบีย จึงต้อง อดทนกับการเจรจาต่อรอง และใช้เวลาค่อนข้างนานในการตัดสินใจ

4. บริษัทการค้า (Trading Company) รายเล็ก ส่วนใหญ่จะดำเนินธุรกิจโดยคนต่างชาติ ภายใต้ในนามของคนชาอุดีอาระเบีย (Sponsor) ส่วนใหญ่ได้แก่ ชาวเยเมน อียิปต์ อินเดีย ปากีสถาน และบังคลาเทศ การให้สินเชื่อกวหลักเลียงเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการป้องกันปัญหา ถึงแม้ว่าจะเคยมีความสัมพันธ์อันดีอย่างต่อเนื่องมาก็ตาม การดำเนินการตามขั้นตอนทางศาลต้องใช้ระยะเวลายาวนาน ค่าใช้จ่ายสูง และประการสำคัญคือไม่สามารถเดินทางเข้าประเทศชาอุดีอาระเบียเพื่อติดตามทวงหนี้ด้วยตนเองได้ และนักธุรกิจบางรายหลบหนี ทำให้ยากต่อการติดต่อและทวงถามหนี้สิน

5. การติดต่อธุรกิจในช่วงเทศกาลรอมฎอนควรหลีกเลี่ยง เนื่องจากคนมุสลิมจะถือศีลอดงดรับประทานอาหารและดื่มในช่วงกลางวัน

6. ช่วงที่สินค้าขายได้ดี (High Season) คือช่วงเทศกาลรอมฎอน หลังจากเสร็จสิ้นการถือศีลอด ชาวมุสลิมจะเฉลิมฉลองและเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง ให้ของขวัญแก่บุตรหลานญาติพี่น้อง ให้เงินรางวัลแก่ลูกจ้าง และบริจาคทาน ทำให้มีการจับจ่ายใช้สอยค่อนข้างสูงเป็นพิเศษในช่วงนี้ และอีกช่วงหนึ่งคือในช่วงเทศกาลฮัจญ์ จะมีคนมุสลิมทั่วโลกเดินทางไปแสวงบุญที่เมือง เมกกะและเมดิनाห์ ปีละกว่า 2 ล้านคน ทำให้ธุรกิจการค้าเป็นไปอย่างคึกคัก ดังนั้นในช่วงก่อน 2 เดือนดังกล่าว จะมีการนำเข้าค่อนข้างสูงกว่าปกติ ผู้ส่งออกต้องเตรียมตัวให้พร้อมหากมีผู้นำเข้าชาอุดีอาระเบียติดต่อเข้ามา และต้องส่งมอบให้ทันตามกำหนด

วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของชาอุดีอาระเบียที่ควรทราบและพึงปฏิบัติ

หากท่านได้มีโอกาสเดินทางไปติดต่อธุรกิจที่ชาอุดีอาระเบีย จึงควรทราบถึง วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีของชาอุดีอาระเบียที่ควรทราบและพึงปฏิบัติ ดังนี้

1. ห้ามดื่มสุราและสิ่งมีเมาทุกประเภท
2. ห้ามเล่นการพนันทุกประเภท
3. ห้ามเสพยาเสพติดทุกชนิด
4. ห้ามถ่ายรูปในสถานที่ราชการ สถานที่ประกอบพิธีศาสนา อาคารบ้านเรือน หรือสิ่งก่อสร้างและศูนย์การค้า
5. ห้ามมิให้ถ่ายรูปสวนสาธารณะที่อนุญาตให้เข้าได้เฉพาะบุคคลที่มีครอบครัวเท่านั้น หรือถ่ายรูปติดบุคคลที่สามหรือสตรีพื้นเมือง
6. ห้ามมิให้ผู้มิใช่มุสลิม เดินทางเข้าในเมืองเมกกะและเมืองมาดินะห์
7. ห้ามมิให้สุภาพสตรีขับรถ
8. ห้ามมิให้ผู้ชายและผู้หญิงที่ไม่ได้เป็นสามีภรรยาอยู่ด้วยกัน เดินด้วยกัน หรือนั่งรถด้วยกันสองต่อสอง หรือนั่งข้างหน้ากับผู้ที่มิใช่สามีของตน หากนั่งรถแท็กซี่สตรีจะต้องนั่งข้างหลัง ห้ามนั่งข้างหน้ากับคนขับอย่างเด็ดขาด

9. ในเดือนรอมฎอนหรือเดือนการถือศีลอด ฟังละเว้นจากการรับประทานอาหารดื่ม น้ำ หรือสูบบุหรี่ในเวลาในสถานที่ทำงาน ที่เปิดเผยหรือที่สาธารณะ ผู้ละเมิดจะต้องได้รับโทษมีตั้งแต่ ถูกออกจากงานและถูกเนรเทศ

10. ตามประเพณีชาอุดีอาระเบีย สตรีเวลาออกนอกบ้านไม่ว่าจะไปเพื่อกรณีใดไปตลาด หรือไปเที่ยว หรือไปเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น ต้องคลุมศีรษะด้วยผ้าสีดำทุกครั้ง และสวมเสื้อคลุมสีดำ (Abaya) ครอบชุดแต่งตัวอีกชั้นหนึ่ง

11. สังคมชาอุดีอาระเบียโดยทั่วไป ผู้ชายกับผู้หญิงแยกห้องสังสรรค์อยู่ต่างหากไม่รวมกัน กล่าวคือผู้ชายสมาคมแต่ผู้ชาย ส่วนผู้หญิงสมาคมแต่ผู้หญิง หากไม่ใช่ญาติจะพูดคุยกันไม่ได้ และห้ามนั่งปะปนกัน

12. การร่วมเพศกับหญิงหรือชายที่ไม่ได้เป็นสามีภรรยากันอย่างถูกต้อง ถือว่ามีความผิดอย่างร้ายแรง และอาจจะถูกลงโทษอย่างหนักถึงขั้นประหารชีวิต หรือแล้วแต่กรณี

13. ห้ามนำสิ่งสักการะบูชาทั้งหลาย อาทิเช่น พระพุทธรูป ไม้กางเขน เป็นต้น เข้าประเทศ รวมทั้งการประกอบพิธีทางศาสนาอื่นอย่างเปิดเผย

14. ห้ามจัดงานรื่นเริงทุกประเภท เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากทางการ

15. ห้ามขมุนหรือตั้งขมุนหรือโสโมสร และเรียไรในโอกาสต่างๆ

18. ห้ามนำเข้าสิ่งเหล่านี้เข้าประเทศชาอุดีอาระเบีย

- ◆ สุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ◆ ยาเสพติด
- ◆ อาวุธและกระสุน
- ◆ เนื้อหมูและน้ำมันหมูหรือผลิตภัณฑ์อาหารที่ทำจากหมู
- ◆ หนังสือเอกสารทางการเมืองและที่ขัดต่อศีลธรรมและศาสนา รวมทั้งรูปลามกต่างๆ
- ◆ ภาพและรูปเคารพของศาสนาอื่น

19. ไม่ไปเยี่ยมเยือนหรือไปพบที่บ้านระหว่างเวลา 14.30-17.00 น. เพราะช่วงเวลาดังกล่าวเป็นเวลาพักผ่อนหรือนอนพัก การไปเยี่ยมเยียนดังกล่าวอาจจะต้องมีการนัดหมายไว้ล่วงหน้า และในเดือนรอมฎอนหากไม่มีความจำเป็นควรจะหลีกเลี่ยง

ภาคผนวก

1. ตารางเครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ
2. ตาราง Saudi Arabia Gross Domestic Product Activity
3. ตารางมูลค่าและสัดส่วนการนำเข้า ส่งออกของซาอุดีอาระเบียตามกลุ่มประเทศ ปี 2543-2544
4. ตารางแหล่งนำเข้า 30 ประเทศแรก ปี 2543-2544
5. ตารางตลาดส่งออก 30 ประเทศแรก ปี 2543-2544
6. ตารางสินค้านำเข้าแยกตามหมวดสินค้า ปี 2543-2544
7. ตารางสินค้าส่งออกแยกตามหมวดสินค้า ปี 2543-2544
8. ตารางมูลค่าการนำเข้าผ่านด่านศุลกากรต่าง ๆ ปี 2544

ตาราง
เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003f
Nominal GDP (billion \$US)	120.01	127.64	157.53	164.77	145.77	160.96	188.44	186.44	186.24	186.93
% change	1.4	6.4	n/a	4.6	-11.5	10.4	17.1	-1.2	-0.5	0.9
Real GDP (%change)	0.10	0.00	1.40	2.60	2.80	-0.80	4.90	1.20	0.74	3.78
Oil	0.20	0.27	2.10	-1.40	3.20	-7.50	6.90	-1.20	-5.00	5.20
Non-oil Private sector	0.70	0.30	1.10	4.60	2.60	4.20	4.30	3.50	4.20	4.00
Government	0.00	-0.30	1.30	6.10	1.90	0.90	3.20	1.70	1.00	1.00
Unemployment										
(% of Saudi labor force)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	7.60	9.00	10.50	11.90	13.00
Population (million)	18.20	18.51	19.11	19.02	19.43	19.89	20.85	21.43	22.00	22.77
Saudi	12.82	13.21	13.61	14.02	14.43	14.87	15.58	16.03	16.50	17.17
Non Saudi	5.20	5.30	5.50	5.00	5.00	5.02	5.26	5.40	5.50	5.60
GDP/Capita (\$US)	6,660	6,896	8,244	8,663	7,502	8,092	9,038	8,691	8,424	8210
Oil Price (\$US/barrel)										
West Texas Intermediate	17.25	18.43	22.14	20.67	14.00	19.62	30.61	25.76	26.57	25.00
Saudi Average	14.50	16.05	19.08	17.75	11.30	16.88	26.81	21.84	23.72	22.00
Current Account	-10.40	-5.30	0.70	0.30	-13.10	0.40	15.60	14.50	10.50	8.00
as percent of GDP	-8.67	-4.15	0.44	0.18	-8.99	0.25	8.28	7.79	5.74	4.28
Gov. Budget Balance	-9.28	-7.31	-5.07	-4.21	-12.27	-9.07	12.00	-6.70	-5.60	-10.40
Revenue	34.40	39.07	47.76	54.80	38.13	39.20	66.10	61.30	58.67	45.30
Expenditure	43.68	46.37	52.83	59.01	50.40	48.27	54.10	68.00	60.00	55.70
Budget balance as % of GDP	-7.7	-5.7	-3.2	-2.6	-8.4	-5.6	6.4	-3.6	-3.0	-5.6
Gov. Domestic Debt (b\$US)	91.20	105.87	132.27	143.47	169.07	166.67	164.27	170.67	173.33	177.60
as percent of GDP	76	83	84	87	116	119	87	92	94	95
Official Foreign Assets	68.51	67.94	78.04	85.98	78.34	69.35	73.45	82.18	77.30	74.00
Central Bank	47.50	46.10	52.08	58.21	46.63	39.01	40.70	48.28	41.70	37.00
Government Pension Funds	21.00	21.84	25.96	27.77	31.71	30.34	32.75	33.90	35.60	37.00
Cost of Living (% change)	0.60	4.80	1.30	0.00	-0.20	-1.20	-1.00	-0.80	-0.40	1.00

Source: The Saudi Economy 2002 Performance and 2003 Forecast, Saudi American Bank

ตาราง

SAUDI ARABIA GROSS DOMESTIC PRODUCT ACTIVITY
VALUES AT CURRENT PRICES (IN BILLIONS OF US\$)

ECONOMIC ACTIVITY	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	8.3	8.4	8.6	8.9	9.0	9.2	9.3
1- AGRICULTURE, FORESTY AND FISHING							
2- MINING AND QUARRYING	39.8	44.2	54.0	54.2	35.2	46.8	72.5
A- CRUDE PETROLEUM & NATURAL GAS	39.2	43.7	53.4	53.6	34.5	46.2	71.8
B- OTHER	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7
3- MANUFACTURING	10.5	11.4	12.5	13.5	12.8	14.0	15.7
A- PETROLEUM REFINING	4.2	4.5	5.0	5.3	4.1	4.8	5.8
B- OTHER	6.3	6.9	7.5	8.2	8.6	9.2	9.9
4- ELECTRICITY, GAS, AND WATER	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
5- CONSTRUCTION	11.4	11.6	11.9	12.4	12.7	12.9	13.7
6- WHOLESALE AND RETAIL, RESTAURANTS AND HOTELS	8.8	9.2	9.5	9.9	9.9	10.0	10.4
7- TRANSPORT, STORAGE AND COMMUNICATION	8.1	8.2	8.4	8.7	8.9	9.1	9.5
8- FINANCE, INSURANCE, REAL ESTATE AND SERVICES	7.4	7.3	7.5	7.8	8.0	8.2	8.5
A- OWNERSHIP OF DWELLINGS	2.0	2.0	2.1	2.2	2.2	2.3	2.4
B- OTHERS	5.4	5.3	5.4	5.6	5.8	5.9	6.2
9- COMMUNITY, SOCIALS AND PERSONAL SERVICES	3.6	3.6	3.7	3.8	3.9	4.0	4.2
10- LESS: IMPUTED BAND SERVICES CHARGE	1.6	1.6	1.6	1.6	1.7	1.9	2.1
SUBTOTAL	96.4	102.6	114.7	117.9	98.9	112.6	142.0
11- GOVERNMENT SERVICES	21.4	23.0	24.1	25.9	26.7	27.5	28.5
TOTAL EXCEPT IMPORT DUTIES	117.8	125.6	138.8	143.8	125.7	140.1	170.5
12- IMPORT DUTIES	2.2	2.0	2.4	2.4	2.7	2.6	2.6
GROSS DOMESTIC PRODUCT	120.0	127.6	141.1	146.3	128.3	142.7	173.1

Source: Saudi Arabian Monetary Agency (SAMA) Annual Report, November 2001

ตาราง

มูลค่าและสัดส่วนการนำเข้า-ส่งออกของชาอุดิอาระเบีย ตามกลุ่มประเทศ ปี 2543-44

Region/Group	2000				2001			
	Import		Export		Import		Export	
	Value MUS\$	Propor. %	Value MUS\$	Propor. %	Value MUS\$	Propor. %	Value MUS\$	Propor. %
West Europe	10,852.46	35.94	13,467.20	17.38	10,836.02	34.75	10,916.53	16.06
Asian*	7,122.88	23.59	33,978.40	43.85	7,569.55	24.28	30,993.60	45.60
North America**	6,102.37	20.21	16,182.13	20.89	5,914.28	18.97	12,764.27	18.78
Islamic***	1,378.70	4.57	3,931.73	5.07	1,456.20	4.67	3,711.47	5.46
GCC	1,077.30	3.57	4,264.80	5.50	1,213.45	3.89	3,936.27	5.79
Oceania	873.45	2.89	762.93	0.98	1,382.72	4.43	689.60	1.01
South America****	1,136.80	3.76	1,176.27	1.52	1,058.18	3.39	943.20	1.39
Arab League	867.06	2.87	1,661.33	2.14	937.62	3.01	2,197.07	3.23
Eastern Europe	386.93	1.28	4.00	0.01	475.70	1.53	3.47	0.01
Africa*****	345.65	1.14	1,994.93	2.57	284.23	0.91	1,792.00	2.64
Others	53.76	0.18	56.80	0.07	53.57	0.17	25.60	0.04
Total	30,197.35	100.00	77,480.53	100.00	31,181.52	100.00	67,973.07	100.00

ที่มา: Central Department of Statistics Foreign Trade, Ministry of Planning

* Not included Islamic countries

** Not included Mexico

*** Not included Arab countries

**** Included Mexico

***** Not included Islamic countries

ตาราง
แหล่งนำเข้า 30 ประเทศแรก ปี 2543-44

Country	2000		2001		2000/01
	Value	Proportion	Value	Proportion	Change
	(M US\$)	(%)	(M US\$)	(%)	%
1 U.S.A	5,813.94	19.25	5,538.70	17.76	-4.73
2 JAPAN	3,156.58	10.45	3,477.75	11.15	10.17
3 GERMANY	2,443.72	8.09	2,507.44	8.04	2.61
4 ENGLAND	1,948.75	6.45	2,143.21	6.87	9.98
5 CHINA MAINLAND	1,196.12	3.96	1,440.90	4.62	20.46
6 AUSTRALIA	775.30	2.57	1,262.15	4.05	62.80
7 ITALY	1,252.73	4.15	1,211.54	3.89	-3.29
8 FRANCE	1,246.66	4.13	1,192.91	3.83	-4.31
9 SOUTH KOREA	1,025.51	3.40	1,021.68	3.28	-0.37
10 SWITZERLAND	984.92	3.26	755.23	2.42	-23.32
11 INDIA	835.20	2.77	749.62	2.40	-10.25
12 BRAZIL	617.16	2.04	648.16	2.08	5.02
13 UNITED ARAB EMIRATES	588.35	1.95	633.30	2.03	7.64
14 HOLLAND	636.54	2.11	583.93	1.87	-8.26
15 BELGIUM	455.24	1.51	504.47	1.62	10.81
16 SPAIN	428.63	1.42	444.38	1.43	3.67
17 SWEDEN	483.41	1.60	438.72	1.41	-9.24
18 CANADA	288.42	0.96	375.58	1.20	30.22
19 INDONESIA	453.14	1.50	375.33	1.20	-17.17
20 TURKEY	222.00	0.74	351.65	1.13	58.40
21 CHINA FORMOSA	308.79	1.02	314.03	1.01	1.70
22 MALAYSIA	307.09	1.02	304.05	0.98	-0.99
23 IRELAND	274.31	0.91	301.92	0.97	10.06
24 THAILAND	265.65	0.88	295.91	0.95	11.39
25 SYRIA	201.92	0.67	271.58	0.87	34.50
26 SOUTH AFRICA	276.85	0.92	238.13	0.76	-13.98
27 FINLAND	163.24	0.54	231.84	0.74	42.02
28 DENMARK	231.71	0.77	207.84	0.67	-10.30
29 BAHRAIN	184.39	0.61	198.94	0.64	7.89
30 EGYPT	201.97	0.67	185.53	0.60	-8.14
TOTAL	27,268.26	90.30	28,206.42	90.46	3.44
OTHERS	2,929.09	9.70	2,974.83	9.54	1.56
GRAND TOTAL	30,197.35	100.00	31,181.25	100.00	3.26

ที่มา: Central Department of Statistics, Ministry of Planning
Ranked by 2001 year.

ตาราง

ตลาดส่งออก 30 ประเทศแรก ปี 2543-44

Country	2000		2001		2000/01 Change %
	Value (M US\$)	Proportion (%)	Value (M US\$)	Proportion (%)	
1 U.S.A	15,688.53	20.25	12,395.20	18.24	-26.57
2 JAPAN	12,286.40	15.86	10,426.40	15.34	-17.84
3 SOUTH KOREA	8,339.47	10.76	6,565.60	9.66	-27.02
4 SINGAPORE	3,901.87	5.04	3,581.07	5.27	-8.96
5 INDIA	3,419.47	4.41	3,289.60	4.84	-3.95
6 TAIWAN	2,064.53	2.66	2,259.20	3.32	8.62
7 CHINA	1,501.33	1.94	2,175.73	3.20	31.00
8 HOLLAND	3,091.20	3.99	2,125.60	3.13	-45.43
9 FRANCE	2,909.33	3.75	1,989.07	2.93	-46.27
10 ITALY	1,858.93	2.40	1,765.60	2.60	-5.29
11 U.A.E.	1,569.60	2.03	1,753.60	2.58	10.49
12 BAHRAIN	1,908.80	2.46	1,414.40	2.08	-34.95
13 SOUTH AFRICA	1,765.60	2.28	1,380.80	2.03	-27.87
14 SPAIN	1,336.80	1.73	1,180.80	1.74	-13.21
15 PAKISTAN	1,270.93	1.64	1,098.40	1.62	-15.71
16 THAILAND	954.13	1.23	1,077.87	1.59	11.48
17 INDONESIA	1,085.60	1.40	1,013.87	1.49	-7.08
18 GREECE	1,057.07	1.36	947.73	1.39	-11.54
19 PHILIPPINES	1,072.80	1.38	901.87	1.33	-18.95
20 ENGLAND	859.47	1.11	898.40	1.32	4.33
21 BELGIUM	871.2	1.12	883.73	1.30	1.42
22 TURKEY	866.13	1.12	702.67	1.03	-23.26
23 BRAZIL	934.67	1.21	644.53	0.95	-45.01
24 AUSTRALIA	625.07	0.81	591.47	0.87	-5.68
25 MALAYSIA	454.93	0.59	502.40	0.74	9.45
26 EGYPT	388.00	0.50	471.47	0.69	17.70
27 GERMANY	814.93	1.05	457.07	0.67	-78.30
28 MOROCCO	560	0.72	439.73	0.65	-27.35
29 KUWAIT	480.53	0.62	417.33	0.61	-15.14
30 HONG KONG	293.87	0.38	372.27	0.55	21.06
TOTAL	74,231.19	95.81	63,723.47	93.75	-16.49
OTHERS	3,250.14	4.19	4,248.27	6.25	23.49
GRAND TOTAL	77,481.33	100.00	67,971.73	100.00	-13.99

ที่มา: Central Department of Statistics, Ministry of Planning
Ranked by 2001 year.

ตาราง
สินค้านำเข้าแยกตามหมวดสินค้า ปี 2543-2544

DESCRIPTION	VALUE (M\$US)	
	2000	2001
LIVE ANIMAL AND ANIMAL PRODUCTS		
1 LIVE ANIMALS	250.50	164.09
2 MEAT AND EDIBLE MEAT OFFAL	584.76	538.77
3 FISH, CRUSTACEANS, MOLLUSCS, AQUATIC INVERTEBRATES	74.83	82.90
4 DAIRY PRODUCE; BIRDS' EGGS; HONEY; OTHER EDIBLE PRODUCE	600.29	581.52
5 PRODUCTS OF ANIMAL ORIGIN, NOT ELSEWHERE CLASSIFIED	3.04	2.50
*** Total Section : 1	1,513.42	1,369.78
VEGETABLE PRODUCTS		
6 LIVE TREES AND PLANTS; BULBS AND THE LIKE; ETC.	8.53	9.57
7 EDIBLE VEGETABLES AND CERTAIN ROOTS AND TUBERS	141.00	145.16
8 EDIBLE FRUIT AND NUTS; PEEL OF CITRUS FRUITS	326.87	312.17
9 COFFEE, TEA, MATE AND SPICES	279.17	246.14
10 CEREALS	1,337.87	929.80
11 MILLING PRODUCTS; MALT; STARCHES; INULIN	42.66	42.58
12 OIL SEEDS; MISCELLANEOUS GRAINS AND FRUITS; STRAW	59.11	51.30
13 LACS; GUMS, RESINS AND OTHER VEGETABLE SAPS	7.75	9.06
14 VEGETABLE PLAITING AND OTHER VEGETABLE PRODUCTS	1.77	2.92
*** Total Section : 2	2,204.73	1,748.69
ANIMAL AND VEGETABLE FATS AND OILS AND THEIR CLEAVAGE PRODUCTS, PREPARED EDIBLE FATS, ANIMAL AND VEGETABLE WAXES		
15 ANIMAL OR VEGETABLE FATS, OILS AND WAXES	208.98	160.33
*** Total Section : 3	208.98	160.33
PREPARED FOODSTUFFS, BEVERAGES, SPIRIT AND VINEGAR, TOBACCO		
16 PREPARATIONS OF MEAT, FISH OR CRUSTACEANS	51.04	62.01
17 SUGAR AND SUGAR CONFECTIONERY	145.06	203.67
18 COCOA AND COCOA PREPARATIONS	69.69	69.63
19 PREPARATIONS OF CEREALS, FLOUR, STARCH OR MILK	212.01	250.09
20 PREPARATIONS OF VEGETABLES, FRUIT, NUTS	208.42	209.52
21 MISCELLANEOUS EDIBLE PRODUCTS	231.09	227.02
22 BEVERAGES, SPIRITS AND VINEGAR	78.55	88.26
23 RESIDUES FROM FOOD INDUSTRIES; ANIMAL FODDER	166.29	143.17
24 TOBACCO AND MANUFACTURED TOBACCO SUBSTITUTES	312.79	248.02
*** Total Section : 4	1,474.93	1,501.39
MINERAL PRODUCTS		
25 SALT; SULPHUR; EARTHS AND STONE; PLASTERING MATERIALS	63.38	84.39
26 ORES, SLAG AND ASH	169.91	245.84
27 MINERAL FUELS, OILS AND WAXES	49.97	67.16
*** Total Section : 5	283.26	397.39
PRODUCTS OF CHEMICAL AND ALLIED INDUSTRIES		

28 INORGANIC CHEMICALS; ORGANIC AND INORGANIC COMPOUNDS	238.09	218.93
29 ORGANIC CHEMICALS	339.70	334.21
30 PHARMACEUTICAL PRODUCTS	868.39	953.88
31 FERTILIZERS	32.70	50.37
32 TANNING EXTRACTS; TANNINS; DYES; PAINTS; INK	123.63	139.20
33 ESSENTIAL OILS; PERFUMES; TOILET PREPARATIONS	356.24	323.65
34 SOAP AND WASHING PRODUCTS; WAXES; CANDLES	94.54	114.88
35 ALBUMINOIDAL SUBSTANCES; STARCHES; GLUES; ENZYMES	39.15	37.07
36 EXPLOSIVES; PYROTECHNIC PRODUCTS; MATCHES; SIMILAR	5.86	6.57
37 PHOTOGRAPHIC OR CINEMATOGRAPHIC GOODS	42.93	34.93
38 MISCELLANEOUS CHEMICAL PRODUCTS	395.39	416.60
*** Total Section : 6	2,536.61	2,630.29

ARTIFICIAL RESIN AND PLASTIC MATERIALS, CELLULOSE ESTERS AND ETHER, AND
ARTICLE THEREOF; RUBBER, SYNTHETIC RUBBER, FACTICE AND ARTICLE THEREOF

39 PLASTICS AND ARTICLES THEREOF	622.56	662.62
40 RUBBER AND ARTICLES THEREOF	481.79	472.14
*** Total Section : 7	1,104.35	1,134.75

RAW HIDES SKIN AND LEATHER, FURSKIN AND ARTICLE THEREOF, SUDDENLY AND
HARNES; TRAVEL GOODS, HANDBAGS AND SIMILAR CONTAINER

41 RAW HIDES AND SKINS (OTHER THAN FURSKINS) AND LEATHER	2.03	2.50
42 LEATHER ARTICLES; SADDLERY; TRAVEL GOODS, HANDBAGS	98.59	86.61
43 FURSKINS AND ARTIFICIAL FUR; MANUFACTURES THEREOF	4.38	2.53
*** Total Section : 8	105.00	91.64

WOOD AND ARTICLE OF WOOD, WOOD CHARCOAL, CORK AND ARTICLES OF CORK,
BASKET WARE, AND WICKERWORK

44 WOOD AND ARTICLES OF WOOD; WOOD CHARCOAL	378.21	359.22
45 CORK AND ARTICLES OF CORK	2.08	2.08
46 ARTICLES OF STRAW, OTHER PLAITING MATERIALS; BASKETWARE	4.88	5.72
*** Total Section : 9	385.17	367.03

PAPER MAKING MATERIAL; PAPER AND PAPER BOARD AND ARTICLES THEIROF

47 PULP OF WOOD OF OF OTHER FIBROUS CELLULOSIC MATERIAL	17.90	19.77
48 PAPER AND PAPERBOARD; ARTICLES THEREOF	561.59	516.15
49 PRINTED BOOKS, NEWSPAPERS, PICTURES AND THE LIKE	48.83	53.64
*** Total Section : 10	628.32	589.56

TEXTILES AND TEXTILE ARTICLES

50 SILK	1.96	3.07
51 WOOL, ANIMAL HAIR; HORSEHAIR YARN AND WOVEN FABRIC	17.02	16.72
52 COTTON	49.88	39.20
53 OTHER VEGETABLE TEXTILE FIBERS; PAPER YARN	10.19	9.26
54 MANMADE FILAMENTS	140.54	143.47
55 MANMADE STAPLE FIBERS	421.44	333.79
56 WADDING, FELT AND NONWOVENS; SPECIAL YARNS; ROPES	34.71	34.80
57 CARPETS AND OTHER TEXTILE FLOOR COVERINGS	96.25	110.66
58 SPECIAL WOVEN FABRICS; TUFTED TEXTILE FABRICS	65.63	82.88
59 IMPREGNATED, COATED, OR LAMINATED TEXTILE FABRICS	27.33	26.20
60 KNITTED OR CROCHETED FABRICS	9.71	12.65

61 APPAREL AND CLOTHING ACCESSORIES, KNITTED OR CROCHETED	111.15	135.54
62 APPAREL AND CLOTHING ACCESSORIES, NOT KNITTED	633.31	648.13
63 OTHER MADE UP TEXTILE ARTICLES; SETS; WORN CLOTHING	160.61	152.21
*** Total Section : 11	1,779.75	1,748.58
FOOTWEAR, HEADGEAR, UMBRELLAS, SUNSHADES, WHIPS, PREPARED FEATHER, ARTIFICIAL FLOWER, ARTICLES OF HUMAN HAIR, FANS		
64 FOOTWEAR, GAITERS AND THE LIKE; PARTS OF SUCH ARTICLES	182.13	193.73
65 HEADGEAR AND PARTS THEREOF	49.20	55.18
66 UMBRELLAS, SUN UMBRELLAS, WALKING STICKS AND THE LIKE	1.75	1.59
67 PREPARED FEATHERS, DOWN; ARTIFICIAL FLOWERS; HUMAN HAIR	6.68	6.74
*** Total Section : 12	239.75	257.25
ARTICLES OF STONE, PLASTER, CEMENT, MICA, CERAMIC PRODUCTS, GLASS AND GLASSWARE		
68 ARTICLES OF STONE, PLASTER, CEMENT AND THE LIKE	160.70	166.68
69 CERAMIC PRODUCTS	229.00	258.94
70 GLASS AND GLASSWARE	125.35	144.86
*** Total Section : 13	515.06	570.47
PERALS, PRECIOUS AND SEMI PRECIOUS STONES, PRECIOUS METAL, IMITATION JEWELRY AND COINS		
71 PEARLS, PRECIOUS AND SEMI-PRECIOUS STONES, METALS; COIN	1,219.91	950.03
*** Total Section : 14	1,219.91	950.03
BASE METAL AND ARTICLES THEREOF		
72 IRON AND STEEL	751.34	844.16
73 ARTICLES OF IRON AND STEEL	681.52	792.65
74 COPPER AND ARTICLES THEREOF	334.99	328.79
75 NICKEL AND ARTICLES THEREOF	5.07	3.35
76 ALUMINIUM AND ARTICLES THEREOF	357.75	336.63
78 LEAD AND ARTICLES THEREOF	3.84	3.64
79 ZINC AND ARTICLES THEREOF	33.85	27.63
80 TIN AND ARTICLES THEREOF	2.67	1.33
81 OTHER BASE METALS; CERMETS; ARTICLES THEREOF	4.39	5.89
82 TOOLS, IMPLEMENTS, CUTLERY, SPOONS, FORKS OF BASE METAL	85.57	83.05
83 MISCELLANEOUS ARTICLES OF BASE METAL	111.01	115.62
*** Total Section : 15	2,372.00	2,542.74
MACHINERY AND MECHANICAL APPLIANCES AND PARTS THEREOF, ELECTRICAL EQUIPMENT AND PARTS THEREOF		
84 NUCLEAR REACTORS, BOILERS, MACHINERY, MECHANICAL GOODS	4,224.59	3,928.94
85 ELECTRICAL MACHINERY AND EQUIPMENT AND PARTS THEREOF	2,437.36	2,487.54
*** Total Section : 16	6,661.95	6,416.47
TRANSPORT EQUIPMENT AND PARTS THEREOF		
86 RAILWAY MACHINERY AND PARTS	8.93	13.38
87 VEHICLES OTHER THAN RAILWAY OR TRAMWAY	3,980.87	5,267.06
88 AIRCRAFT, SPACECRAFT AND PARTS THEREOF	1,241.08	1,411.63
89 SHIPS, BOATS AND FLOATING STRUCTURES	101.30	69.63
*** Total Section : 17	5,332.18	6,761.69

INSTRUMENT PHOTOGRAPHIC, CINEMATOGRAPHIC, MEASURING, CHECKING,
PRECISION, MEDICAL, SURGICAL, CLOCK, WATCHES; MUSICAL, SOUND, TELEVISION,
MAGNETIC DEVICES AND PARTS THEREOF

90 OPTICAL, PHOTOGRAPHIC, MEASURING AND SIMILAR INSTRUMENT	648.20	769.69
91 CLOCKS AND WATCHES AND PARTS THEREOF	160.30	156.58
92 MUSICAL INSTRUMENTS AND THEIR PARTS	4.41	4.14
*** Total Section : 18	812.91	930.41

ARMS, AMMUNITION AND THEREOF

93 ARMS AND AMMUNITION; PARTS AND ACCESSORIES THEREOF	210.23	439.45
*** Total Section : 19	210.23	439.45

MISCELLANEOUS MANUFACTURED ARTICLES

94 FURNITURE; MATTRESSES; LAMPS; SIGNS; PREFAB BUILDINGS	411.27	396.19
95 TOYS, GAMES AND SPORTS REQUISITES; PARTS	89.57	82.50
96 MISCELLANEOUS MANUFACTURED ARTICLES	101.86	88.62
*** Total Section : 20	602.71	567.31

WORKS OF ART, COLLECTOR'S PIECES AND ANTIQUES

97 WORKS OF ART, COLLECTORS' PIECES, AND ANTIQUES	6.14	6.27
*** Total Section : 21	6.14	6.27
Imports Grand Total	30,197.35	31,181.52

ที่มา: Central Department of Statistics, Ministry of Planning

ตาราง
สินค้าส่งออกแยกตามหมวดสินค้า ปี 2543-2544

DESCRIPTION	VALUE (M\$US)	
	2000	2001
LIVE ANIMAL AND ANIMAL PRODUCTS		
1 LIVE ANIMALS	6.42	3.99
2 MEAT AND EDIBLE MEAT OFFAL	31.11	39.38
3 FISH, CRUSTACEANS, MOLLUSCS, AQUATIC INVERTEBRATES	8.09	9.99
4 DAIRY PRODUCE; BIRDS' EGGS; HONEY; OTHER EDIBLE PRODUCE	140.12	145.45
5 PRODUCTS OF ANIMAL ORIGIN, NOT ELSEWHERE CLASSIFIED	0.18	0.21
*** Total Section : 1	185.91	199.03
VEGETABLE PRODUCTS		
6 LIVE TREES AND PLANTS; BULBS AND THE LIKE; ETC.	3.32	3.31
7 EDIBLE VEGETABLES AND CERTAIN ROOTS AND TUBERS	23.78	27.70
8 EDIBLE FRUIT AND NUTS; PEEL OF CITRUS FRUITS	29.38	27.80
9 COFFEE, TEA, MATE AND SPICES	4.96	8.36
10 CEREALS	2.63	2.23
11 MILLING PRODUCTS; MALT; STARCHES; INULIN	0.39	0.45
12 OIL SEEDS; MISCELLANEOUS GRAINS AND FRUITS; STRAW	51.89	2.25
13 LACS; GUMS, RESINS AND OTHER VEGETABLE SAPS	0.46	0.47
14 VEGETABLE PLAINTING AND OTHER VEGETABLE PRODUCTS	0.09	0.13
*** Total Section : 2	116.91	72.71
ANIMAL AND VEGETABLE FATS AND OILS AND THEIR CLEAVAGE PRODUCTS, PREPARED EDIBLE FATS, ANIMAL AND VEGETABLE WAXES		
15 ANIMAL OR VEGETABLE FATS, OILS AND WAXES	20.03	24.73
*** Total Section : 3	20.03	24.73
PREPARED FOODSTUFFS, BEVERAGES, SPIRIT AND VINEGAR, TOBACCO		
16 PREPARATIONS OF MEAT, FISH OR CRUSTACEANS	10.91	10.54
17 SUGAR AND SUGAR CONFECTIONERY	8.34	8.22
18 COCOA AND COCOA PREPARATIONS	6.95	6.61
19 PREPARATIONS OF CEREALS, FLOUR, STARCH OR MILK	37.85	38.82
20 PREPARATIONS OF VEGETABLES, FRUIT, NUTS	51.98	55.46
21 MISCELLANEOUS EDIBLE PRODUCTS	5.82	5.82
22 BEVERAGES, SPIRITS AND VINEGAR	29.72	19.52
23 RESIDUES FROM FOOD INDUSTRIES; ANIMAL FODDER	1.19	0.46
24 TOBACCO AND MANUFACTURED TOBACCO SUBSTITUTES	0.39	0.97
*** Total Section : 4	153.15	146.42
MINERAL PRODUCTS		
25 SALT; SULPHUR; EARTHS AND STONE; PLASTERING MATERIALS	123.09	133.56
26 ORES, SLAG AND ASH	4.05	7.82
27 MINERAL FUELS, OILS AND WAXES	70,866.37	59,789.28

*** Total Section : 5	70,993.51	59,930.66
-----------------------	-----------	-----------

PRODUCTS OF CHEMICAL AND ALLIED INDUSTRIES

28 INORGANIC CHEMICALS; ORGANIC AND INORGANIC COMPOUNDS	138.68	323.36
29 ORGANIC CHEMICALS	2,564.20	2,654.37
30 PHARMACEUTICAL PRODUCTS	21.38	26.94
31 FERTILIZERS	251.52	327.09
32 TANNING EXTRACTS; TANNINS; DYES; PAINTS; INK	41.34	40.65
33 ESSENTIAL OILS; PERFUMES; TOILET PREPARATIONS	56.58	65.44
34 SOAP AND WASHING PRODUCTS; WAXES; CANDLES	105.11	113.77
35 ALBUMINOIDAL SUBSTANCES; STARCHES; GLUES; ENZYMES	8.02	7.87
36 EXPLOSIVES; PYROTECHNIC PRODUCTS; MATCHES; SIMILAR	1.33	0.95
37 PHOTOGRAPHIC OR CINEMATOGRAPHIC GOODS	0.85	1.51
38 MISCELLANEOUS CHEMICAL PRODUCTS	62.63	41.05
*** Total Section : 6	3,251.65	3,603.00

ARTIFICIAL RESIN AND PLASTIC MATERIALS, CELLULOSE ESTERS AND ETHER, AND ARTICLE THEREOF; RUBBER, SYNTHETIC RUBBER, FACTICE AND ARTICLE THEREOF

39 PLASTICS AND ARTICLES THEREOF	1,020.91	1,655.17
40 RUBBER AND ARTICLES THEREOF	6.80	12.17
*** Total Section : 7	1,027.71	1,667.34

RAW HIDES SKIN AND LEATHER, FURSKIN AND ARTICLE THEREOF, SUDDENLY AND HARNESS; TRAVEL GOODS, HANDBAGS AND SIMILAR CONTAINER

41 RAW HIDES AND SKINS (OTHER THAN FURSKINS) AND LEATHER	21.16	40.20
42 LEATHER ARTICLES; SADDLERY; TRAVEL GOODS, HANDBAGS	0.36	1.11
43 FURSKINS AND ARTIFICIAL FUR; MANUFACTURES THEREOF	0.04	0.07
*** Total Section : 8	21.56	41.38

WOOD AND ARTICLE OF WOOD, WOOD CHARCOAL, CORK AND ARTICLES OF CORK, BASKET WARE, AND WICKERWORK

44 WOOD AND ARTICLES OF WOOD; WOOD CHARCOAL	7.39	6.62
45 CORK AND ARTICLES OF CORK	0.24	1.73
46 ARTICLES OF STRAW, OTHER PLAITING MATERIALS; BASKETWARE	0.04	0.39
*** Total Section : 9	7.68	8.74

PAPER MAKING MATERIAL; PAPER AND PAPER BOARD AND ARTICLES THEIR OF

47 PULP OF WOOD OF OF OTHER FIBROUS CELLULOSIC MATERIAL	7.35	5.64
48 PAPER AND PAPERBOARD; ARTICLES THEREOF	141.53	160.36
49 PRINTED BOOKS, NEWSPAPERS, PICTURES AND THE LIKE	5.55	7.35
*** Total Section : 10	154.43	173.35

TEXTILES AND TEXTILE ARTICLES

50 SILK	0.04	0.09
51 WOOL, ANIMAL HAIR; HORSEHAIR YARN AND WOVEN FABRIC	3.73	4.96
52 COTTON	11.03	4.61
53 OTHER VEGETABLE TEXTILE FIBERS; PAPER YARN	0.71	0.55
54 MANMADE FILAMENTS	3.67	5.19
55 MANMADE STAPLE FIBERS	39.40	35.60
56 WADDING, FELT AND NONWOVENS; SPECIAL YARNS; ROPES	2.06	1.95

57 CARPETS AND OTHER TEXTILE FLOOR COVERINGS	55.18	58.80
58 SPECIAL WOVEN FABRICS; TUFTED TEXTILE FABRICS	0.72	1.53
59 IMPREGNATED, COATED, OR LAMINATED TEXTILE FABRICS	5.95	6.23
60 KNITTED OR CROCHETED FABRICS	1.31	3.19
61 APPAREL AND CLOTHING ACCESSORIES, KNITTED OR CROCHETED	1.79	8.16
62 APPAREL AND CLOTHING ACCESSORIES, NOT KNITTED	6.07	6.92
63 OTHER MADE UP TEXTILE ARTICLES; SETS; WORN CLOTHING	19.52	61.49
*** Total Section : 11	151.19	199.29

FOOTWEAR, HEADGEAR, UMBRELLAS, SUNSHADES, WHIPS, PREPARED FEATHER,
ARTIFICIAL FLOWER, ARTICLES OF HUMAN HAIR, FANS

64 FOOTWEAR, GAITERS AND THE LIKE; PARTS OF SUCH ARTICLES	2.79	2.24
65 HEADGEAR AND PARTS THEREOF	0.58	1.08
66 UMBRELLAS, SUN UMBRELLAS, WALKING STICKS AND THE LIKE	0.00	0.01
67 PREPARED FEATHERS, DOWN; ARTIFICIAL FLOWERS; HUMAN HAIR	0.05	0.09
*** Total Section : 12	3.43	3.42

ARTICLES OF STONE, PLASTER, CEMENT, MICA, CERAMIC PRODUCTS, GLASS
AND GLASSWARE

68 ARTICLES OF STONE, PLASTER, CEMENT AND THE LIKE	40.04	38.54
69 CERAMIC PRODUCTS	11.83	9.75
70 GLASS AND GLASSWARE	89.87	110.87
*** Total Section : 13	141.74	159.16

PEARLS, PRECIOUS AND SEMI PRECIOUS STONES, PRECIOUS METAL, IMITATION
JEWELRY AND COINS

71 PEARLS, PRECIOUS AND SEMI-PRECIOUS STONES, METALS; COIN	9.53	66.30
*** Total Section : 14	9.53	66.30

BASE METAL AND ARTICLES THEREOF

72 IRON AND STEEL	206.41	170.24
73 ARTICLES OF IRON AND STEEL	193.05	232.13
74 COPPER AND ARTICLES THEREOF	64.10	74.02
75 NICKEL AND ARTICLES THEREOF	1.78	1.38
76 ALUMINIUM AND ARTICLES THEREOF	90.64	120.84
78 LEAD AND ARTICLES THEREOF	5.45	4.85
79 ZINC AND ARTICLES THEREOF	6.62	3.70
80 TIN AND ARTICLES THEREOF	0.19	0.17
81 OTHER BASE METALS; CERMETS; ARTICLES THEREOF	0.23	0.62
82 TOOLS, IMPLEMENTS, CUTLERY, SPOONS, FORKS OF BASE METAL	1.21	2.60
83 MISCELLANEOUS ARTICLES OF BASE METAL	2.35	3.33
*** Total Section : 15	572.03	613.88

MACHINERY AND MECHANICAL APPLIANCES AND PARTS THEREOF, ELECTRICAL
EQUIPMENT AND PARTS THEREOF

84 NUCLEAR REACTORS, BOILERS, MACHINERY, MECHANICAL GOODS	216.66	254.29
85 ELECTRICAL MACHINERY AND EQUIPMENT AND PARTS THEREOF	170.96	180.23
*** Total Section : 16	387.62	434.52

TRANSPORT EQUIPMENT AND PARTS THEREOF

86 RAILWAY MACHINERY AND PARTS	1.35	1.06
--------------------------------	------	------

87 VEHICLES OTHER THAN RAILWAY OR TRAMWAY	74.82	122.65
88 AIRCRAFT, SPACECRAFT AND PARTS THEREOF	87.17	353.01
89 SHIPS, BOATS AND FLOATING STRUCTURES	52.79	52.64
*** Total Section : 17	216.12	529.36
INSTRUMENT PHOTOGRAPHIC, CINEMATOGRAPHIC, MEASURING, CHECKING, PRECISION, MEDICAL, SURGICAL, CLOCK, WATCHES; MUSICAL, SOUND, TELEVISION, MAGNETIC DEVICES AND PARTS THEREOF		
90 OPTICAL, PHOTOGRAPHIC, MEASURING AND SIMILAR INSTRUMENT	20.60	24.95
91 CLOCKS AND WATCHES AND PARTS THEREOF	0.34	2.31
92 MUSICAL INSTRUMENTS AND THEIR PARTS	0.04	0.00
*** Total Section : 18	20.98	27.27
ARMS, AMMUNITION AND THEREOF		
93 ARMS AND AMMUNITION; PARTS AND ACCESSORIES THEREOF	4.99	26.06
*** Total Section : 19	4.99	26.06
MISCELLANEOUS MANUFACTURED ARTICLES		
94 FURNITURE; MATTRESSES; LAMPS; SIGNS; PREFAB BUILDINGS	37.94	36.16
95 TOYS, GAMES AND SPORTS REQUISITES; PARTS	1.08	6.29
96 MISCELLANEOUS MANUFACTURED ARTICLES	1.34	2.09
*** Total Section : 20	40.37	44.54
WORKS OF ART, COLLECTOR'S PIECES AND ANTIQUES		
97 WORKS OF ART, COLLECTORS' PIECES, AND ANTIQUES	0.13	1.74
*** Total Section : 21	0.13	1.74
Exports Grand Total	77,480.67	67,972.87

ที่มา: Central Department of Statistics, Ministry of Planning

ตาราง

มูลค่าการนำเข้าผ่านด่านศุลกากรต่างๆ ปี 2544

Port	Value (MUS\$)	% of Total
Jeddah Sea Port	12,169.87	39.03
King Abdul Aziz Port - Dammam	6,556.80	21.03
Jeddah Air Port	3,416.00	10.96
Riyadh custom	1,838.93	5.90
King Khalid Airport-Riyadh	1,765.07	5.66
Batha Customs	1,456.53	4.67
King Fahad bridge custom	613.87	1.97
Al Hadeethah Customs	515.73	1.65
Jubail Custom Port	474.67	1.52
Halat Ammar Custom	260.80	0.84
Other Port **	2,113.33	6.78
Grand Total **	31,181.60	100.00

ที่มา: Central Department of Statistics, Ministry of Planning

บรรณานุกรม

1. รายงานการตลาดจากสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเจดดาห์
2. สถิติการค้า กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยใช้ข้อมูลจากกรมศุลกากร
3. วารสารทางวิชาการของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
